

Franc Popit v Sevnici

Obiskal je tovarno STILLES in imel razgovor s političnim aktivom in predstavniki podjetij

Predsednik Zveze komunistov Slovenije Franc Popit je v torek obiskal Sevnico. Z njim sta bila še člana sekretariata CK ZKS Zvone Dragan in Franc Šetinc ter sekretar medobčinskega sveta

Ivan Molan državni prvak?

Na drugi dirki za državno prvenstvo v speedwayu, ki je bila v nedeljo v Ljubljani, je ponovno zmagal Kršan Ivan Molan. Ker je Molan osvojil še prvo dirko v Svetozarevu, je trenutno na prvem mestu, pred Mariborčanom Perkom. Do konca tekmovanja sta preostali še dve dirki (Maribor in Zagreb). Našemu rojaku zadostuje še drugo mesto na eni izmed preostalih tekem, pa bo postal državni prvak. Prepričani smo, da učence Franca Babiča ne bo izpustil iz rok lepe priložnosti, da Krškemu spet prinese naslov državnega prvaka, ki ga je štirikrat osvojil hrabri Babič.

ZK Franc Bukovinsky. Gostje so si ogledali proizvodnjo v STILLESU, kjer jih je direktor Stane Kaluža seznanil s pripravami za pridružitve k podjetju SLOVENJALEK ter s prednostmi takega ukrepa, o čemer smo izšpneje že poročali.

Sledil je razgovor s političnim aktivom in predstavniki podjetij. Inž. Martin Novak je izšpneje govoril o poslovanju kopitarne, Franci Avsec pa o načrtih JUGOTANI-NA, ki bo ob koncu letošnjega leta uvedel dodatno proizvodnjo furfurola iz izlužnega taninskega lesa.

Z drugimi podatki o občini je goste seznanil Ivo Pinterič, predsednik komisije za družbeno-ekonomske odnose pri občinskem komiteju ZK. Franc Popit je ugodno ocenil gospodarska prizadevanja, potem pa je dlje časa govoril o političnem delovanju članov ZK. Poudaril je, da je zdaj čas konkretnega političnega dela in akcij, kar edino lahko zagotavlja vodilno družbeno-politično vlogo Zveze komunistov.

S kosilom v kmečkem hramu v Kolodvorski restavraciji je bil obisk končan. Gostje so nadaljevali pot v krško občino. Več o tem bomo še poročali v prihodnji številki.

M. L.

VRATA OKNA POLKNA NA ribnica KREDIT

Član sveta federacije Edvard Kardelj je v nedeljo, 11. oktobra, obiskal Kostanjevico na Krki. Spremljali so ga: podpredsednik zvezne skupščine dr. Marijan Breclj, predsednik slovenske skupščine Sergej Kraigher, podpredsednik dr. Jože Brilej, podpredsednik izvršnega sveta Slovenije Vinko Hafner, predsednik republiške konference SZDL Janez Vipotnik in drugi. Gostje so si z veliko pozornostjo ogledali galerijo Forme vive, Gorjupovo galerijo in retrospektivno razstavo Toneta Kralja v Lamutovem likovnem salonu. Na sliki (od leve proti desni): Zoran Polič, Edvard Kardelj, Sergej Kraigher, dr. Jože Brilej, Karel Šterban, Joško Radej (pred. Obs Krško) in slikar Tone Kralj. (Foto: Ivan Zoran)

MEDOBČINSKI SVET ZKPO ŽE ORJE PO DOLENJSKI

Brazde na vseh kulturnih področjih

Že prihodnje leto medobčinske revije odrske besede in lepega petja - Za zdaj dogovori v mejah štirih dolenskih občin

Medobčinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij, ustanovljen pred poletjem v Novem mestu za občine Ormoelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje, je imel 8. februarja prvo sejo. Govorili so predvsem o skupnih kulturnih akcijah v prihodnjem letu, o usklajevanju načrtov posameznih občinskih ZKPO pa bodo razpravljali prihodnjic oziroma potem, ko bodo občine poslale medobčinskemu svetu svoje delovne načrte in tako uresničile enega glavnih dogovorov. Druga seja medobčinskega sveta bo novembra v Metliki.

Člani medobčinskega sveta ZKPO so se zavzeli, da bodo že v tej ali pa vsaj v prihodnji kulturni sezoni uresničene naslednje večje in pokrajinsko pomembne skupne naloge:

■ medobčinska revija pevskih zborov ob obletnici smrti skladatelja Marjana Kozine,

(Nadaljevanje na 8. str.)

Obisk mongolske delegacije

Mongolska partijska delegacija, ki jo je vodil Basav Hjamzavin, sekretar komiteja MRLP v Ulan Batorju, je pretekli četrtek obiskala Novo mesto. Stiričlanska delegacija iz Mongolije se je pod vodstvom Marka Kosina, sekretarja komisije za mednarodne odnose pri republiškem CK ZK, ustavila v tovarni zdravil Krka in tekstilni tovarni Novoteks. Gostje so se zanimali za razvoj in proizvodnjo obeh tovarn.

Zdaj še kuhane ribe v Sušici

V nedeljo, 11. oktobra, je po usahli Sušici v Dolenjskih Toplicah spet plavalo na stotine poginulih rib. Do množičnega uničenja je prišlo zaradi izredno nizke vode v potoku in vroče termalne vode, ki je »shuhala« precej rib. Požrtvovalnosti novomeških športnih ribičev gre zahvala, da škoda ni še obširnejša. Vso nedeljo so neustrudno z agregatom lovili ribe in jih precej odpeljali z ogroženega območja.

Dvojna slovesnost

Priznanje delavcem Dolenjskega lista

Pretekli petek so družbeno-politične organizacije Novega mesta pripravile dvojno slovesnost: v Smarjeških Toplicah so se zahvalile novinarju Milošu Jakopcu, ki je invalidsko upokojen, za vsa njegova prizadevanja, ki jih je posvetil rasti in uveljavitvi pokrajinskega Dolenjskega lista. Poleg tega sta glavni urednik lista Tone Gošnik in Miloš Jakopec dobila red zasluge za narod s srebrno zvezdo, novinarka Ria Bačer je bila odlikovana z redom dela s srebrnim vencem, uslužbenka uprave Dol. lista Cirila Mazovec pa z medaljo dela. V imenu predsednika republike Tita jim je odlikovanja izročil predsednik občinske skupščine Franci Kuhar, slavljencem so čestitali še podpredsednik skupščine Avgust Avbar, tajnik Dušan Zupanc, sekretar komiteja občinske konference ZK Boris Gabrič, predsednik občinske konference SZDL Franc Beg, predsednik občinske sindikalne organizacije Adolf Suštar in predsednik občinske borbovske organizacije Janez Potočar. Urednika DELA Jak Koprive in Matijo Dermastja sta tov. Jakopcu v imenu uredništva izročila tudi spominsko darilo.

Bančni krediti za obrtnike?

Zasebna obrt je pomemben sestavni del gospodarstva, družbi postavlja precejšnje zahteve, morala pa bi bolj organizirano sodelovati

Novomeška skupščina je na zadnji seji, govoreč o obrti, med drugim sprejela tudi priporočilo, naj bi banke dajale zasebnim obrtnikom kredite za gradnjo in opremo delavnic. Na seji so poudarili, da nimajo v mislih kreditov, ki jih obrtniki že lahko dobijo na vezane, namenske hranilne vloge.

S takšnim namenskimi varčevanjem imajo v DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI, kar se obrtnikov tiče, slabe izkušnje. Varčevanju za gradnjo in opremo delavnic se je doslej odzval samo en obrtnik. Drugi se niso ogreli, čeprav bi brez dvoma držalo, da imajo zasebni obrtniki v rokah precej denarja in da tudi prihrankov, vsaj nekaterim izmed njih, gotovo ne manjka. Zakaj se torej ne

odzivajo vabilu za varčevanje, ki jim zagotavlja tudi kredit za naložbo?

Pogoji, ki jih nudi banka,

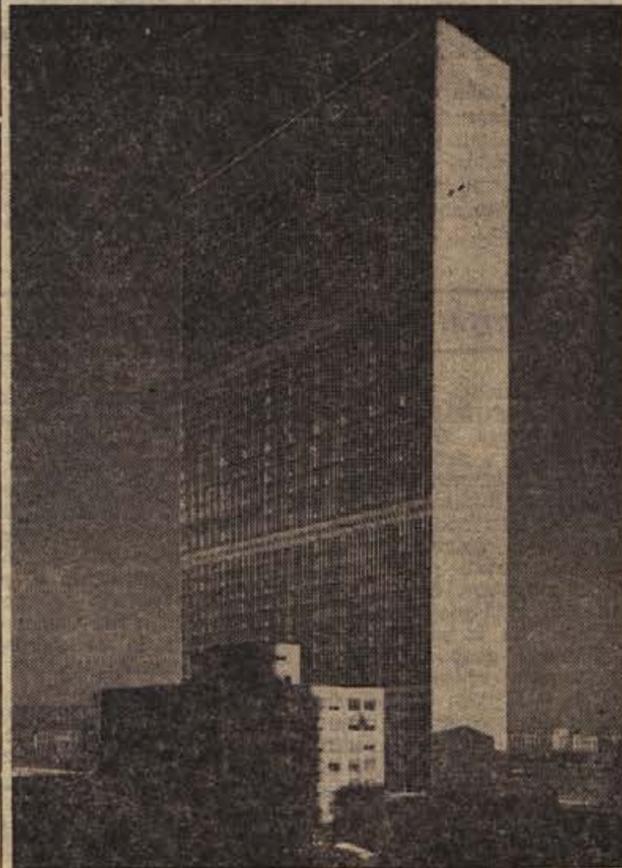
so celo zelo ugodni: najkrajša varčevalna doba je 13 mesecev, obrtnik pa jo lahko (Nadaljevanje na 18. str.)

POLHARJA. Inventura nočnega lova (Foto: Člani Foto-kino kluba osnovne šole Kočevje)

Lov na najtežjega

V soboto, 10. oktobra, se je z otvoritvijo polharske razstave v Domu telesne kulture v Kočevju začel polharski teden, ki bo trajal do 18. oktobra. Včeraj zvečer je bilo v Seškovem domu predavanje o varstvu narave. Vse do sobote, 17. oktobra, bo posebna komisija ocenjevala največje polhe, ki bodo uplenjeni v polharskem tednu. Polharji, ki bodo ujeli najtežje polhe, bodo ob zaključku polharskega tedna 18. oktobra prejeli posebna priznanja.

Včeraj se je v New Yorku (na sliki) začelo jubilejno zasedanje generalne skupščine OZN. Več o tem na 4. strani!

Požigalec odkrit in zaprt

S požigi povzročil spet za 44.000 din škode

Marjan Hitl iz Šalke vasi pri Kočevju je že priznal, da je v zadnjem letu in pol zažgal dva kozolca in štiri mopeče ter tako povzročil nad 44.000 din škode. Zaradi bojazni, da bi s požigi nadaljeval, so ga 8. oktobra odpeljali v preiskovalni zapor v Ljubljano. Zaradi požiganja je bil Hitl pred leti že kaznovan.

V pretekli številki našega lista smo poročali, da je nekdo vzel 4. oktobra v Ko-

čevju moped in ga v Mahovniku zažgal. Pred kratkim (Nadaljevanje na 10. str.)

od 15. do 25. OKTOBRA

Prevladovalo bo pretežno lepo vreme, le okrog 25. oktobra so možne manjše padavine.

Znano je, da moda zahteva žrtve. To posebno občutijo nezaposleni v ameriški zvezni državi Kaliforniji. Oblasti so namreč sprejele sklep, da ne bodo več izplačevali podpore tistim nezaposlenim, ki nosijo dolge lase, brade in zalisce. Pravijo namreč, da večina delodajalcev noče zaposlovati dolgo lascev... Bivši predsednik britanske vlade Harold Macmillan piše v svojih spominih: »V politiki vedno kaj storijo prekmalu ali prepozno. Izbrati pravi trenutek za dejanje, je največja umetnost politika.« Macmillan sam je le redko znal najti pravi trenutek in mnogi drugi politiki tudi. Zal celo do takih modrih ugotovitev prihajajo, ko je že prepozno in jim ostane samo še pisanje spominov... Japonci so natančni in skrbno zbirajo vse mogoče podatke. Med drugim so tudi objavili, da poprečno pojedjo na leto 6.250.000 ton riža, 18 milijard jajc, 3.200.000 ton mleka, 6.800.000 svinj, 29 ton želu in 50 ton — zdravil proti želodčnim težavam... Švedska akademija je letošnje Nobelovo nagrado za književnost podelila velikemu sovjetskemu pisatelju Alkšandru Solženjicinu. V uradnih sovjetskih krogi je to povzročilo veliko ogorčenje, saj Solženjicina v Sovjetski zvezi ne marajo, ker je preveč odkrit in kritičen. Sovjeti nimajo sreče. V povojnih letih so trije njihovi pisatelji dobili Nobelove nagrade — Pasternak, Solohov in Solženjicin. Toda samo Solohov je po godu oblasti, medtem ko so Pasternaku očitati, da je »notranji emigrant«, Solženjicin pa da »delo usluge buržoazni propagandi... Alkohol zahteva vse več žrtve. Po podatkih za lasko leto, je zaradi pretirane uživanja alkohola umrlo v Franciji 5.680 ljudi, v ZDA 2.665, v Zahodni Nemčiji 625, na Japonskem 608, v Italiji 385 itd. Zal ni podatkov za vzhodne države, kjer — zlasti v ZSSR in na Poljskem — tudi veliko popijejo, predvsem žganja...

Sklepe o kmetijstvu bo treba uresničiti

Komunisti so si razdelili naloge za izboljšanje razmer v kmetijstvu — Podpirali naj bi jih tudi drugi kmetovalci, ki imajo enake želje in stališča

O nekaterih, včasih zamotanih vprašanjih o kmetijstvu, ni treba več veliko razpravljati. V dolgih dvoletnih razpravah smo stvari dobro ocenili in proučili, kaj bo treba storiti. Podoba pa je, da le ne gre vse tako, kot bi moralo po dosedanjih ugotovitvah in sklepih. Nekateri so se v razpravah strinjali z vsemimi dobrimi predlogi in glasovali za sklepe. Ko je treba te uresničevati, pa se izmikajo, ko da ne vedo za njih, ali jih razlagajo po svoje.

Sklepi, ki jih je sprejela republiška konferenca Zveze komunistov Slovenije na drugi seji — bila je v juniju —

so gotovo tako jasni, da jih ni moči slabo ali celo napačno razumeti. Kdor jih ne izvaja, jih torej podcenjuje ali celo zavestno zavrača. Seveda v škodo kmetovalcev. Zato je centralni komite Zveze komunistov Slovenije razpravljaj na zadnji seji, ki je bila pred dnevi, o akcijskem (delovnem) programu za uresničevanje teh sklepov in ga tudi sprejel.

Zveza komunistov nima pravic oblastnih organov. S svojimi idejami in stališči lahko le vpliva, da bodo njeni člani v organih oblasti in v gospodarskih organizacijah uresničevali najnaprednejša stališča za hitrejši gospodarski razvoj in lepše življenje naše družbe ter vsakega posameznika v njej. Pri tem pa je potrebno veliko vztrajnosti. Zato so v akcijskem programu natančno določili, kateri organ — pravzaprav komunisti v njem — je dolžan poskrbeti za pravočasno uresničitev posameznih nalog. Pri mnogih nalogah so določili tudi čas, do kdaj morajo biti opravljene. Po preteku tega časa bodo ocenili, kdo je opravil svoje dolžnosti in kdo ne.

Kmetovalci ne smejo čakati, da bodo vse, kar naj bi koristilo njim, lahko opravili le komunisti. Med razpravo o akcijskem programu za uresničevanje sklepov konference Zveze komunistov Slovenije je bilo povedano, da republiški organi lahko uresničijo le polovico nalog in še te le takrat, če bodo zelo podjetni in dosledni. Drugo polovico bo treba uresničevati v kmetijskih organizacijah in na sami vasi.

V nekaterih kmetijskih organizacijah so se lotili nalog zelo resno, v drugih pa se ni veliko spremenilo. Morda je v njih premalo komuni-

NEMIRNA IRSKA — Kljub prisotnosti britanske armade na Severnem Irskem že nekaj mesecev ni miru. Vsakih nekaj dni izbruhnejo srditi spopadi med domačini in britanskimi vojniki ali pa med domačini katoliki in protestanti. Tudi v soboto in nedeljo so bili v glavnem mestu Severne Irske Londonderryju hudi spopadi med prebivalci in vojniki, v katerih je bilo na obeh straneh precej ranjenih. Na sliki: britanski vojniki vlečejo enega od demonstrantov v zapor.

TELEGRAMI

WASHINGTON — Izraelski zunanji minister Aba Eban je v Washingtonu izjavil, da je Izrael za podaljšanje premirja na Srednjem vzhodu. Če prej je podobno pripravljenost izrekla tudi vlada ZAR.

BEOGRAD — Predsednik mednarodne banke za obnovo in razvoj McNamara je na obisku v Jugoslaviji. Z našimi gospodarstveniki se posvetuje o sodelovanju med mednarodno banko in Jugoslavijo.

LA PAZ — V Boliviji je prišlo do hude notranje krize. General Ovando je moral odstopiti s predsedniškega položaja. Zamenjal ga je general Torres, kateremu pa močno nasprotujejo desničarske sile. Kriza še traja in se utegne še zaostriti.

PARIZ — Francosko obrambno ministrstvo je sporočilo, da je v nekem spopadu v Cadu padlo 11 francoskih vojakov. V tej afriški državi že več mesecev deluje precej močno gverilsko gibanje, ki se bori proti režimu, ki uživa francosko podporo.

MONTREAL — Priladnici Fronte za osvoboditev Quebeca so v Montrealu ugrabili britanskega trgovskega atašeya Crossa, nato pa se ministra za delo v pokrajinski vladi Pierra Laporta. Zanj zahtevajo pol milijona dolarjev odkupnine. Izpustitev 12 njihovih somišljenikov iz zapore in letalo, s katerim bi se odpeljali iz Kanade.

stov ali niso dovolj podjetni. Morda tudi ne zmorejo prevelikega odpora nasprotnih sil. Zato se v boj za uresničevanje stališč in sklepov Zveze komunistov Slovenije morajo vključiti vsi, ki se strinjajo z njimi, četudi niso člani te organizacije. Predvsem kmetovalci. Saj se bodo bojevali za svoje pravice, hkrati pa podpirali tiste, ki jim želijo pomagati.

Mnogi boji so dolgotrajni. Vedno pa zmaga tisti, ki je najvztrajnejši, čeprav v začetku boja ni najmočnejši. Od kritike slabosti bo treba preiti k ustvarjalnemu delu. Nekateri ljudje se namreč ne zmenijo za očitke. Ko bodo »nezadovoljneži« postavili nasproti njihovega delu svoj program, resen in uresničljiv, pa bodo morda začeli resno razmišljati. Če ne bodo storili tega, se bodo morda morali pozneje umakniti in prepuščati mesto drugim, sposobnejšim in podjetnejšim.

JOZE PETEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Predsednik Tito se je vrnil s potovanja po nekaterih zahodnoevropskih državah. Obiskal je Belgijo in Luksemburg, na povratku pa se je zadržal za nekaj ur v Bonnu in se pogovarjal s kanclerjem Brandtom. Ze čez nekaj dni se bo znova odpravil na pot — tokrat na Nizozemsko in — spet na povratku — še na kratek sestanek s francoskim predsednikom Pompidoujem v Pariz. Pozneje letos bo obiskal še Italijo.

Ceprav je zahodnoevropska turneja razdeljena na več delov, gledamo nanjo kot na celoto: Po njenem zaključku bo namreč imel predsednik za sabo pogovore z najvišjimi voditelji vseh šestih držav, ki sestavljajo močno gospodarsko skupino — Evropsko gospodarsko skupnost. Pomena naših odnosov s temi državami ne moremo poncenjevati, saj sodijo med najbolj razvite in najbogatejše v Evropi in s tem tudi na svetu. Razen tega so to naši zelo pomembni trgovinski partnerji in od tega, kako bomo uspeli razvijati našo trgovino in druge gospodarske odnose z njimi, je močno odvisen naš nadaljnji gospodarski razvoj. Ne smemo tudi pozabiti, da v teh državah dela večina naših delavcev v tujini. Če k temu pristajemo še, da smo hkrati z njimi življenjsko zainteresirani za mir in varnost v Evropi — potem je več kot dovolj razlogov, da si moramo želeli z njimi čim boljše odnose in čim širše sodelovanje.

Predsednikov obisk je bil prav zaradi teh vidikov izredno pomemben. Povsod je naletel na pripravljenost še bolj razviti gospodarske in druge odnose, hkrati pa je z gostitelji tudi pretresel mednarodna in zlasti evropska vprašanja, kar je omogočilo večje medsebojno razumevanje. Ta obisk je olajšal našim organizacijam, podjetjem in vsem zainteresiranim navezovanje stikov in sodelovanja s člani EGS in samo upamo, da bodo vsi prizadeti znali to pametno in učinkovito izkoristiti.

BEOGRAD — Na obisku v Jugoslaviji se mudi danski minister za zunanje zadeve Harting, ki se z državnim sekretarjem Tepavcem pogovarja predvsem o evropskih problemih.

VARŠAVA — Umrli je bivši poljski zunanji minister Adam Rapacki. Svet ga pozna predvsem kot tvorca zamisli o brezatomskih silah v Evropi, ki je dobila ime splan Rapackegar.

Predsednik Nixon je prejšnji teden razglasil svoje dolgo napovedane predloge za rešitev krize v Indokini. Predlagal je program petih točk: prekinitev ognja v Vietnamu, Laosu in Kambodži, postopen umik ameriških čet, sklicanje mednarodne mirovne konference, skupno iskanje rešitve, ki bi bila sprejemljiva za vse Vietnamce in takojšnjo izmenjavo ujetnikov. Prizadete strani v Indokini še niso uradno odgovorile na Nixonove predloge, neuradno pa jih močno kritizirajo, češ da gre v veliki meri za predvolilni manevar. Seveda ni nihče pričakoval, da bodo Nixonovi predlogi taki, da jih bo nasprotna stran lahko kar tako

Titova evropska turneja

sprejela — najbrž niti Nixon sam. Toda na pogajanjih o Vietnamu v Parizu imajo zdaj na razpolago dve varianti za rešitev: ameriško in vietnamsko. Gotovo ne bo nobena v celoti sprejeta, toda to, da sta obe strani izdelali in predlagali svoja načrta kaže, da se želita pogajati in najti politično rešitev. To pa daje določeno upanje, da bodo pariška pogajanja končno le prišla iz slepe ulice. Gotovo pa še ne tako kmalu in tudi ne na lahek način.

V Pragi se je začel proces proti osmim znanim češkim izobražencem, ki so obtoženi dejavnosti proti republiki in proti prijateljstvu med Češko-slovaško in Sovjetsko zvezo. To je prvi politični proces na Češkoslovaškem, odkar so avgusta 1968 deželo zasedle čete varšavskega pakta in preprečile izvajanje nove politike češkoslovaške komunistične partije. Husakovo vodstvo je sicer objubljalo, da ne bo procesov, toda očitno je moralo popustiti pred pritiskom zelo močnih skrajnežev. Obstaja strah, da bo moralo več ali manj popuščati tudi v prihodnje, tako da ni izključeno, da bodo sedanjemu procesu sledili še novi. To pa bo že itak slab politični položaj v deželi samo še poslabšalo in povečalo jez med vodstvom in prebivalstvom.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

**RIBIČIČ O URAVNOVESE-
NJU GOSPODARSTVA** — Predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič je v nedavnem pogovoru z novinarji »Politike« dejal, da bo prišlo do hudih družbenopolitičnih in socialnih sporov z raznimi deli družbe, z delavskim razredom v mestih zaradi previsokih življenjskih stroškov, če ne bomo mogli uravnovesiti gospodarstva. Da bi se premaknili iz sedanjega dokaj neugodnega gospodarskega položaja, pripravlja zvezna vlada stabilizacijski program neposrednih akcij na vseh področjih, to je na področju monetarne in kreditne politike, zunanjetrgovinskega režima, politike cen, proračunskih in drugih obveznosti federacije in tako naprej. Ribičič je pri tem izrazil upanje, da se vladi ne bo treba zatekati k zamrzovanju ali administrativnemu določanju cen, če pa bi se kaj takega zgodilo, bodo to samo kratkotrajni ukrepi.

**URESNIČEVANJE POLITI-
KE ZK** — Centralni komite ZK Slovenije je prejšnji teden obravnaval uresničevanje politike ZK in sprejel akcijski program za uresničevanje sklepov druge konference ZKS o kmetijstvu. Predsednik CK Franc Popit je v svojem uvodnem referatu poudaril, da so v zadnjem obdobju očitni uspehi na vseh področjih delovanja ZK, vendar je potrebna v prihodnje še večja zavzetost, če bomo hoteli pravočasno premagovati nasprotja, ki jih zaznavamo. Nesprejemljiv je občutek, da bi se ZK ne smela vtikati v nekatere zadeve, saj je njena prven-

stvena naloga, da pospešeno oblikuje zavedno samoupravno družbo.

KARDELJ O PROGRAMU ZELEZARSTVA — V petek so se član sveta federacije Edvard Kardelj, predsednik CK ZKS Franc Popit in predsednik republiškega izvršnega sveta Stane Kavčič na Jesenicah pogovarjali s predstavniki samoupravnih organov združenega podjetja Slovenske železarne o položaju in prihodnosti slovenske črne metalurgije. V razpravi o razvojnem programu je Edvard Kardelj dejal, da je prav, da slovenski železarji primerno kompletirajo svojo proizvodnjo z višjimi stopnjami

Ukrepi vlade za premik iz neugodnega položaja

predelave in tako dosežejo tudi večjo rentabilnost. Predstavniki združenega podjetja pa so omenili, da železarje močno bremenijo izgube iz prejšnjih let in pa predolgotrjen investicijski proces, ki se je razvlekel na celo desetletje.

PRIPRAVLJANJE ZAKONA O POSPEŠEVANJU RAZVOJA MANJ RAZVITIH OBMOČIJ — Republiški izvršni svet je pripravil osnutek zakona, ki bo določal manj razvita območja v naši republiki kot tudi ukrepe za sodelovanje republike pri pospeševanju gospodarskega in socialnega razvoja teh obmo-

čij. Osnutek zakona predvideva merila, po katerih bo določeno, katere občine se bodo šttele za manj razvite (glede na višino narodnega dohodka na prebivalca, odstotek kmečkega prebivalstva, odstotek vseh zaposlenih v občini itd.). Poglaviti nosilci pospešenega razvoja bodo morale biti seveda prizadete občine in zainteresirane delovne organizacije, medtem ko bo republika pri teh naporih sodelovala.

**IZVOZ, UVOZ IN PRIMANJ-
KLJAJ** — V devetih mesecih letošnjega leta je znašal jugoslovanski izvoz 15 milijard 150 milijonov dinarjev ali za 17 odstotkov več kot v istem lanskem obdobju. Uvozili pa smo v tem času za 25 milijard 830 milijonov dinarjev blaga ali za 30 odstotkov več kot v istih mesecih lani. Trgovinski primanjkljaj je znašal približno 10,5 milijarde dinarjev oziroma za 55 odstotkov več v primerjavi z istim lanskim obdobjem. Zvezni sekretar za zunanjo trgovino Muhamed Hadžić je v zvezi s tem izrazil prepričanje, da bo štiri petine letošnjega blagovnega primanjkljaja možno pokriti z neblagovnimi deviznimi dohodki (iz turizma, prometa, z gradbenimi deli v tujini itd.).

**SPET PREDLOG ZA PODRA-
ZITEV BENCINA** — Hrvatska bo znova predlagala, naj bi podražili bencin (za več kot 20 par), uvedli višje tarife za motorna vozila (odškodnina za ceste) in delili sredstva, ki se stekajo od plačil zveznega davka na promet z bencinom. Z vsemi temi podražitvami naj bi zbrali več sredstev za ceste.

Lovci, kmetje in divjad v krogu

Kmetje najbolj nerazvitih območij Slovenije so še vedno izpostavljeni škodi, ki jim jo povzroča divjad, in so premalo zaščiteni

Po mnogih ostrih in obupnih opozorilih odbornikov kmetijskega zbora, ki so si lansko pomlad in zlasti jesen sledila na sejah, je ObS Novo mesto na zadnji seji razpravljala o odloku o preprečevanju škode po divjadi. Skupščina je po dokaj burni razpravi sprejela odloka odločila.

Ceprav je na prvi pogled neverjetno, je vendarle res, da kljub izredno razviti civilizaciji še danes marsikje v Sloveniji ogroža divjad kmetov pridelek. Ta pojav skriva v sebi še drugo, enako nenavadno nasprotje: kmetje ogroženih predelov (v Sloveniji gre v teh primerih povsod za nerazvita področja), ki jim je pridelek, ne po njihovi krivdi, uničen, se morajo zaradi zamotanosti določil zakona o lovstvu na

zapletene načine potegovati za povračilo škode. Kmet, ki mu je divjad uničila pridelek, mora prevzeti vlogo tožnika (!), dokazovati, da je pridelek primerno zavaroval pred divjadjo, prijavljati škodo, klicati komisijo, barantati za ceno in čakati na plačilo škode!

Odlok mora kmeta resnično zaščititi, tako, da bo brez zavilnih poti dobil povrnjeno škodo, za katero ni popolnoma nič kriv, so menili na novomeški seji. Ugotovili pa so, da je odlok, ki je bil učinkovit v tem smislu, nemogoče sprejeti zato, ker so nesporemljiva tista določila, ki v zakonu o lovstvu govore o preprečevanju in povračilu škode. Nesporemljiva so zato, ker najbolj prizadetega kmeta, ki še komajda živetari v hribovskih predelih ter je že zavoljo tega v nezavilnem položaju, spravljajo v obup.

Lovstvo in lovski turizem sta dejavnost, ki uživata v naši družbi preveč naklonjenosti in imata premajhno odgovornost do kmeta. Hribovski kmet postaja hočeš nočeš krmilec divjadi, ki mu uničuje pridelek. Lovstvo postaja tudi pri nas — če želimo priznati ali pa ne — dosegljivo predvsem bogatejšim slojem. Zato pa bi morali ti, ki jim je lovstvo dosegljivo, tako kot povsod drugod po svetu, biti dolžni poravnati škodo, ki jim pripomore do lovskega uživanja, po najkrajši poti in na učinkovit način!

Črnomelj: 35 odst. več

V prvi polovici letošnjega leta so gospodarske organizacije v občini Črnomelj ustvarile za 83.228.898 din celotnega dohodka, kar je za 34,9 odst. več kot v enakem obdobju lani. Na porast celotnega dohodka sta vplivala zlasti večji obseg proizvodnje v nekaterih podjetjih in povečana prodaja. Napredek se kaže v vseh panogah gospodarstva, razen v kmetijstvu.

Kmetijstvo je postalo v zadnjem desetletju najtežji problem naše družbe. Bodočnost kmeta je zelo nejasna celo v razvitih območjih naše republike in države. To tako bolj nejasna in vprašljiva pa je v nerazvitih, zlasti hribovskih predelih, kjer kaže kmet v svojem boju za obstanek kljub vsemu izredno zvestobo in privrženost zemlji.

O nerazvitih področjih in o pomoči, ki naj bi jim jo dali, smo zadnje čase v Sloveniji veliko govorili, za zdaj pa še ne moremo kaj veliko pokazati. Ob tej priložnosti pa lahko z malo dobre volje republiški zakonodajni organi, ki bodo odločali o predlogu novomeške skupščine za spremembo zakona o lovstvu, čeprav posredno, dajo pomoč najbolj nerazvitim predelom Slovenije. Z zemljo zraščeni, skromni prebivalec teh območij, ki je v zadnji vojni nahranil in napojil prenekaterga partizana ter z njim delil skromno streho, jim bo za to posredno pomoč resnično hvaležen!

M. JAKOPEC

OB NEDELJAH NA TRAVNO GORO — Ob lepih dnevih, posebno pa sobotah, nedeljah in praznikih izletniki iz vseh krajev radi obiskujejo turistično postojanko — dom na Travnici gori, ki je oddaljen od Ljubljane okoli 45 km, od Kočevja 32 km in od Ribnice 14 km. Na Travnici gori pričakujejo v prihodnje še večji obisk, saj je bila pred kratkim do doma dograjena preko Vagovke nova cesta. Zgradilo jo je Združeno KGP Kočevje (Foto: Jože Primc)

Da v novomeškem gostinstvu zares ni vse najlepše in da bo potrebno kmalu ukrepati, če bomo še hoteli imeti kaj turistov, priča tudi tale, čisto drobnji utrinek: za košarkarski turnir, ki so ga v počastitev občinskega praznika in 25. obletnice osvoboditve pripravljali v Novem mestu, so organizatorji popražali za goste postelje tudi v obeh hotelih, Metropolu in Kandiji.

V Kandiji ne samo da niso dobili prenočišč, pač pa so naleteli še na skrajno neresen odnos, ko v recepciji sploh niso mogli izvedeti koliko postelj bi lahko dobili. »Kaj vem, to bomo videli v soboto proti večeru,« je malomarno odvrnila delavka v recepciji. V Metropolu so se sicer izkazali z večjo prijaznostjo, a kaj več kot petposteljno sobo niso mogli zagotoviti. To je bilo tri dni pred tem, ko so hoteli rezervirati postelje.

Brčkone tega primera ni potrebno posebej komentirati. Za 30 ljudi v Novem mestu ni mogoče dobiti prenočišč, četudi bi jih rezervirali leto dni prej. Skratka, o gradnji novega hotela v Novem mestu najbrž ni potrebno več razmišljati, ampak do treba hitro ukrepati. Samo združeni napori lahko obrodijo sadove. Sicer pa so posledice trenutnega stanja jasne: medtem ko iztržijo v sosednji Koroški od turizma 280 dolarjev na prebivalca, jih v Sloveniji komaj 53. Pri nas na Dolenjskem je ta številka kajpak še manjša.

21-227

Zadovoljni z doseženimi uspehi

Kratek pregled gospodarjenja v ribniški občini v prvi polovici leta

Delovne organizacije v ribniški občini so v prvem polletju letos dobro gospodarile, saj so dosegle 24.508 tisoč din dohodka ali 18,5 tisoč din na zaposlenega delavca. V primerjavi z istim obdobjem lani je letos dohodek za 28 odstotkov višji.

Razumljivo je da so se temu primerno povečali tudi osebni dohodki zaposlenih, in sicer v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta za 23 odstotkov. Po posameznih panogah gospodarstva so znašali povprečni osebni do-

hodki v prvi polovici letošnjega leta: v industriji 1211 (porast za 25 odstotkov), v stanovniško-komunalni dejavnosti 1031 din (porast za

30 odstotkov), v trgovini 894 din (porast za 7 odstotkov), in v kmetijstvu 1070 din (zmanjšanje za 1 odstotek).

Z doseženimi uspehi smo lahko zadovoljni. Ze iz teh podatkov lahko sklepamo, da je v občini živahna gospodarska dejavnost, ki se kaže v povprečnem celotnem dohodku, dohodku in ostanku odhodka.

Delitev dela

V okviru poslovnega sodelovanja s podjetjem VOZILA iz Nove Gorice je delovni kolektiv Industrije transportnih sredstev ITAS Kočevje opustil proizvodnjo cistern za tekoča goriva. V prihodnje jih bo izdelovalo goriško podjetje. VOZILA pa so hkrati opustila proizvodnjo nekaterih avtomobilskih prikolic, ki jih proizvajajo v Kočevju.

Proslava OZN bo v Idriji

Osrednja slovenska proslava ob 25-letnici OZN (Organizacije združenih narodov) bo 24. in 25. oktobra v ruščinskem mestu Idriji. Prvi dan bo slavnostna razširjena seja republiškega predsedstva klubov OZN, otvoritev fotografske in likovne razstave ter literarni večer. Naslednji dan se bo začel s promenade koncertom. Ko se bo pred slavnostno tribuno zbrala mladina iz vseh krajev naše republike, bo najprej spregovoril predstavnik organizatorjev te proslave, nato pa bo o 25-letnici OZN govoril dr. Aleš Bebler, predsednik jugoslovanskih klubov OZN. Slavnost se bo končala z umetniškimi programom.

Sejmišča

Za pujske ni kupcev

V ponedeljek, 12. oktobra, je bilo na novomeškem sejmišču naprodaj 826 pujskov, prodanih pa je bilo samo 411. Kupcev je bilo malo, predvsem pa veliko manj kot na sejmišču v zadnjih 14 dneh. Cene so padle. Za manjše pujske so zahtevali 130 do 180 din, za večje pa 190 do 420 din.

V Brežicah živahno

V soboto, 10. oktobra, je bilo na brežiškem sejmišču kar 948 prašičkov; od teh je bilo prodanih 802. Za pujske, stare do tri mesece, so plačevali po 10 do 11,50 din kilogram, za večje pa po 7 do 7,50 din kilogram žive teže.

Do kod sega Kozjansko?

Pri financiranju študije za razvoj Kozjanskega je pripravljena sodelovati tudi brežiška občina, še prej pa želi, da se dokončno razčisti meje tega območja. S pogodbo za razvojni program te pokrajine je občinska skupščina v Brežicah dobila seznan krajev, ki naj bi jih šteli h Kozjanskemu. To so vasi: Bojsno, Brezje pri Bojsnem, Brezovica, Dednja vas, Pečice, Križe, Mali vrh, Oklukova gora, Pavlova vas, Pišce, Podgorje, Silovec, Sromlje, Sušica in Volče.

Študija za Kozjansko bo veljala 159.600 din. Brežičani bodo prispevali delež, ki ustreza površinam, vključenim v ta okvir. Želijo pa, da sodeluje pri financiranju republika in da bi v študiji upoštevali tudi ceste na območju brežiške in krške občine.

J. TEPPEY

HONORARNI ŠOFER

Zdravstveni dom
Novo mesto,
TZE Trebnje

želi

honorarno
zaposliti šoferja,

ki bi bil po dogovoru na razpolago v dopoldanskem času. Ponudbe pošljite na Zdravstveni dom Trebnje.

Niti obup niti navdušenje

»Letošnja turistična sezona je bila taka, da nado njo ni treba obupavati, prav tako pa ni bila navdušujoča: skratka, bila je zadovoljiva in kaj več pravzaprav sploh nismo mogli pričakovati,« trdi član republiškega izvršnega sveta inž. Franc Razdevšek.

Zdaj smo resno stopili v mednarodno turistično arno: ekonomsko dobro pretehtane akcije morajo prinesiti uspeh. Organizirana gradnja turističnih centrov še nikjer v svetu ni doživela neuspeha. Res pa je, da turizem najbolj čuti inflacijske pojave: dvig penzijskih cen, višje cene najrazličnejših storitev in splošen porast cen življenjskih stroškov kajpak močno vplivajo na turizem.

Podatki za osem mesecev govore, da je Slovenija uspešnejša od Jugoslavije, saj se je devizni priliv povečal za 12 odstotkov in je dosegel 59,5 milijona dolarjev, sem pa še niso všteti vsi aranžmaji, nakup biaga z devizami pa se je povečal

celo za 32 odstotkov. Medtem ko je po številu nočitev Jugoslavija ostala na lanskem ravni, se je v Sloveniji dvignila za osem odstotkov, število tujih nočitev pa je naraslo za 6 odstotkov, čeprav je bilo iz vzhodnih držav 3,2 odstotka nočitev manj kot lani. Slovenija je imela letos 9,8 odstotka jugoslovanskih nočitev, medtem ko je pri tujcih presegla desetino.

V primerjavi s prejšnjimi leti so povečanja bolj pičila, vendar pa tudi obrobne dejavnosti niso tako narasle: tudi trgovina, cest, prireditve, kampingov, mejnih prehodov nimamo toliko več, kolikor želimo povečati turizem. V bodoče bo torej treba tudi več investicij v turistično infrastrukturo — banke bodo lahko odločilno pomagale. Končno bo potrebno narediti red tudi pri oddajanju zasebnih sob, ki je bilo doslej skrajno neorganizirano. Kvaliteta sob ni bila povsod na višini, cene pa so se kar noreje dvigale.

J. SPLICHAL

Včeraj se je v palači Združenih narodov v New Yorku začel jubilejni del letošnjega zasedanja generalne skupščine OZN. Posvečen je petindvajseti obletnici delovanja te največje mednarodne organizacije, hkrati pa tudi prizadevanjem, da bi svetovna organizacija postala še bolj učinkovita pri delovanju za mir v svetu, za enakopravne mednarodne odnose, za pravico vseh narodov in držav, da živijo in se razvijajo v miru in varnosti. Četrto stoletja sicer ni dolga doba, vendar je OZN v tem času prehodila dolgo pot, ki ni bila vselej lahka in uspešna, ki pa je vendarle pripeljala do tega, da si danes sveta brez Organizacije združenih narodov ne moremo več niti zamišljati. V teh letih OZN ni postala le tribuna, kjer lahko enakopravno povzdignejo glas veliki in mali, ampak je postala tudi stvaren dejavnik v mednarodnih odnosih. Lahko je ponosna na dosežene uspehe in z njo vsi tisti, ki so k temu prispevali, hkrati pa so ob jubileju pogledi vseh uprti tudi v prihodnost in naloge, ki so pred OZN, kajti ideali svetovne organizacije še niso uresničeni in pot do njih bo še dolga in težavna.

Oktober 1943 so se ZDA, Velika Britanija in Kitajska sporazumele o ustanovitvi mednarodne organizacije, ki naj bi skrbelo za mir. Takoj po končani drugi svetovni vojni se je 51 držav zbralo na konferenco v San Franciscu, kjer so 26. junija podpisale ustanovno listino OZN. Med podpisnicami so bile vse države članice antifašistične koalicije, med njimi tudi Jugoslavija. 24. oktobra 1945 so ustanoviteljice in članice OZN ratificirale ustanovno listino in Organizacija združenih narodov je začela delovati. Ta dan po vsem svetu slavijo kot dan Združenih narodov.

Ustanovna lista tako določa glavne cilje OZN:

- braniti mora mednarodni mir in varnost;
- razvijati prijateljske odnose med narodi;
- sodelovati mora pri reševanju mednarodnih problemov ter skrbeti za spoštovanje človekovih pravic in osnovnih svoboščin za vse človeštvo;
- biti mora središče za vsklajanje in usmerjanje aktiv držav članic in drugih držav pri prizadevanjih za uresničitev teh ciljev.

Vsaka država, ki podpisane ustanovno listino in tako postane članica OZN, se s svojim podpisom obvezuje, da bo spoštovala navedena načela.

la. Hkrati OZN določa tudi pravice in dolžnosti članic, ki so v glavnem te:

- vse članice Združenih narodov za suvere in enakopravne;
- vse članice izpolnjujejo obveznosti, ki jim jih nalaga ustanovna lista, in pristojno;
- članice OZN rešujejo mednarodne spore z mirojubnimi sredstvi;
- odrekajo se pritisku ali nasilju;
- objublajo vso potrebno pomoč OZN;
- OZN se ne bo vmešavala v notranje zadeve katerekoli države.

Glavni organi OZN

GENERALNA SKUPŠČINA je najvišji in najvažnejši organ OZN. V njem so zastopane vse članice. Vsako leto se zbira na redno zasedanje, če pa je potrebno, se lahko sestane tudi na izredno zasedanje. Vsaka država ima v generalni skupščini en glas.

VARNOSTNI SVET je organ, ki je zadolžen za varovanje miru in varnosti. Sestavlja ga 15 držav. ZDA, ZSSR, Francija in Velika Britanija in Kitajska (Formoza), ki imajo tudi pravico veta, so stalne članice, ostalih deset mest pa vsaki dve leti voli generalna skupščina. Varnostni svet deluje neprekinjeno.

SEKRETARIAT OZN je administrativni organ, ki skrbi za uresničevanje načrtov in sklepov OZN. Načeljuje mu generalni sekretar OZN, ki ga voli generalna skupščina. Od novembra 1962 je generalni sekretar OZN Burmanec U Tant. V sekretariatu je stalno zaposlenih skoraj 10 tisoč ljudi.

EKONOMSKI IN SOCIALNI SVET (ECOSOC) upravlja in vsklaja ekonomsko in socialno dejavnost OZN. To je eden najbolj učinkovitih organov svetovne organizacije, ki z denarjem, strokovnjaki in načrti pomaga številnim državam pri njihovih hitrejšem gospodarskem in socialnem razvoju. Svet sestavlja 27 držav, ki pa se v njem menjajo, tako da pridejo na vrsto vse.

SKRBNISKI SVET je poseben organ, ki v imenu generalne skupščine upravlja in nadzoruje ozemlja, ki so pod skrbništvom OZN. To so ozemlja bivših kolonij, ki so dobile neodvisnost, ki pa še niso toliko močne, da bi lahko same uspešno gradile svojo državnost in neodvisnost.

MEDNARODNO SODIŠČE je glavni sodni organ OZN. Sedež ima v nizozemskem mestu Haagu. Sestavlja ga 15 sodnikov, ki jih volita varnostni svet in generalna skupščina, razpravlja pa o vseh mednarodnih sporih, ki mu jih predložijo članice OZN.

Uspehi in dosežki

V 25 letih obstoja je OZN narasla od 51 na 126 članov, tako da so zdaj v njej že skoraj vse države. V tem času ni bilo večjega mednarodnega dogodka ali dogajanja, o katerem ne bi razpravljali in tudi ukrepali v OZN. Sprejela je vrsto resolucij, sklepov in priporočil, od katerih so nekateri odigrali zelo pomembno vlogo. Tako je na primer eden največjih uspehov svetovne organizacije njeno delovanje za dekolonizacijo in za dajanje neodvisnosti nekdanjim kolonijam v Afriki in Aziji.

Posredovanje OZN je velikokrat pripomoglo, da se mednarodne krize niso razvile v težje oborožene spopade, večkrat pa je tudi s svojimi mirovnimi silami, ki so jih sestavljali vojaški oddelki posameznih članic, skrbelo za mir. Z mirovnimi silami je OZN posredovala v Kongu, na Cipru in na meji med Izraelom in Egiptom.

Se pogosteje je ob raznih mednarodnih krizah in zapletih nastopala s priporočili in predlogi za mirojubno urejanje sporov. Velikokrat, zlasti kadar je šlo za spore med manjšimi državami, je posredovanje OZN uspelo, žal pa je bilo tudi precej primerov, ko se prizadeti niso menili zanjo.

Svetovna organizacija je sprejela veliko resolucij, ki se zavzemajo za človekove

osebne, državljanske in politične svoboščine, obsojajo rasno, versko in vsako drugo diskriminacijo ter razne oblike izkoriščanja človeka. Vpliv te dejavnosti OZN je velik in prav zaradi njenih prizadevanj je bil dosežen marsikakšen pomemben napredek na teh področjih. So pa tudi države, kot na primer Južnoafriška republika, Rodezija in Portugalska, ki ne spoštujejo zahtev OZN po ukinitvi rasne diskriminacije in kolonializma. Protj njim je OZN priporočila vsem članicam tudi konkretne gospodarske ukrepe.

Sednji generalni sekretar OZN U Tant

Znatne uspehe je OZN dosegla na področju gospodarskega razvoja in pomoči manj razvitim državam, zlasti onim v Afriki, Aziji in Južni Ameriki.

Težave in problemi

Žal pa se mora svetovna organizacija boriti tudi z velikimi težavami, ki onemogočajo, da bi bili njeni uspehi še večji. Ali bodo njeni sklepi in priporočila uresničeni ali ne, je v velikih meri odvisno od članice, na katero se nanašajo. OZN na primer lahko obsodi nečloveško rasno diskriminacijo v Južni Afriki, vendar ne more doseči, da bi tamkajšnji režim odstopil od svoje politike. Zahtevala je na primer od svojih članic, naj ne trgajo z Južnoafriško republiko, da bi tako izvajale pritisk nanjo, vendar nekatere — zlasti zahodne države — tega ne upoštevajo.

Prav tako OZN lahko le malo stori za mir v Vietnamu, ko ena stran — ameriška — neče poslušati njenih priporočil, prisiliti pa je ni mogoče. Sploh je eno najbolj perečih vprašanj svetovne organizacije, kako doseči,

da bodo njene članice spoštovale sklepe, ki jih sprejme generalna skupščina ali varnostni svet. Prav zadnja leta, ko se vse več držav v svojih težavah zateka po pomoč k OZN in ko skoraj ni več mednarodnega dogodka, ki bi šel mimo nje, postaja vse bolj jasno, da OZN ne bo mogla postati tisto, kar od nje svet pričakuje in želi, če članice ne bodo našle mehanizma, ki bo omogočal ne le sprejemanje sklepov, ampak tudi njihovo uresničevanje.

Važno vprašanje je tudi univerzalnost OZN. Zamisljena je kot organizacija, ki naj bi zajela prav vse države na svetu. Temu cilju se je že močno približala, toda po številu prebivalcev največja država na svetu — LR Kitajska — še vedno ni članica OZN. Njeno mesto v svetovni organizaciji zaseda Formoza, kar je eden največjih političnih nesmislov. Pravica veta, ki jo imajo stalne članice varnostnega sveta onemogoča, da bi LR Kitajsko sprejeli v OZN, čeprav je večina za njen sprejem. Nereseno je tudi vprašanje članstva razdeljenih držav (Nemčija, Vietnam, Koreja).

OZN mora postati močnejša

Na račun svetovne organizacije je v svetu slišati veliko hvale pa tudi graje. To predvsem dokazuje, da je OZN že tako tesno vraščen v sodobno mednarodno življenje, da si brez nje sveta ne morejo zamišljati niti njeni kritiki niti njeni občudovalci. Del kritik na njen račun je posledica tega, da je OZN dosegla največje uspehe prav na tistih področjih, kjer najširša javnost ni tako podrobno seznanjena z njenim delovanjem — to je pomoč državam v razvoju ter razne humanitarne, zdravstvene, socialne in druge dejavnosti. Na teh področjih je potrebno dolgotrajno in vztrajno delovanje, rezultati so vidni šele po več letih in še takrat niso take narave, da bi o njih pisali kot o senzacijah.

Nasprotno pa je manj uspehov dosegla OZN na področjih, ki jih mednarodna javnost najbolj vidi — se pravi, v tekočih političnih krizah in spopadih. Kljub uspehom, ki jih je dosegla tudi tu, je na tem področju OZN vendarle v glavnem le moralna sila, nekakšna vest človeštva. Minulih petindvajset let je dokazalo, da je pomembna tudi ta funkcija, saj se vsaka država, naj bo še tako velika in močna, le nerada znajde na obojni klopi svetovne javnosti, ki jo predstavlja generalna skupščina OZN. Toda samo to ni dovolj. Večina članic svetovne organizacije se strinja, da je treba najti način, da bo OZN res učinkovit mednarodni dejavnik, ki bo zares tisto, kar po ustanovni listini mora biti: varuh miru in varnosti za vse države in narode.

Prav na letošnjem jubilejnem zasedanju je učinkovitost OZN ena glavnih točk razprave v generalni skupščini. Nekatere države so že predlagale konkretne ukrepe, ki se tičejo predvsem sprememb v varnostnem svetu — organu, ki je najbolj zadolžen za mir. Toda prav te dni so se zbrali v palači na bregu Vzhodne reke številni voditelji držav članic OZN, ki so najbolj poklicani, da povedo mnenje svojih držav o poteh za krepitev OZN. Sele ko bomo slišali njihove predloge in zamisli, bomo lahko ugotovili, kakšne stvarne poti se odpirajo k skupnemu cilju — krepitevi OZN. Vsekakor pa lahko že zdaj ugotovimo, da je svetovna organizacija mednarodni skupnosti nujno potrebna in da je v interesu ogromne večine njenih članic, da se vse bolj razvija in krepi.

Predsednik Tito med zasedanjem generalne skupščine OZN leta 1960, ko je vodil jugoslovansko delegacijo

Pridružite se modernim ljudem, ki pijejo **CYNAR**

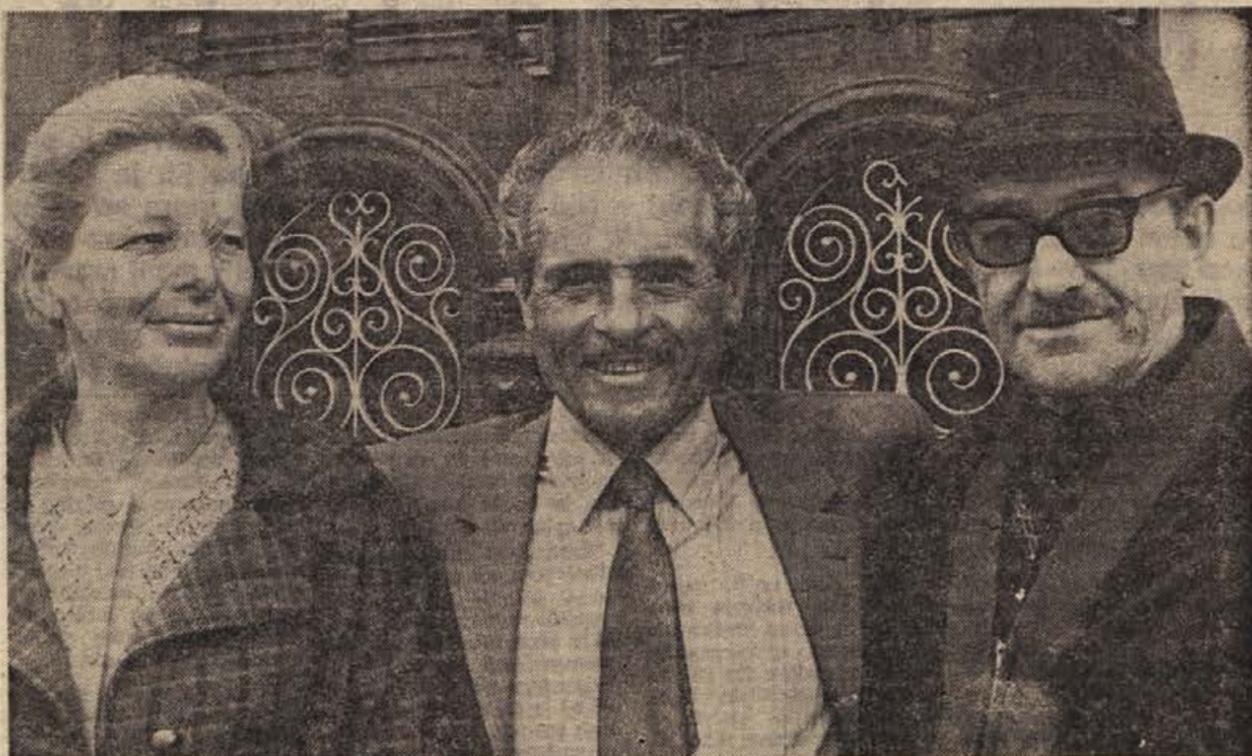
Delovna skupnost osnovne šole narodnega heroja Ivana Kovačiča-Efenke - Mirna peč

razpisuje prosto delovno mesto

UČITELJA ZA RAZREDNI POUK

Pogoji: učitelj - U ali PRU (za določen čas do 31. 12. 1970).

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Partizan Cucco (v sredi) z Olgo Jurajevič in Mihelčičem iz Metlike. »Skupaj smo bili v Dobravicah, pa naj bomo še na sliki,« je rekel gost. (Foto: Ria Bačer)

Slab italijanski vojak - dober partizan

Sardinec Giovanni Cucco — Ivan, ki je dobraviški bunker smrti predal partizanom, je bil hraber vojak in komandant bataljona v Šercerjevi brigadi — V Kočevju in Metliki so ga sprejeli kot brata

Cucco je bil v italijanski vojski devet let. Bil je vedno proti fašizmu, prav zato so ga poslali v Slovenijo, kjer naj bi padel z »banditi«. Za kazen je bil nato tudi premeščen iz enote v Metliki v napol porušeni bunker pri Dobravicah. Ta bunker so partizani že prej večkrat uničili, zato se ga je med Italijani prijelo ime »bunker smrti«. Življenje vojaka, ki je bil tja poslan, ni bilo več vredno počenega groša.

★ Italijanska črna ovca

Ko je bil Cucco še v italijanski posadki v Metliki, je civilistom in partizanom pošiljal hrano, sol, cigarete, zdravila in tudi strelivo. Tudi v Dobravicah je Ivo kmalu dobil stike z domačini in partizani. Narodni heroj Jože Boldan-Silni iz Kočevja se spominja, da Ivo ni streljal na partizane. Celo nasprotno: vsa njegova skupina je pred bunkerjem z dvignjeno pestjo pozdravljala partizane »Smrt fašizmu«, ko so nemoteno prehajali čez progo.

Vendar je tudi to obnašanje Giovannija — Cucca prišlo njegovim predstojnikom na ušesa. Proti njemu so zbrali že toliko dokazov, da se je šušljalo o ustrelitvi. Ko je pobegnil v začetku 1943 k partizanom, jim je predal do zob oboroženi bunker. Postal je borec Tomšičeve brigade, nato komandant IV. bataljona Šercerjeve brigade, kasneje pa je bil instruktor za minomete pri štabu 7. korpusa.

★ Zanimiv dokument

Zdaj Cucco piše spomine. Pravi, da bo v njih povedal vso resnico o fašistih, belogardistih, Nemcih, Italijanih, četnikih, ustaših. Se pravi, da bo razkril uboje, mučenja, streljanje in ropanje okupatorske vojske. Pisanje mu gre bolj počasi od rok, saj je bil med vojno nepismen pastir. Pisati

se je naučil pri vojaki. Pravi, da bo spomine dokončal čez kak mesec dni, vprašanje pa je, kje bo dobil zanje založnika.

Tovariš Ivo mi je pokazal tudi zanimiv dokument o odpustu iz partizanske vojske, propustnico 332, ki jo je izdal 10. maja 1944 na položaju štab 7. korpusa NOV in PO Jugoslavije. V njej piše:

»Propustnica za tov. Cucco Giovannija-Iva, s katero se mu dovoljuje prost prehod iz sektorja 7. korpusa preko glavnega štaba Hrvatske. Tovariš Ivo ima položajni čin komandanta bataljona.

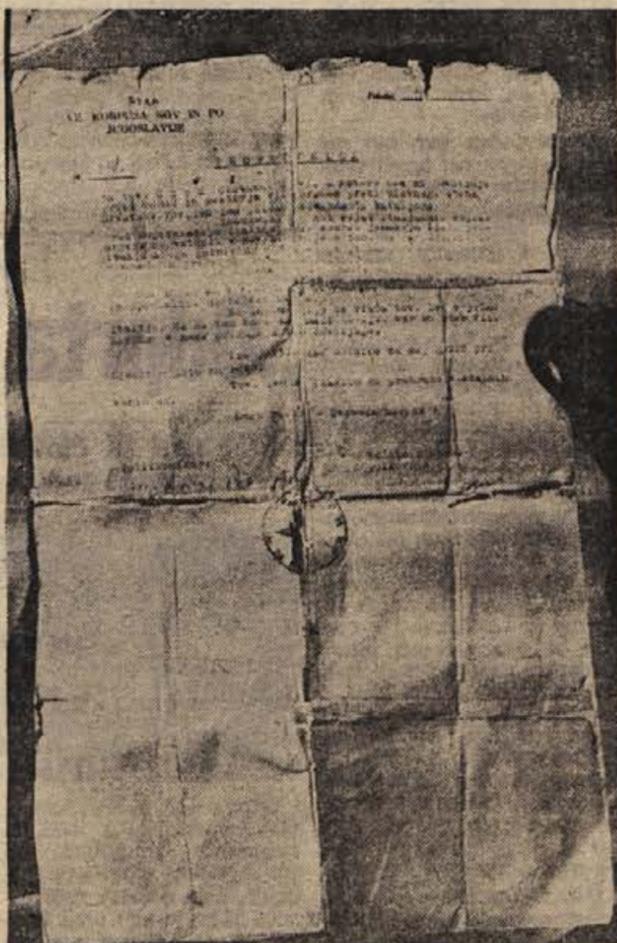
Imenovani je kot vojak italijanske vojske pred kapitulacijo Italije, to je konec januarja 1943, prostovoljno stopil v NOV Slovenije, s tem, da je pobegnil iz italijanskega garnizona v Metliki in prinesel s seboj lahek minomet in pripeljal s seboj še 6 italijanskih vojakov, ter puškomitraljez in 6 pušk in 30.000 metkov.«

Nadalje piše v propustnici, da je bil Ivo v partizanih hraber borec in specialist za streljanje s težkim minometom. Na lastno željo se vrača v južno Italijo, da bi se tam boril na domači zemlji, kar mu štab korpusa v znak priznanja tudi dovoljuje. Rečeno je, naj mu grede vse partizanske enote pri vrnitvi domov na roko. Dokument sta podpisala politkomisar Jože Brilej-Borut in načelnik štaba Rado Pehaček.

Narodni heroj Stane Semič-Daki, ki Iva tudi dobro pozna, je povedal, da je bil tovariš Ivo še vse do januarja 1945 pri partizanih in da je šele nato krenil domov v Italijo.

★ Njegovemu sinu je ime Tito

Kdo bi si mislil, da Giovanni Cucco po 25 letih tako dobro govori slovensko. Nič se mu ne zatika in ves srečen se rokuje s prijatelji. Četrto stoletje je moral čakati, da je lahko obiskal nekdanje soborce in deže-

Giovanni Cucco-Ivo še vedno hrani 26 let staro partizansko dovolilnico, ki sta jo podpisala Jože Brilej in Rado Pehaček. (Foto: Jože Primc)

lo, ki mu je med vojno tako prirasla k srcu.

Veliko ljudi se še danes spominja sposobnega in živahnega partizana Cucca. Med vojno se je dvakrat sešel s tovarišem Titom, kar je naredilo nanj nepozaben vtis. Prvič ga je srečal na Visu, kasneje še enkrat v Bariju. Cucco je imel po vrnitvi v svoj rojstni kraj veliko težav zaradi partizansčine. Bil je tudi dve leti zaprt.

Preprost kmet v dobrih 30 km oddaljeni vasi od mesta Cagliari na Sardiniji je svojim otrokom dal politična imena. Eden je Josip, drugi Tito, hčerka

Dunja ga spominja na neko partizanko, Jovanka na Titovo soprogo in Vladimir na Lenina. Samo hči Carmineta ima domače ime.

Cucca so v Kočevju in Metliki sprejeli kot brata. Z nekdanjimi sodelavci je obiskal tudi Dobrvice, kjer so obujali spomine. Natančno ve, kje in kdaj se je kaj zgodilo, celo bolj se spominja dogodkov kot sami domačini. Njegovo ne navadno življenjsko zgodbo je posnela na filmski trak tudi ljubljanska televizija.

JOŽE PRIMC
RIA BACER

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

Laško pivo

DOLENJSKI LIST

1x na teden!

DA,

tudi naš zdravnik Vam svetuje:

naročite si DOLENJSKI LIST na dom pa boste dolgo živeli! Ne bo se Vam treba razburjati, če ga že ob četrtek zmanjka v trafiki, in ne gristi v dno srca, če ga soseda prebere, preden vam ga posodi. Živce in srce pa je najbolj treba varovati!

DOLENJSKI LIST je priljubljen pri svojih 150.000 bralcih:

- ★ ker edini redno poroča o novicah in zanimivih dogodkih iz Vaših krajev
- ★ ker piše preprosto, razumljivo in kratko
- ★ ker daje vsem svojim bralcem možnost, da v njem sodelujejo
- ★ ker je največji in najcenejši pokrajinski tednik v Jugoslaviji!

Naročite ga lahko tudi pri pismonoših!

„Dovolj nam je nadlegovanj!“

Člani kluba »Gepard« pišejo o svojih težavah

Mladinci v Ulici heroja Starihe v Crnomlju smo sklenili, da si v kleti enega izmed blokov uredimo mladinski klub, ker drugje za mladino ni bilo prostorov.

Komaj smo začeli delati, so vršili pogledat, kaj delamo, uslužbenci komunalnega podjetja, ker je nekdo prijavil, da delamo bazen. Potem nekaj časa nismo imeli težav, le sosedje so se nam posmevale in govorili, da bo iz tega le drvavnica. In vendar smo si uredili klub.

Neki dan so nas prišli tiskati miličniki. Na postaji milice so nam povedali, da smo obdoločeni kraje desk. Po nekajurnem zaslišanju so ugotovili, da to ni res. To

da lastniku skednja to ni bilo dovolj. Zahteval je 500 din in nam zagrozil s sodiščem. Zahtevo smo odločno zavrnili in lastnik se je pomiril.

Ko smo v klub napeljali elektriko, so nas obdoločili, da kalimo nočni mir, čeprav smo s hrupom prenehali ob 20. uri. Po enem letu so nas prijavili, da krademo elektriko. Vse je nastalo zaradi inkasantove napake, ki je zračunal, da smo v dveh mesecih porabili za 400 din elektrike. Ko smo napako popravili, je račun znašal le 6 din.

Potem nas je obiskala socialna delavka F. M. in nam dejala, da kalimo nočni mir, da jo moramo pozdraviti, ko vstopi, ter govorila o sodišču. Po krajšem prekanju je odšla.

Ko smo neki večer sedeli v klubu, je iz smeri vojaškega garnizona počilo. Menili smo, da vojaki preizkušajo orožje. Naslednji dan smo zvedeli, da je tovaršica F. M. dejala, da smo to bili gotovo mi. Mislimo, da bi morali socialni in drugi družbeni delavci drugače ravnati z mladino.

Sprašujemo se, ali bomo sploh kdaj imeli mir? Ali bi bilo bolje, da vse skupaj podremo in začnemo hoditi v gostilno ali pa klub prodamo za drvavnico. Sklenili smo, da ga bomo kljub težavam in obrekovanju obdržali.

Zanima nas, kaj vi mislite o tem. Prosimo za iskreno mnenje bralcev. Pišite nam na naslov: »Klub gepardov«, Ul. heroja Starihe 16 a, Crnomelj.

To pišemo zato, ker smo v resnici že sili nadlegovanj in bi radi, da bi ljudje s tem nehali. Člani:

Niko, Tomaž in Primož Skrbinšek, Dušan in Miran Černas, Damjan Zupančič, Bojan Vovk, Vojko Baumgartner, Franc Rajmer.

Mlade in nadarjene instrumentaliste, žolarje iz Velikih Lašč, vodi Marjan Sajovic (Foto: Sever)

Rešimo kužno kapelico pri Mirni!

Z imenom kuga so nekdanj imenovali vrsto nalezljivih bolezni, najbolj pa so se le bali tiste kuge z otekljami, kateri so zaradi črnih peg na koži rekli črna smrt. Menili so, da je njen glavni vzrok kazen za pregrehe, njen neposredni povod pa so čarovnice, zvezde, zlasti Saturn, predvsem v zvezi z Marsom, pa tudi repatice, človeška in živalska gniloba, zlasti poginule koblice, pokvarjen zrak, slabo vreme, močvirja itd.

Valvasor omenja kugo pri nas že za leta 792, 883, 1006 in 1195, kar pa ni docela zanesljivo. Strašna črna smrt je leta 1348 res obiskala tudi naše dežele in pomorila polovico ljudi. Tudi za 15. stoletje so poročila o kugi povsem nezanesljiva, vendar jo Celjska kronika omenja za leto 1449.

V 16. stoletju je morila kuga pri nas v naslednjih deželah in krajih: 1511 na Kranjskem, 1529 na Štajerskem in morda tudi na Kranjskem, 1532 na Tolminskem, 1533 v Kranju in na Krasu, od 1542 do 1543 na Kranjskem, 1563

spet na Kranjskem, 1564 v raznih krajih na Dolenjskem itd. V letih 1598 naj bi kuga morila spet po Koroški, v Ljubljani in Novem mestu.

Pred kugo je bil nato precej časa mir. Med leti 1625 in 1627 se je prikazala spet na Dolenjskem in okrog Celja. Najstrašnejše pa je divjala v slovenskih deželah leta 1645. Na Dolenjskem je morila vse do leta 1650. Potem se je od kranjske dežele v glavnem poslovlja, v sosednjih deželah pa se je še oglasila. Po letu 1715 je popolnoma izginila in prepustila mesto črnim kozam.

Za kugo umrle so po navadi pokopavali na polju zmag vasi, kjer so potem postavili kužna znamenja v obliki kapelic, poslikanih s »kužnim« patroni (Devica Marija, sv. Rok, sv. Boštjan, sv. Rozalija, sv. Barbara, sv. Jožef, sv. Francisek, Ksaverij in drugi). Precej takih znamenj je tudi v Mirenski dolini na Dolenjskem, kjer se je kuga zaradi velike prometnosti lahko še posebno hitro širila. Pri Mokronogu so tako znamenje

okusno obnovili, kar napravi tudi na tujca zelo ugoden vtis. Tudi pri Sentrupertu so na novo prekrili streho take kapelice. Podoben, lepo vzdrževan spomenik je v Prilesju. V zvezi s tem je zanimiva tudi cerkva sv. Roka pri Sentrupertu, v kateri sta dve zanimivi podobi. Ena prikazuje procesijo v zahvalo, ker je kuga prenehala, druga pa duhovnika, ko obhaja kužnega bolnika skozi okno s hostijo, natakajeno na paličico. Na eni podobi je celo letnica, menda okrog 1700. Taka kužna kapela se nahaja tudi na polju ob cesti zunaj Mirne. Streha ji je bila pred leti poškodovana, kar ogroža nadaljnji obstoj kapelice, ki je tudi sicer v slabem stanju.

Mimogrede naj omenim, da je zelo veliko spomenikov okrog Škofje Loke, med Domžalami in Kamnikom in na Koroškem. V zvezi s kugo so zgradili naši predniki tudi mnogo cerkva. Vsi taki spomeniki so že od nekdanj zaščiteni in na splošno lepo vzdrževani, razen tam, kjer je pogosto menjavanje lastnikov zemljišč to oviralo. Ze z zgodovinskega stališča je naša dolžnost, da skrbimo za take spomenike, saj so bili postavljeni na krajih, kjer so bili pokopani naši predniki, ki jih je pomorila strašna črna smrt. To so tako rekoč naši davni sovaščani. Prav je, da jih častimo in da se jih spominjamo s tem, da take spomenike ohranjamo.

Marsikdo morda misli, da je taka skrb v današnjih časih odveč in brez pravega pomena. Tako mnenje ni pravilno in izvira predvsem iz nepoučenosti, zlasti mlajšega rodu, ki ga starejši nismo dovolj opozorili, kakšnega pomena so bili ti spomeniki nekdanj in kaj nam pomenijo še danes. Varstvo kulturnih spomenikov je napravilo za Dolenjsko izredno veliko, za kar mu gre vsa čast, priznanje in zahvala. Zavedati pa se moramo, da se ta služba je ne more ukvarjati z vsemi manjšimi objekti, ki so bolj lokalnega pomena in tedaj zadeva tistega kraja, s katerim je tak spomenik v neposredni zvezi. Za take spomenike se moramo torej zavzeti in zanje poskrbeti tudi sami.

Moj namen je opozoriti s tem pisanjem na že omenjeno propadajočo kužno kapelico na polju ob cesti pred Mirno, ki je v nevarnosti, da pologoma propade. Zdej bi popravilo šlo še z lahkoto, pozneje bo prepozno in prebivalci Mirne ter Mirenske doline bi bili spet oškodovani za enega svojih znamenitih zgodovinskih spominov na svojo daljno krajevno preteklost. Slovenska vas 11 p. Sentrupert POLDE KOZLEVČAR.

(Ne) gospodarnost

Družbene zgradbe in naprave v Sodražici so zelo slabo vzdrževane. To potrjuje dejstvo, da je odtok v zgradbi št. 50 letos že četrtič zamašen oziroma pokvarjen ter voda teče po cesti.

O tej in o še drugih okvarah na tej zgradbi je bilo pravočasno obveščeno Slanovanjsko podjetje Ribnica. Napadno mnenje predstavnika tega podjetja, da je to stvar hišnega sveta, saj ima podjetje ekipo za popravilo takih okvar. Ker je zima pred durni, je skrajni čas za popravilo odtoka.

Zakaj tako ravnate?

Nobenega človeka ne želim žaliti, toda ne morem si kaj, da ne bi opisala primera, ki se mi je dogodil 8. oktobra v kirurškem oddelku novo-meske bolnišnice v Čakalnici mavcarje.

V čakalnico sem prišla med prvimi. Urejene sem imela vse papirje in sem jih tudi pravočasno oddala. Čakalo nas je še več, in ko sem videla, da so prihajali na vrsto tudi tisti, ki so prišli za menoj, sem stopila iz čakalnice v mavcarijo in vprašala, zakaj je tako. Namesto da bi mi, staremu človeku, kdo ponudil stol, me je mavcar grdo potrl nazaj v čakalnico. Bilo mi je zelo težko pri srcu, da so z menoj, partizansko materjo s tremi žrtvami, tako grdo ravnali.

K. Z. Novo mesto

Pijanci so najbolj zoporni v avtobusu

Pijan človek ni nikjer priljubljen. S svojim vsiljivim obnašanjem do drugih ljudi je prav gnušen. Vsek se ga najraje ogleda, kajti od pijanca smrdi alkohol, razen tega kar bruhva nesodobna beseda. Take ljudi sročujemo vsak dan. So brez javne in lastne morale, nimajo omike, in kjer se pojavijo, delajo zgago. Najbolj zoporni pa so taki, ki skušajo tremezga človeka med pogovorom držati v objemu in mu od blizu govoriti v obraz. Tega ne delajo samo v gostilni, kjer je njihovo prebivališče, temveč že tudi na cesti in na javnih prevoznih sredstvih.

Na cesti se vsak trezen in pameten človek še nekako odmika, toda v majhnem in natrpanem avtobusu nima kam. Tam so pijanci gospodarji položaja. Opetinjoče vstopa pijan človek v avtobus, neroden je pri plačevanju vozne karte, saj nikdar ne more najti denarja za vozovnico. Med vožnjo vinenega premetava sem in tja, kar nima ravnotežja. Če tak človek dobi sedež, je njegov sopotnik prava žrtev. Priljubljen je prostor zapustiti.

Pravi simbol takega pijanca je tudi 51-letni K. K. iz Nove Lipe pri Vinici. V torek, 6. oktobra, se je peljal iz Crnomlja domov. Bil je tako pijan, da je od njega smrdelo, počenjal pa je vse tisto, kar se dostojnemu človeku ne spodobi. Skoda je, da so se mu nekateri mlajši potniki smejali in ga tako še spodbujali. S svojim grdim obnašanjem ne bi zaslužil drugega, kot da bi ga spovednik vrget iz avtobusa in poklical miličnika, da bi mu pomagal do izstrelitve. Zdi se mi, da bi moral biti vstop v avtobus pijanca prepovedan.

F. P. Vinica

NI NUJNO,

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki ki so objavljeni na tej strani. — K prispevkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, pripišite svoj cel naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebno željo pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisall ga bomo s kraticami ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam. UREDNIŠTVO DL

ŠE ENA PLAT ODHAJANJA V TUJINO ZA KRUHOM

Državi devize, komu razdrte družine?

Žalostno pismo delavca v Zahodni Nemčiji, doma iz vasi pri Sevnici

Iz Zahodne Nemčije smo prejeli pismo, v katerem pisec želi, da objavimo njegovo življenjsko zgodbo, odkar je zapustil dom in šel v tujino za kruhom. Pismu so dodane tudi fotografije svojcev. Iz obzirnosti do otrok in vseh prizadetih ne želimo objaviti imen, objavljamo samo to žalostno, a resnično zgodbo, ki najbrž ni edina in ki kaže, kaj lahko prinese tujina.

Dovolite mi, da začnem od začetka. Leta 1958 sem spoznal dekle, in ker mi je bila všeč, sva se še tisto leto poročila. Od takrat se nama je rodilo šestero otrok. Ker smo bili zaradi velike družine siromašni (no, kruh je bil zmeraj pri hiši), sem se v začetku letošnjega leta odpravil na delo v Nemčijo z namenom, da bi zaslužil denar za boljše življenje družine, za hišo in malo zemlje, da bi tudi mi enkrat imeli svoj dom. Vseskozi sem ženi pošiljal denar, po 300 mark na mesec. Med tem časom me je prišla trikrat obiskat, vendar mi ni nikoli ne omenila, ne pisala, da je doma odprodala del pohištva, mizarsko in sodarsko orodje in povrh vsega še dve stenski uri.

Ko sem se fullja vrnil domov na dopust, sem ugotovil, kaj vse manjka.

Zvedel pa sem še za druge žalostne reči. Žena je začela obiskovati gostilne, udajala se je pijači in se včasih napila do nezavesti. Otroke je prepuščala same sebi. Ni jim dajala skoraj nič jesti: zjutraj čaj in kruh, potem pa nič več.

Našel se je fant, ki je navezal ljubezen z njo. Sprva sta zahajala skupaj v gostilno, sčasoma pa se je čisto udomačil in je hodil z njo tudi na dom. Ko me je v avgustu prišla žena obiskat, sem ji prepustil ves svoj zaslužek — 1.200 mark, da se je dočudra oblekla in nakupila tudi nekaj za otroke. Dal sem ji še harmoniko z namenom, da bi jo zamenjala za ozimnico.

Ko sem se nekaj dni kasneje vrnil z njo domov (na bolniški dopust), ni bila več prijazna z menoj. Takoj sem zasumil, da ne

kaj ni v redu. Ko je odšla v gostilno, sem v stanovanju naredil preiskavo, našel dva recepta za tablete proti nosečnosti, ki jih je izdala ambulanta brežiške bolnišnice. Ko se je vrnila domov, sem jo vprašal od kod ti recepti in zakaj so potrebni. Izgovarjala se je in lagala. Kasneje sem spet prišel domov, vendar nisem našel ne žene in ne otrok. Z otroki je spala v drugi hiši. V razgovoru je priznala, da je imela spolne odnose s tistim fantom, za kar sem kasneje našel tudi neovrgljive dokaze.

Ko sem se v septembru drugič nalašč vrnil domov, sem ju našel zvečer skupaj pri vogaču hiše. Spoznala sta me in zbežala. Doma sem ugotovil, da mi manjkata kovaček in potovalka, v njeni ročni torbici pa sem našel sliko fanta skupaj s pisemcem, v katerem ji piše, naj tisto noč pride, že sama ve, kam.

Na socialnem varstvu v Sevnici so mi povedali, da so jo pred nekaj dnevi iskali na domu, a je niso našli. Otroke je imela sosedu, ki je dejala, da jih mati v 14 dneh niti enkrat

ni prišla pogledat, čeprav je najmlajši star komaj 14 mesecev. Ljudje so jo videli vsak dan v Sevnici, kamor se je vozila s fantom in vsak dan obiskovala frizerja, otroci pa so doma čakali lačni in slabo oskrbovani. Žena se je celo kvajala, da ji tako dobro ni bilo še nikoli. Kasneje mi je priznala, da ji je kovaček z oblačili odnesel fant na svoj dom, ker je večkrat spala pri njem. Za vse to so vedeli njegovi starši, vendar niso ničesar ukrenili.

Ko je vse to počenjala, si je med tem časom iskala službo in govorila, da me bo imela samo še toliko časa, da se bo dobro oblekla in obula, potem pa me bo pustila. Vse kaže, da tako tudi namerava narediti.

Dodajam vam sliko svojih otrok, žene in njenega fanta ter vas prosim, da jo v časopisu prikazete ljudem, kakšna mati je. Da je vse tako, kot sem zapisal, jamčim s svojim podpisom, lahko pa se pozanimate še pri socialni službi v Sevnici, kjer imajo vse podatke.

kultura in izobra- ževanje

Razstava o pesniku

V počastitev občinskega praznika so 9. oktobra odprli v novomeški študijski knjižnici razstavo o pesniku, pisatelju, prevajalcu, esejistu in kritiku Miranu Jarcu, po katerem se knjižnica tudi imenuje. Na razstavi so pokazali obsežno Jarčevo literarno delo, katerega večji del pa je, žal, še vedno v rokopisu. Miran Jarc je padel 1942 pod okupatorjevimi kroglami na Pugledu, letos pa bi praznoval 70-letnico življenja. To je druga razstava o njem. Prvo so priredili v knjižnici avli pred 14 leti, ob 10-letnici študijske knjižnice, ki si je tedaj tudi nadela ime po pesniku Jarcu.

Dve uri smeha

V soboto, 17. oktobra, ob 19.30 bo v kostanjeviškem domu kulture zaključena prireditve letošnjega XV. dolenjskega kulturnega festivala. Gostovalo bo Slovensko gledališče iz Trsta z burko gledališča iz Trsta z burko tržaškega pisatelja Jaka Stočke »Moč uniforme«. Stočka je bil med pionirji Slovenskega gledališča v Trstu na pragu tega stoletja. Njegove burke: »Ne klič vrhala!«, »Trije tiki«, »Anarhista«, »Mutasti muzikant« in »Moč uniforme« so zelo znane in so v letih 1905 do 1940 obšle malone vse odre v Sloveniji. Pred več kot štiridesetimi leti so »Moč uniforme« igrali tudi Kostanjevčani in bo ponovljena uprizoritev marsikomu spomin na prešerno mladost ter tisto aktivnost in ljubezen do gledališča, ki so je bili Kostanjevčani zmeraj polni in ki se je najvišje razrasla v času Jožeta Gorjupa. Dolenjski kulturni festival vabi zato k številni udeležbi.

Tržačani tudi v Novem mestu

Med gostovanjem v Sloveniji bo Slovensko gledališče iz Trsta uprizorilo Stočkovo burko »Moč uniforme« tudi v Novem mestu. Predstava bo 23. oktobra ob 19.30 v Domu kulture na Prešernovem trgu. Zanj je okoli 300 vstopnic še v prodaji. Srednješolci, ki bodo igro obiskali v skupinah, bodo lahko dobili vstopnice s 50-odstotnim popustom.

Frutella

Mali kulturni barometer

■ CIRIL KOSMAC V NOVEM MESTU — Pisatelj Ciril Kosmac, ki je pred kratkim praznoval 60-letnico življenja, v zadnjem času veliko potuje po tujini in domovini. Ob koncu minuloga tedna je prišel za nekaj dni na obisk k prijateljem v Novo mesto.

■ KRALJ BO UPODOBIL »BITKO« — Tone Kralj, čigar retrospektivno razstavo ob 70-letnici življenja in 50-letnici umetniškega delovanja, odprto v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici, je obiskalo že več kot 7.000 ljudi, bo na sliki upodobil »Bitko na Krškem polju«.

■ PODELITEV ZUPANČEVIH NAGRAD — V soboto, 17. oktobra, bodo v hotelu LAHINJA v Črnomlju podelili Zupančičeve nagrade skupinam in obhodom belokranjskih občin, ki so se na minulih natečajih za to priznanje najkvalitetneje predstavile.

■ SOLZENICIN NOBELOVA NAGRAJENEC — Švedska akademija je podelila letošnjo Nobelovo nagrado za književnost slovenskemu pisatelju Aleksandru Solzenicinu. Solzenicin je v svetu zaslovel

Brazde na vseh kulturnih področjih

(Nadaljevanje s 1. str.)

- medobčinska revija amaterskih gledaliških skupin,
- gostovanja poklicnih gledališč in drugih poklicnih kulturnih skupin,
- glasbeni koncerti za osnovne in srednje šole ter drugo občinstvo,
- začetek lutkarske dejavnosti itd.

Medobčinska revija pevskih zborov bi obudila dejavnost, kakršno smo v bivšem novomeškem okraju že poznali, razen tega pa zdravniki in svabila k delu in nastopom zborov, ki so nekoč že delali, pa kasneje zamrli. Revija pa bi bila lepa prilika tudi za nove zborovske glasove.

Revija amaterskih gledaliških skupin bi prikazala najboljše, kar se na ljudskih odrih dogaja. Tekmovanje za medobčinsko priznanje bi prebudilo želje za rehabilitacijo dramske besede tudi tam, kjer je amaterska gledališka dejavnost že po več let mrtva.

Gostovanja poklicnih gledališč bi dopolnila domače odnose ustvarjanje in spodbudila amaterske skupine, da bi težile h kakovosti v svojem delovanju. Mestno gledališče ljubljansko, na primer, ki bo s svojimi gostovanji izpolnilo doberšen del abonmajskega repertoarja v Novem mestu, naj bi po do-

govoru po novomeški predstavi gostovalo še v nekaterem kraju in drugi občini, ker bi to znatno pocenilo stroške.

Res pa je tudi, da so gostovanja poklicnih gledališč draga. Belokranjske izkušnje kažejo, da gre za tri ali štiri gostovanja poklicnih teatrov v Črnomlju ali v Metliki skoraj toliko denarja, kolikor ga porabijo (in potrebujejo za zdaj) za približno 40 predstav amaterskih skupin (!!!), ki tekmujejo za Zupančičevo nagrado. Podatkov sicer nismo preverili, verjamemo pa, da bodo tudi v prihodnje bolj podpirali domačo amatersko dejavnost, ki je — mimogrede povedano — tudi množična, kot pa reševali domač »kulturni primanjkljaje« z dotrajanimi (in seveda vrhunsko kvalitetnimi) »uvoženimi« predstavami.

Glasbeni koncerti znanih slovenskih umetnikov so bili v novomeški občini do zdaj v navadi. Po dogovoru naj bi ti umetniki gostovali hkrati še v Beli krajini. Tako organizirani nastopi bi se pocenili, koncerte pa bi lahko obiskalo neprimerno več ljudi, zlasti šolarjev.

Članji medobčinskega sveta so ugotovili, da so malone povsod na Dolenjskem približno enaki pogoji za razvoj lutkarstva, ki naj bi ga začeli v novem letu razvijati

v osnovnih šolah. Menili so, da je lutkarska dejavnost ena najcenejših, zato ne kaže drugega, kot začeti jo.

Razviti je treba tudi klubsko, filmsko in druge dejavnosti, kar pa je tudi možno storiti z medsebojnim dogovarjanjem. Dejavnosti je toliko, da jih tudi na seji medobčinskega sveta ZKPO niso mogli naštet, prav toliko, če ne celo več, pa je tudi možnosti za skupno sodelovanje. Kaže, da se medobčinski svet ZKPO tega dobro zaveda in da se je morda prav zategadelj s tako hito vrgel na delo.

Stopimo na Otok pri Dobravi!

Vodstvo Centra za zgodnje srednjeveške in staroslovenske študije pri Narodnem muzeju v Ljubljani je ob koncu štiriletnega izkopavanja na Otoku pri Dobravi pripravilo manjšo razstavo dosedanjih izsledkov in raziskav. Razstavili so izbor železnih izdelkov iz 12. do 15. stoletja, razen tega pa si lahko obiskovalci na samem kraju ogledajo odkopane ostanke cerkve iz 11. do 13. stoletja in ceste, prav tako pa tudi dokazila o železarski dejavnosti Slovencev od konca 10. do 15. stoletja. Skratka: razstava, ki bo

na Otoku še v soboto, 17. oktobra, dovolj prepričljivo govori o zelo velikem znanju, delu in deležu naših prednikov — Slovencev izpod Gorjancev — v srednjeveškem gospodarstvu in kulturi. Zato so izsledki in raziskave srednjeveškega Guttenwertha, ki se je razprostiral na današnjem Otoku, neprecenljive vrednosti, saj dokazujejo, da so se naši predniki lahko merili z najbolj razvitimi narodi v srednjem veku. Arheološka ekipa pod vodstvom dr. Vinka Šribarja bo v času razstave neprekinjeno na voljo obiskovalcem in jih bo o vsem tem lahko še podrobneje poučila.

FRANCE SLANA RAZSTAVLJA V KOČEVJU

Oživiljeni likovni salon

Blizu trideset umetniških razstav je v marsičem spremenilo odnos ljudi do umetnosti — Tudi Slanove slike so precej pripomogle k temu

Prenovljeni likovni salon v Kočevju je ob letošnjem občinskem prazniku postal gostitelj značnega akademskega slikarja Franceta Slane. Razstavo njegovih dvaindvajsetih olj in dvanajstih akvarelov so odprli 2. oktobra, na ogled pa bo še do 20. oktobra. Tako so zanimivega slovenskega umetnika po razstavah v Novem mestu in Krškem lahko zdaj spoznali tudi ljubitelji likovne umetnosti kočevsko-ribniške občine.

O umetniškem ustvarjanju F. Slane bi težko povedali kaj pretresljivo novega, kolikor bi ne bilo novo vse, kar bi o njem povedali občinstvu, ki se z njim prvič srečuje. Povedati pa velja, da je poromal s svojimi razstavami ne le po domovini, pač pa vse do New Yorka, Kaira, Rima itd., v zadnjih trinajstih letih pa je prejel osem nagrad in priznanj za svoje delo.

Slikarstvo Franceta Slane je neločljivo povezano s slovenskim likovništvom zadnjih dveh desetletij, umetnik sam pa je eden najvidnejših kreatorjev slovenskega likovnega izraza. Njegova likovna izpoved pogosto zahaja v abstrakcijo, vendar ostaja v mejah razumljivega, sprejemljivega. S stališča preproste gledalca, likovno neosveščena, nepoznanega z najrazličnejšimi sodobnimi likovnimi tokovi seveda. Kaj in kako njegovemu delu pravijo učeni likovni velmože — kritiki, je preprostem človeku prav tako tuje kot moderna likovna pričevanja.

In vrednost umetnine bi morali še vedno ocenjevati s stališča razumljivosti in sprejemljivosti za najširši krog ljudi, če naj doseže umetnost

svoj osnovni namen — spregovoriti slehernemu človeku. Sicer je umetnost sama sebi namen, kot se vse prerado dogaja.

No, ljudje so na splošno ocenili razstavo kot zanimivo in — v glavnem razumljivo, kljub določenim abstrakcijam. Ugotovili so, da hoče umetnik spregovoriti obiskovalcu o naravi, o prvobitnosti in nepokvarjenosti okolja, v katerem živimo. Njegova olja in akvareli prikazujejo marsikaj zanimivega, kar sicer v naravi vsi vidimo, šele izurjeno umetnikovo oko pa nam uspe približati s sliko, s prešerno igro barv pravo lepoto sicer na videz nezanimivega detajla.

Poleg predmeta, stvari, ki v Slanovem izpovedovanju pogosto izgubijo svojo težo in celo obliko, postaja metafora, Trebnje: razstava taborskih del

V soboto, 24. oktobra, bodo v avli osnovne šole v Trebnjem odprli še eno likovno razstavo. Svoja dela bodo prikazali udeleženci vsakoletnega avgustovskega tabora, ki je postalo tradicionalno srečanje likovnih samorastnikov. Ob otvoritvi razstave bo tudi kulturni spored.

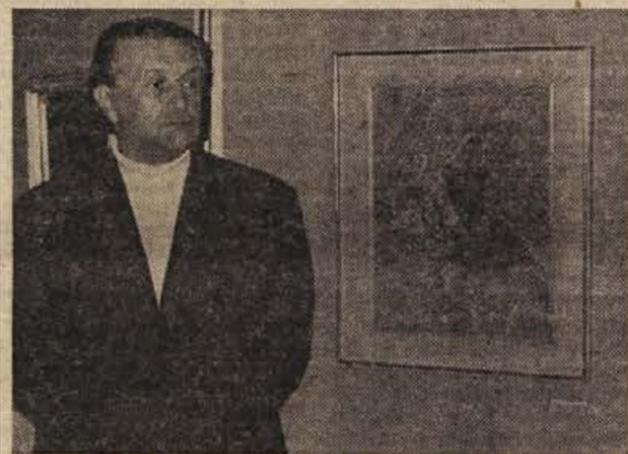
tvori osnovo njegovemu delu zanj značilni šopek. Šopek prikazuje na najrazličnejše načine; vanj je vtikal celo ženski akt. Seveda je umetniku šopek le sredstvo, eden mnogih načinov metaforiziranja stvari, predmeta. Tako dejansko spremeni obliko in razsežnost, iz tega pa se porajajo novi načini za umetni dvogovor z gledalcem, ljubiteljem slike. Prav za to pa je potrebno dobro obvladovanje slikarske tehnike, kakor vedo povedati učeni kritiki. In tega Slani ne gre odrekati.

F. GRIVCO

Kardelj o slikarju

Po nedeljskem ogledu retrospektivne razstave Toneta Kralja v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici je član sveta federacije Edvard Kardelj napisal v knjigo obiskov naslednje sporočilo: »Z globokim doživetjem odhaja človek s te razstave, ki je ne samo izraz celega obdobja slovenske likovne umetnosti, ampak tudi hotenja in hrepenenja slovenskega človeka.«

Poleg Kardelja so se v knjigo obiskov vpisali še: Sergej Kraigher, Pepca Kardelj, Lidija Sentjurc, Vinko Hafner, Janez Vipotnik, Marijan Brečelj, Ančka Brečelj - Levčarjeva, Lucija Hafner in Zoran Polič.

Slikar Dore Klemenčič-Maj v krški galeriji med petkovno otvoritvijo njegove male retrospektive. (Foto: Ivan Zoran)

Mala retrospektiva

V Krškem bo do 13. oktobra razstavljal Dore Klemenčič-Maj — Krajine, tihožitja, portreti

Galerija v Krškem je dala svoje razstavišče za štirinajst dni na voljo akademskemu slikarju Doretu Klemenčiču-Maju. Razstavo njegovih del so odprli 9. oktobra zvečer. To je slikarjeva mala retrospektiva, saj je ponudil obiskovalcem na ogled dela, ki so nastala v obdobju od 1937 do danes. Motivno so

ta dela krajine, tihožitja in portreti.

Ob navzočnosti slikarja in ljubitelja likovne umetnosti je razstavo odprla arheologinja Marjanca Uršič, ki je tudi prebrala spremno besedo o razstavi in Klemenčičevi umetnosti, kot jo je v mali katalog zapisal ravnatelj škofojloškega muzeja Andrej Pavlovec.

Iz te spremne besede povzamemo glavne Pavlovičeve misli o slikarju Klemenčiču. Tako pravi Pavlovec, da danes slikarstvo, ki ga zastopa Klemenčič, zaradi njegovega »tradicionalnega« videza vse preradi imenujemo kot nekaj, kar je muzejsko pokopano. Dalje meni, da tudi pričujoča razstava daje možnost odkriti slikarjevo prizadevanje, da bi v svojih delih odkril prostor in snov, tako tesno in neločljivo povezano z naravo. Skrbna gradnja tonskih vrednot v slikarjevih mlajših letih se je pozneje razvila v zviharjeno potezo čopiča in mehko slikovitost raznih barvnih podarkov, ki so pravo nasprotje temni paleti mladih dni.

Seveda bodo pravo vrednost in mikavnost slikarjevih del obiskovalci lahko sami odkrili. Razstava bo odprta do 23. oktobra.

Član sveta federacije Edvard Kardelj je med nedeljskim obiskom Forme vive v Kostanjevici stisnil roko slikarju Tonetu Kralju in mu ob 70-letnici življenja zajezel še obilo ustvarjalnih let. Edvard Kardelj si je z zanimanjem ogledal tudi Kraljevo retrospektivno razstavo v Lamutovem likovnem salonu. Na sliki: Edvard Kardelj čestita Kralju (na desni), med njima pa je predsednik Dolenjskega kulturnega festivala Lado Smrekar (Foto: Ivan Zoran)

BRZOJAVKE

METLIKA
Komisija za povezovanje med aktivni pri predsedstvu občinske konference ZM bo te dni skušala odrediti vaške aktivne. To vsekakor ne bo lahko, saj bo treba aktivne zbuditi iz nekajletnega spanja, pa tudi mladine na vasi je vedno manj. Tako so v Drašičih od nekaj deset mladincev ostali le še trije. Drugi so pri vojaki, v tujni ali pa zaposleni v metliških podjetjih. Ti se vozijo na delo in domov, kjer jih po službi čaka še delo na kmetiji in se zato ne vključujejo v aktivno delo v Metliki. Predsedstvo kljub temu upa, da bodo tudi na vasi razvili primerno mladinsko življenje.

TREBNJE
Mladi Trebanjci so že lani ob sprejetju delovnega načrta za letošnje leto ugotovili, da bi moral biti predsednik občinske konference ZM delavec v rednem delovnem razmerju, ki bi se popolnoma posvetil mladinskim vprašanjem. To se je pokazalo tudi letos ob različnih akcijah, ko kljub požrtvovalnosti pri delu niso zadovoljivali trije mladinci, ki jim je glavna obveznost šola. O tem se bodo morali še dokončno pogovoriti z družbenopolitičnimi organizacijami v občini in z občinsko skupščino, ki naj bi za to prispevala denar.

Da bi spodbudili delavnost mladine, bo predsedstvo občinske konference ZM letos in v začetku prihodnjega leta organiziralo za mlade skupne izobraževalne seminarje, predavanja in posvetovanja, ki naj bi dala mladim nove ideje za delo in pripomogla k večjim uspehom.

Pred sprejetjem v ZK so se člani mladinskega predsedstva skupno z občinsko konferenco ZK zavzeli za sprejem mladih v ZK. V ta namen bodo po aktivnih pripravili krožke, na katerih bodo mlade seznanili z nalogami ZK in jih pripravili na bodoče naloge.

Vaški aktiv Joško Prijatelj-Slobodan na Ponikvah se je prijavil za sodelovanje na oddaji »Spoznavajmo svet in domovino«. V oddaji bo nastopilo osemindvajset mladinskih aktivov iz vse Slovenije. Tekmovanje bo potekalo v dveh delih v petnajstih oddajah. Mladinci s Ponikvah bodo nastopili že na prvi oddaji RTV Ljubljana 17. oktobra, ki jo bodo prenašali iz studija 14. Odgovarjali bodo na vprašanje »Vse o Sloveniji«. V oddaji bo nastopilo 30 članov aktivov.

NOVO MESTO — Na medobčinskem pionirskem prvenstvu v košarki za 1.1970 sta igrali samo dve ekipi. Novomeščani so bili ob koncu srečanja boljše in so premagali Žužemberčane z 29:25. Novo mesto: Ilič 5, Spilar 8, Bon 6, Rožanc, Gerbec 2, Dobnikar, Sveti 8. Žužemberk: M. Krakar 2, S. Krakar, Fortuna 4, Novak 3, Anžiček, Turk 5, Kovač. (J. S.)

LESKOVEC — V prijateljskem rokometnem srečanju so igralci Partizana B premagali učence osnovne šole z 9:8. Pri mladincih je bil najboljši Pirc, pri učencih pa Urbanč. (A. S.)

V študentskih domovih ekonomske cene

Spremembe bivanja v študentskih domovih - Možnosti za delno kritje življenjskih stroškov - Življenjski minimum študenta znaša 640 din

S prvim oktobrom so se cene v študentskem naselju v Ljubljani dvignile skoraj za sto odstotkov. Kosilo stane zdaj 5,50 din, večerja pa 3,50 din. Stanovanje stane povprečno 150 din. To naj bi bile ekonomske cene, kajti oblika dotiranja študentskih domov se je spremenila.

Pred dvema letoma so pristojni organi pričeli pripravljati sistemsko rešitev dotiranja domov in štipendiranje dijakov ter študentov. Analize so pokazale, da se vpisuje na univerzo vedno manj študentov iz delavskih in kmečkih družin, predvsem zaradi izredno močne selekcije na prehodu iz osnovnih in srednje šole. To je tudi osnova nadaljnje štipendijske politike.

Štipendiranje se bo presumerilo v srednje šole. Namenjeno bo predvsem dijakom iz socialno šibkih družin. Na univerzi študira le 9,32 odst. študentov iz kmečkih in 14,9 odst. iz delavskih družin, kar kaže, da študirajo le tisti, ki izhajajo iz dobro situiranih družin, ne glede na sposobnost in nadarjenost. Da bi omogočili študiranje vsem sposobnim in nadarjenim dijakom, je republiška izobraževalna skupnost sklenila, da bodo študentski domovi v celoti prešli na ekonomske cene poslovanja. Tako so v letošnjem oktobru začeli študentski domovi poslovati po novih cenah. Republiška izobraževalna skupnost pa bo še dalje plačevala amortizacijo nepremičnin, investicijsko vzdrževanje in anuitete.

Življenjski minimum študenta po podražitvi v študentskih domovih znaša 640 din. Sprejet je bil družbeni dogovor na republiški ravni, po katerem naj bi reševali vprašanja, ki so povezana z materialnimi možnostmi posameznika. Pripravila sta ga sindikat in izvršni odbor študentov skupno z izobraževalno skupnostjo, republiško konferenco ZM, republiško

konferenco SZDL, republičkim svetom Zveze sindikatov Slovenije, centralnim komitejem ZK, izvršnim svetom in univerzo. Prizadevanja bodo usmerjena v izenačevanje materialnih pogojev študentov in v selekcijo po sposobnosti.

Zaradi objektivnih težav bo to steklo le postopoma. Zato bo republiška izobraževalna skupnost na osnovi pismenega dogovora z izvršnim odborom skupnosti študentov krila primanjkljaj v dohodkih študentov do višine 640 din.

Kdo lahko dobi to dotacijo? Vsak redni študent, katerega dohodki s štipendijo vred znašajo manj kot 640 din. Pomoč mora znašati najmanj razliko med polovico dohodkov na člana družine in pripadajočega otroškega dodatka ter štipendijo

in življenjskim minimumom. Prosilec mora za pomoč zaprositi pri Republiški izobraževalni skupnosti, Ljubljana, Aškerčeva 9. Prošnjo je treba priložiti potrdilo o dohodku, o premoženjskem stanju in višini štipendije. Prošnje bodo reševali vsak teden.

JOŽE ZAGORC

Pravilni odgovori »Kaj vem, kaj znam?«

Pravilni odgovori na vprašanja od 11 do 20, ki so bila objavljena v prejšnji številki, se glasijo: 11. Mebio, 12. 4. stol. pr. n. št., 13. Altamira, 14. 4810 m, 15. Atlantski ocean, 16. Aristotel, 17. Honoré de Balzac, 18. Vincenzo Bellini, 19. 26. in 27. november 1942, 20. Jean Paul Belmondo in Alain Delon.

Opozarjamo vse, ki sodelujete v našem kvizu, da pošljete odgovore najkasneje do naslednjega ponedeljka! Odgovorov, ki bodo v naše uredništvo prispeli kasneje, ne bomo upoštevali.

Ugotovljamo, da v nagradnem kvizu sodelujejo pretežno starejši bralci, zelo malo pa mladine, kateri je kviz pravzaprav namenjen.

Pravilno rešenih je več kot polovica poslanih kuponov.

Obdarjeni dijaki in učenci novomeških šol. Med njimi je tudi Uroš Kraigher (tretji z desne), mož pokojne Sonje Kraigher, ki je uredila knjigo Trdinove bajke in povesti o Gorjancih (Foto: S. Dokl).

OB IZIDU TRDINOVIH BAJK

Enkratno dejanje

Cankarjeva založba obdarila 15 dijakov in učencev novomeških šol s knjigo J. Trdine

Ob izidu Trdinovih bajk in povesti o Gorjancih, ki jih je slikarsko pospremil Boris Kobe, je priradila Cankarjeva založba v Dolenjski galeriji slovesnost, na kateri je obdarila z novo knjigo petnajst učencev in dijakov novomeških šol. Darila je v imenu založbe razdelil Tone Glavan.

Obdarjeni so bili: Alojz Metelko in Jože Seničar, dijaka 2. razreda kovinarske in avtomehaniške šole, Marija Kržišnik, dijakinja tretjega letnika šole za zdravstvene delavce, Anica Miričič, dijakinja drugega letnika TSS — lesne stroke, Venčeslav Rožič, slušatelj tretjega semestra delovodske šole avtomehaniške stroke, Tina Trobiš, učenka 6. razreda posebne šole iz Smihela;

Elizabeta Bajc, dijakinja 2. a iz šolskega centra za gostinstvo, Vera Jesenšek iz 3. a kmetijskega izobraževalnega centra, Milena Adamič, dijakinja 4. razreda ekonomske srednje šole, Silva Makarovič in Majda Heferle, učenki osnovne šole v Smihelu, Branko Šipek in Majda Viktorovski, učenca 8. razreda osnovne šole Katja Rupena;

Ni svoboden, kdor nekoga zveže, saj mora paziti, da se mu ta ne razveže.

HENRIK ZBIL

iz gimnazije pa sta bili obdarjeni Zarka Slana in Fani Plevnik.

Priljubljena „Marijana“

114 bralcev je odločilo takole:

1. MARIJANA — Dubrovniški trubadurji, 54 gl.
2. TITANIK — Ansambel Lojzeta Slaka, 21 gl.
3. SERENADA — Mišo Kovač, 13 glasov
4. MINI-MAKSI — Bele vrane, 6 glasov

Cepprav je Titanik zadnje tedne plul z vso paro, se mu je že prejšnji teden nevarno približala »Marijana«, tokrat pa ga je pustila že daleč za sabo. Težko je ugotoviti, koliko so k temu pripomogli Dubrovniški trubadurji, dejstvo pa je, da je pesem že tako priljubljena, da jo pojejo, žvižgajo in brundajo mladi in stari. Potem ni čudno, da je po priljubljenosti presegla celo Slake in njihov »Titanik«. Zanimivo je še to, da so vse predloge za skladbo »Serenada«, ki jo poje Mišo Kovač, poslala dekleta.

Ponovno opozarjamo vse bralce, naj predloge za NAJ, POPLLOT pošljejo najpozneje do ponedeljka ob 12. uri. Tokrat so bili izžrebani: 1. Tatjana Sarvaš, Trg 3. oktobra 23-A, Kočevje 2. Anica Radovič, Breg revolucije 20, Metlika 3. Milan Vahčić, Solska 2, Krško

Sodelujte na vaši strani!

OGLE* DALO MLA *DIH

NAGRADNI KVIZ

KAJ VEM, KAJ ZNAM?

21. Katerega leta je Rudolf IV. Novo mesto povzdignil v mesto?
22. Kdo je francoski sodobni slikar in likovni umetnik, ki velja za začetnika kubizma?
23. Kako se imenuje in koliko meri najvišji vrh Pohorja?
24. Kdo je napisal opero »Ero z onega sveta«?
25. Kako se imenuje angleški zdravnik, ki je odkril penicilin?
26. Kdo je postavil temelje srbskemu knjižnemu jeziku in sestavil pravopis po pravilu »Piši, kakor govoriš«?
27. Kako se imenuje francoski umetnostni slog klasicizma v času Napoleona I.?
28. Kdo velja za največjega slovenskega dramatika?
29. Kako se imenuje fizik, ki je avtor relativnostne teorije?
30. Kdo je na fotografiji?

IZREŽITE in prilepite

na navadno dopisnico (zgornji kviz brez slike) ter pošljite na naslov:

DOLENJSKI LIST poštni predal 33 NOVO MESTO

Plošče za izžebance je podarilo podjetje »Elektrotehna« iz Novega mesta.

NAJPOPLOT

Ta teden sem najraje poslušal(a) melodijo:

Ime in priimek _____

Ulica _____

Kraj _____

Rok: 19. oktober 70

Kupon št. 23

Nekdo mora ostati doma

Mladi iz vasi nezadržno odhajajo v mesta — Na kmetijah ostajajo le redki posamezniki

Dvaindvajsetletna prodajalka Anica Petrič iz Grabrova je že štiri leta zaposlena v Mercatorjevi trgovini v Metliki. Vsak dan prehodi več kot štiri kilometre dolgo pot v službo in domov. Dopoldne je v službi, popoldne pa pomaga staršem na kmetiji.

»Vsak je rad po službi prost, toda na kmetih je drugače. Zemljo je treba obdelovati, če hočeš, da kaj zraste. Zato se na kmete tudi nihče rad ne ženi.«

— Vi ste ena izmed redkih mladih ljudi, ki so se ostali v vaši vasi. Ali vas ne vleče kam drugam?

»Vleče me v večje mesto, vendar nekdo mora ostati pri starših. Starejši sestri sta doštudirali in se ne mislita vrniti. Prihajata le še na obiske kot večina drugih.«

— Zakaj bi želeli oditi od doma?

»Razen dela človek tu nima ničesar. Posebno, če je mlad. Kulturnih prireditev skoraj ni. Ko sem hodila še v šolo, je bilo drugače. Sedaj pa se je skrčilo tudi krog znancev. Ostanejo le še klepeti s prijateljico in ure ob radiu ali televiziji. Mimogrede naj povem, da mi je bil zelo všeč kviz zagrebške televiziji »Malo jaz, malo tja. Poletti, ko je lepo vreme, še lahko gremo v Metliko med ljudi,«

pozimi pa so posebno nedelje neskončno dolge.«

— Ali vaščani sami ne pripravijo nikakršne prireditve?

»Mladih je premalo, da bi kaj organizirali, starej-

šim pa se ne ljubi več. Da bi se malo prosvetila, sem lani obiskovala tečaj angleščine, vendar sem ga spomladu morala opustiti, ker se je začelo delo doma.«

— V tovarni Beti v Metliki ima mladina svoj klub. Ali tja ne zahajate?

»V mladinski klub res hodijo tudi drugi Metličani, ki niso zaposleni v Beti. Jaz nisem bila še nikoli tam. Mladi iz mesta se razlikujejo od nas, ki smo na vasi. Mi smo še precej navezani na zemljo in tudi zanimanja so različna.«

A. V.

POTA IN STRA VARNOST

DEŽURNI POROČAJI

TAT V STANOVANJU — Marija Kukman z Ljubljanske ceste v Novem mestu je 12. oktobra obvestila mladeničke, da ji je neznanec dan poprej v stanovanju ukradel 275 din.

PRIJELI RAZGRAJACA — Trebanjski mladenički so 12. oktobra popoldne prišli in pridržali do iztržitve 20-letnega Alojza Verbiča iz Zagorice, ki je v Trebnjem opit razgrajal.

»VROCA KRI« NA HLADNEM — Ladislav Lavrič iz Stavbe vasi je 12. oktobra v Žužemberku mladi, da lahko dela vse, kar se mu zljubi. Mladenički pa so ugotovili, da krši javni red in mir, in so ga pridržali do iztržitve.

MOPED SO MU ZAZGALI — Miha Grošelj iz Hruševca pri Strazi je 7. oktobra pustil moped za osnovno šolo Katja Rupena in odšel v glasbeno šolo. Med 13. in 18. uro je moped zgorel. Domnevajo, da ga je nekdo namerno zazgal. Lastnik je oškodovan za 1.000 din.

Princ je gorel

4. oktobra proti večeru se je na cesti pri Župelevcu vžgal osebni avtomobil princ NSU, ki ga je od Brežice proti Bizeljskemu vozil zagrebčan Zlatko Prah. Vozilo so pomagali pogasiti vozniki, ki so se pripeljali mimo. Požar je naredil za 1.000 din škode.

KOLESARJI IN PROMET

Pojutrišnjem se bo v vsej Jugoslaviji začela petnajst-dnevna zvezna prometna akcija pod geslom ZA VEČJO VARNOST KOLESARJEV IN VOZNIKOV VPREŽNIH VOZIL V PROMETU.

Kot že geslo pove, je namen akcije seznaniti kolesarje in voznike vprežnih vozil kot pogostne udeležence v prometu, na našem območju pa tudi kot pogostne udeležence v prometnih nesrečah, s pravili, ki jih je treba spoštovati in se po njih ravnati v prometu, zlasti pri nočni vožnji.

Med drugim bodo kolesarje seznanili s prepovedmi, ki jih čisto kršijo: da ni dovoljeno voziti sopotnikov na kolesu razen otrok, če je vozilo predpisano urejeno; da je prepovedana in nevarna vzporedna vožnja dveh ali več kolesarjev; da na kolesu ni niti dovoljeno niti primerno voziti daljših predmetov; da morajo biti kolesa v javnem prometu opremljena s svetlobnimi telesi; da je vožnja pod vplivom alkohola prav tako prepovedana kot za druge udeležence prometa itd.

Voznike vprežnih vozil bodo posebej opozorili, da gre do v mraku ali ponoči na cesto lahko le tedaj, če je njihovo vozilo ustrezno opremljeno z lučmi in odbojnimi stekli. Kajpak tudi za te voznike velja prepoved za vožnjo pod vplivom alkohola.

V prvih sedmih dneh akcije bodo varnostni organi kolesarje in voznike motornih vozil samo opozarjali, po tem času pa proti tistim kolesarjem in voznikom vpreg, ki bodo gluhi za opozorila in nasvete, najstrožje ukrepali. Da bi bila akcija čimbolj učinkovita in da bi tudi kar najbolj vplivala, jo bodo spremljala predavanja, propagandni filmi, lepaki in podobna vzgojno-propagandna opozorila.

TRAGEDIJA IZ LONČARJEVEGA DOLA SE NA SODIŠČU

Oglas jima ni prinesel sreče

66-letni Jože Rus se je v Novem mestu zagovarjal, da je ubil svojo ženo v silobranu — Veliki senat pa zagovoru ni verjel

Lončarjev dol se je nekega dne v letu 1965 počel še za en zakonski par: v hiši št. 13 sta začela skupno življenje Jože in Ljudmila. Ljudje so govorili, da sta si za jesen življenja postlala pravšno toplo gnezdece.

»Mladoporočenca« sta postala znana tudi po tem, da sta se spoznala prek časopisnega oglasa: »Iščem sopotnika za utrujeno osamljeno srce.« Osebnih upokojence, 61 let, družinska upokojenka, 60 let. Potem sta pred matičarjem rekla DA.

Komaj sta bili dve leti mimo, je Lončarjev dol in okolico tja do Sevnice presunila žalostna novica: Rus je v domači kuhinji s kuhinjskim nožem nekajkrat zabodel svojo ženo Ljudmilo in ji prerezal vrat, da je izkrcvavela in umrla.

To je bila ena najbolj pretresljivih tragedij, kar se jih je zgodilo v Spodnjem Posavju. Ljudje so medtem pozabili krvavo dejanje in njihovo ogorčenje se je poleglo. Od takrat so minila tri leta.

Kaj je bilo 8. novembra 1965 med 21. in 22. uro v hiši št. 13 v Lončarjevem dolu, so spet osvetlili 6. oktobra letos v razpravni dvorani okrožnega sodišča v Novem mestu, kjer je moral zdaj že 66-letni Jože Rus odgovarjati za svoje hudo dejanje.

Javni tožilec je v obtožnici zelo podrobno opisal, kateri razlogi so potisnili Rusu v roke kuhinjski nož, da se je tako hudo znesel nad svojo ženo.

Najprej: časopisni mali oglas, prek katerega sta se Jože in Ljudmila spoznala in si potem obljubila večno zvestobo, ni prinesel družinske sreče. Namesto toplega doma in varnega zavetja pod jesen življenja sta dobila osje gnezdo; sama sta pikala in bila opikana.

Jože se je preselil k Ljudmili, nekaj časa je bil mir, potem pa se je začelo: najprej trde besede, nato prepri in še pretep. Šibkejši Jože

je vselej potegnil krajši konec, vselej je bil premagan, kadar sta se spoprijela. Zena je to možovo šibko točko poznala z vseh strani; navadno je prva začela in zadnja odnehala.

Ljudem v okolici je postalo že »dolgačas«, če sta zakonca Rus za nekaj časa sklenila premirje. Nikomur pa niti na kraj pameti ni padlo, da bodo kdaj priče krvavemu obračunu. To pa se je 8. novembra pred tremi leti zgodilo. Zvečer sta se začela Jože in Ljudmila spet prepri-

Požigalec odkrit

(Nadaljevanje s 1. str.) smo poročali tudi, da je nekdo zažgal dva kozolca v Prigorici v ribniški občini. Vse te požige je opravil Marjan Hiti, ki je dejanja priznal.

Razen tega je v drugi polovici preteklega leta in letos vzel v Ribnici še tri mopede, se z njimi odpeljal do bližnje okolice Kočevja in jih zažgal. 3. maja lani je zažgal v Mahovniku tudi kopicco stelje. Zaradi teh požigov se bo moral Marjan Hiti spet varjati pred sodniki. J. P.

Zaradi pijače pustil dober zaslužek in se vdal dolgoprstnemu življenju

26-letni Alojz Brcar obsojen v Novem mestu na tri leta zapora, moral pa bo tudi na obvezno zdravljenje za alkoholiziranostjo

26-letni Alojz Brcar, doma s Homa v Mirenski dolini, je bil precej časa zaposlen v jeseniški železarni, kjer je dobro zaslužil, celo po 1800 din na mesec. Vdal pa se je pijači in njegovega lepega služka je bilo konec. Odločil se je, da se bo od slej preživljal z vložni in tatvinami.

Res je začel lažje in brezskrbnejše življenje, a ne za dolgo. Za prve vlome je dobil v Novem mestu leto dni in dva meseca strogega zapora.

Po kazni se je v letošnjem aprilu zaposlil v rudniku Kanližarica. Na delovnem mestu pa je vzdržal le 14 dni: Sodelavcu je iz stanovanja odnesel denar in brivski aparat, zapustil rudnik in se vrnil domov na Hom.

Hom je postal Brcarju nov kraj za »kazenske ekspedicije«. Med »izletki« po okolici je v slabih treh tednih (od 10. do 28. maja) naredil štiri vlome in roparsko tatvino. Vlamljal je v vikende in odnašal jestvine, žgane pijače in denar. Toda 28. maja so ga prijeli in od takrat je bil v preiskovalnem priporu.

Zanimivo pa je, da je Brcar v preiskavi zagovor odklonil. Poslali so ga na pregled k psihiatru. Ta je v Brcarju ugotovil podvprečno inteligentnega, neprilagojenega in nevrotsko (živčno) moteno osebnost, v kateri se je naselil tudi alkoholizem. Psihiater pa je kljub temu menil, da je Brcar kazensko le odgovoren, čeprav ni bil po-

ratil, tokrat v kuhinji. Zunaj je bila trda tema, ko sta se začela tudi tepsti. Zena je pograbila kuhinjski nož in hotela moža napasti. Ta je sunek prestregel in ji iztrgal nož iz njenih rok. Pri tem se je precej obrezal. V trenutku ga je popadla divja jeza: z nožem je začel podivjano udarjati po ženi, koder je padlo. Kaj je storil, se je zavedel šele tedaj, ko je izkrcvavela in umrla. Z nožem ji je le prehučno poškočeval vrat in vratno ožilje.

Obtoženi Rus se je na sodišču zagovarjal, da je storil dejanje v silobranu. Veliki senat, ki mu je predsedoval sodnik Janez Pirnat, pa zagovoru ni verjel. Menil je, da je bil Rus gospodar položaja od trenutka, ko je prišel do noža, zlasti še, ker je bila žena potem ves čas praznih rok. V takem položaju pač ni moglo biti silobrana.

Za svoje dejanje je dobil Rus dve leti strogega zapora. Pri odmeri kazni je sodišče upoštevalo nekatera pomembna dejstva. Predvsem je Rus storil dejanje v stanju bistveno zmanjšane prištevnosti, kar je pri pregledu obtoženca ugotovili tudi psihater. Razen tega je bil v času dejanja že v letih. Za olajševalno okolnost je sodišče štelo še sedanje Rusovo bolezensko stanje in dejstvo, da je konflikt začela vendarle Ljudmila. Naposled se je sodišče tudi prepričalo, da se Rus — za kakršnega je bil na razpravi spoznan — v kritičnem trenutku pred ženo ni mogel obvladati, ker je prevladal v njem afekt v takšni meri, da svojega ravnanja ni imel več v oblasti.

imelo sodišče vsa dejanja, za katera je bil obtožen, za dokazana. Po načinu, kako je Brcar vlamljal, je sodišče celo sklepalo, da v času dejanja le ni bil tako vinjen.

Za svoje prekrške je dobil Brcar tri leta zapora. Pri odmeri kazni je sodišče upoštevalo obtoženčeve osebne lastnosti, da je dejanja obžaloval in jemal predvsem manj vredne reči, ki so jih oškodovanci medtem v glavnem tudi že dobili nazaj. Glede na izvedenčev mnenje pa je sodišče odredilo za Brcarja tudi obvezno zdravljenje za zastrupitvijo z alkoholom. Brcar bo moral pravnomočnost sodbe počakati v priporu.

Tri smrti pri Gmajni

V hudi prometni nesreči, ki se je zgodila 10. oktobra ob 2.20 na avtomobilski cesti pri Gmajni, so tri osebe izgubile življenje, tri pa so bile ranjene. Nereo Riosa iz Gorice je vozil proti Zagrebu sirmo italijanske registracije. Pri 136 kilometru mu je nasproti pridržal fiško ljubljanske registracije, ki ga je vozil Janez Pelko iz Novoga mesta. Italijan je močno zavril, tedaj pa je že prišlo do strahovitega čelnega trčenja. Trije potniki v fi-

Pritožba

Spodaj podpisani se, užeščen in razočaran nad krivico, ki me je zadela, pravočasno pritožujem zoper odločbo, s katero sem bil kaznovan. Češ da sem z avtomobilom vozil na prekratki varnostni razdalji za drugim vozilom in zaradi tega trčil vanj, ko je pred menoj na hitro ustavil. Ne gre mi za tistih nekaj tisočakov kazni. Utrpel jih bom, kljub večjemu porastu cen in življenjskih stroškov. Gre za pricp!

Priznam: res sem trčil v vozilo, ki je ustavilo spredaj. Ker pa je nastala malenkostna škoda, brez ranjenih in še manj mrtvih, menim, da ta postopek zoper mene sploh ne bi smel biti uveden. Kam le pridemo in kakšne stroške povzročimo državi, če bomo zaposlovali njene organe zaradi takih otročarij!

Sicer pa sem prepričan, da tudi drugače nisem kriv. Vozil sem lepo in mirno za avtomobilom, ki je vozil pred menoj. Šlo je zmerno in počasi, v skladu z vsemi predpisi in pravili vožnje. Kdo neki bi potem pričakoval, da bo avtomobil spredaj naenkrat ustavil? Res mu je skočil otrok pred avto..

Toda kako naj bi jaz to vedel in pričakoval?

Otroke je treba čuvati. Zanje odgovarjajo starši. Zato bi bilo treba kaznovati stareše otroka, ki je skočil čez cesto, ne pa mene. Ze dolgo sem šofer; sicer amater, a vendar. Vozim brez vsake nesreče že vrsto let in nihče mi ne more očitati, da bi bil slab voznik. Zdaj pa sem spoznan za krivega po tuji krivdi. To je krivica, ki boli! Upam, da bo pritožbena instanca ugotovila upravičenost mojih trditvev in me oprostila, Resnično se ne čutim nič krivega...

Prosim, da to zadevo ponovno proučite s sledečih vidikov:

- ali je postopek sploh umesten;
  - ali je voznik dolžan vedeti in pričakovati, da bo vozilo spredaj nenadoma ustavilo;
  - ali sem torej kriv.
- Ce moja pritožba ne bi bila ugodno rešena, bom primoran iskati pravico na drugih mestih. Odnehal ne bom, ker sem prepričan v svojo že večkrat izpričano nedolžnost.
- Pripis: do ugodne rešitve pritožbe ne bom hodil na zbere volivcev.
- PEPE GALOSA

KRONIKA NESREČ

KRSKO: TRCENJE NA KRIZISCU — 8. oktobra popoldne je prišlo na križišču Ceste 4. julija in Kolodvorske ceste v Krškem do trčenja, ki je povzročilo 2.500 din gmotne škode. Anton Gorenc iz Drnovca je z osebnim avtomobilom prehitel tovornjak Jožeta Petriča iz Dvorca v trenutku, ko je le-ta zavil na levo.

BREZINA: Z AVTOM V POTOK — Božidar Metelko iz Lomnega 7. oktobra ni mogel srečno skozl oster ovinek v Brezini pri Brečicah, zato je po 34 metrih vožnje po bankini z osebnim avtomobilom vred padel v potok. Sopotnik Anton Zrliš iz Jedinčice je bil huje, sopotnik Josip Abrahamovič iz Rogovega pa laže ranjen. Odpeljali so ju v breziško bolnišnico, kjer so jima dali zdravniško pomoč. Škode je bilo za 5.000 din.

SELA: FRANCOZ IN KRČAN TRČILA — Na nepreglednem ovinku v Selih sta se 6. oktobra zaletele med srečanjem na tretje-razredni cesti Raka—Kriško osebna avtomobila, ki sta ju vozila Anton Junkar iz Francije in Stane Preškar iz Krškega. Nesreča se je končala brez ran, bilo pa je za 3.000 din gmotne škode.

KRSKO: TRCENJE NA ROSTOVARJEVI CESTI — 6. oktobra sta se med srečanjem na Rostovarjevi cesti v Krškem zaletele osebni avto nemške registracije, ki ga je vozil Alojz Blajak iz Kočevja, in zagrebški avtomobil, ki ga je vozil Viktor Viktor. Viktor se je peljal proti Goleku. Pri trčenju sta se razbili le vozili in so škodo ocenili na 4.500 din.

KRSKO: RACAN ZBIL MOTORISTA — Franc Cemič iz Dolge Rake je 5. oktobra z osebnim avtomobilom na Cesti krških žrtev v Krškem blizu dijaškega doma prehitel kolesarja in zbil motorista Jožeta Mavsarja z Gore, ki se je pripeljal nasproti. Mavsar je dobil hude poškodbe in so ga takoj odpeljali v breziško bolnišnico.

KOČEVJE: PREVRNEN AVTO — 10. oktobra ob 15. uri se je v ceste med Lazi in Koprivnikom prevrnil osebni avto, ki ga je vozila Darinka Oberstar iz Ljubljane. Do nesreče je prišlo po srečanju s traktorjem, ker je voznica zapeljala na desno izven ceste. V avtu ni bil nihče poškodovan, na vozilu pa je za okoli 5000 din škode.

JUGORJE: Z OCETOVIM AVTOM SE JE PREVRNIL — Ljubljancan Z. M. je 11. oktobra z osebnim avtom, ko je potoval od Novoga mesta proti Metliki, pri vasi Jugorje zdrsil s ceste in se prevrnil. Mladoletni voznik Z. M. je po nesreči zbežal domov, avto renault 10, na katerem so ugotovili za 8.000 din škode, pa je pustil na kraju nesreče. Vozilo so kasneje odvlekli novomeški gasilci v Novo mesto, kjer so ga izročili lastniku, očetu mladoletnika Z. M.

GRADAC: S FICKOM V ZAPORNICE — Jakob Miller iz Or-

nomlja je 11. oktobra vozil fiška od Gradca proti Stranski vasi. Pred križiščem ceste in železnice ga je zaneslo, nato pa je dvakrat zadel sapornice. Škodo so ocenili na 2.500 din.

DRNOVO: NESREKA PERZILICA — Afganistanski državljan Nasir Chan je 11. oktobra pri Drnovem ustavil avto Mercedes. V avtoBUS za katerim voznik ni postavil varnostnega trikotnika, se je z osebnim avtom zaletel Perzajec Fakhreddin Abolmaali. Škode je bilo za 4.000 din.

LAKENC: TRCENJE MED SREČANJEM — V Zgornjem Lakenou sta se 10. oktobra zjutraj zaletele avtoBUS, ki ga je od Mokronoga proti Zburam vozil Jože Veršec z Bizeljskega, in renault, s katerim se je naproti pripeljala Ljubljancanka Joža Omanen. Škodo so ocenili na 4.800 din.

VIHRE: PODRL JE TRI SMERNIKE — 9. oktobra je pri Vihrah zaneslo osebni avtomobil nemške registracije, ki ga je vozil Slavko Kunštek iz Starih Planinc. Podrl je tri obcestne smer-nike, poškodoval pa tudi vozilo.

SEMIC: DVE POTNICE RANJENE — Na nepreglednem ovinku pri Semiču sta se pri srečanju zaletele volkswagen in renault. Ranjeni sta bili voznica volkswagen Antonija Matkovič iz Podrebrja pri Semiču in Alojzja Kopčič, ki se je peljala v renaultu pri Laidviku Lavrinu iz Rogoške Slatine. Gmotne škode je bilo za 3.000 din.

LESNICA: ZALETELA STA SE S FICKI — Med srečanjem na ozki cesti Trška gora—Lesnica sta se 8. oktobra zaletele fiška, ki sta ju vozila Anton Rifej z Lesnice in Džordže Bulja iz Niša. Škode je bilo za 5.500 din.

PRIMOSTEK: FICKO SE JE PREVRNIL — Boris Križan iz Metlike se je peljal 8. oktobra s fiškom proti Cernomu. Pri Primostku ga je zaneslo s ceste in se je prevrnil. Voznik je bil laše poškodovan. Škodo so ocenili na 3.000 din.

VIHRE: S PRAZNO ZRACNICO ČEZ BANKINO — Osebnemu avtomobilu, ki ga je 7. oktobra vozila proti domu Zagrebčanka Vlasta Kapler, je pri Vihrah počila zračnica. Vozilo je šlo čez bankino in se na travniku prevrnilo na streho. Škodo so ocenili na 4000 din.

BOČKA: AVTOBUS PODRL PESCA — Jože Cajnar s Otoka je 6. oktobra pred Bočko stopil pred avtoBUS, ki ga je na redni progi Radatovič—Metlika vozil Martin Tešak. AvtoBUS je pesca poril, da so nezavestnega odpeljali v bolnišnico.

DOBRUSKA VAS: PODRL ZREBE — 6. oktobra je Ivan Kljčić iz Brdovcev podrl šrobo Jožeta Brajdiča iz Dobruške vasi. Zival je obletela, škodo pa so ocenili na 3.000 din.

Kot da bi dobili krila...

Sevniški rokometiški, ki letos igrajo v višjem tekmovanju, se trenutno nahajajo v vrhu lestvice. Malce presenetljivo, vendar fantje izpod Lisce igrajo zagnano, borbano, domiselno in učinkovito, kot da bi imeli krila... Tudi v nedeljskem srečanju z ljubljanskimi igralci Križ so pokazali vse svoje sposobnosti. Najuspešnejša je bila trojica napadalcev: Trbovo - Svažič in Silc (slika zgoraj); na tekmi ni manjkalo takšnih prijateljskih objemov (slika desno); mladi vratar Debeljak je bil odličan.

(Tekst in foto: SLAVKO DOKL)

Sevnica : Križe 22:16

Sevničani so v 8. kolu LCRL osvojili dve dragoceni točki. V prvem polčasu je vse kazalo, da bodo Gorenjci plačali davek za izgubljene točke z Olimpijo. Vendar so se gostje v drugem delu zbrali in bili zelo novarni. V domači ekipi je bil najboljši vratar Debeljak, ki je zamenjal malce sutrujenega Sirka. Sevnica: Širk (Debeljak), Valant 3, Filej, Perc 3, Lovrek, Svažič 1, Koprivnik, Silc 6, Stojš 2 in Trbovo 7.

J. BLAS

ROKOMET

Brežičani presenetili, Ribničani pa so nas razočarali

To nedeljo smo pričakovali, da bodo Brežičani poraženi v Mariboru. Ribničani pa bodo doma brez večjih težav premagali Soštanj. Zgodilo pa se je ravno obratno: Brežičani so izkoristili slabosti Mariborčanov, Soštanjani pa so obratno z oslabiljeno ekipo Ribničanov. Sevnici so s precejšnjimi težavami porazili igralce Križ, ki se niso dali zlahka ugnati. Krmeljani so v srečanju z vodilno ekipo Hrastnika dobro zaigrali, vendar še preslabo, da bi lahko ugnali boljše goste. Drugo prijetno presenečenje bi nam skoraj pripravila dekleta Brežice, ki so vodilno ekipo Branika dobro utrudile. V zasavski rokometni ligi ni bilo večjih presenečenj, favoriti so pobrali zmage.

Branik : Brežice 11:14

Brežičani so v Mariboru pripravili prijetno presenečenje, saj so premagali izredno močno ekipo Branika. Igrali so zrelo in prodorno, odlikovali pa so se Rovani, Antonič ter mlajša igralca Blatinik in Zore. Posebno se je izkazal vratar Berglez.

Brežice: Berglez, Zerjav, Setine, Andolovič 3, Rovani 5, Novak, Pavlič 3, Bosina, Zore 1, Iskra, Blatinik 2 in Novosele.

V. PODGORSEK

Ribnica : Šoštanj 14:16

Oslabljeni Ribničani so v nedeljo doživeli nepričakovan poraz v srečanju z ekipo Šoštanja. Najslabše je bilo Ribničanom v prvem delu srečanja, ko so gostje dosegli 6 zaporednih zadetkov, kar jim je zadostovalo za končno zmago. Gostje so dobro igrali, vendar bi srečanje izgubili, ko ne bi imeli v vratih odličnega Baria.

Ribnica: Lovšič, Rigler, Tomšič 1, Kernič 3, L. Ponikvar 1, F. Ponikvar 7, Andolšek 1, Nosan, Erčulj in Radič 2.

T. N.

Branik : Brežice 12:11

Malo je manjkalo, pa bi Brežičanke v Mariboru pripravile velike presenečenje. Zal so po vodstvu v prvem polčasu 9:6 slabo nadaljevale, ostale brez moči in dosegle v drugem delu le dva zadetka. Brežičanke bi po prikazani igri zaslužile vsaj eno točko.

Brežice: Božičnik, Z. Zorko, B. Jančič 6, Molan 1, Stauber 3, Bah, Mišič, Kolar 1, V. Mišič in Hribernik.

V. PODGORSEK

Krmelj : Hrastnik 14:20

Srečanje je bilo zelo lepo, gostje pa so z boljše taktiko zasluženo zmagali. Domačini so bili enakovredni nasprotnik, vendar se je krmeljskih nspadalec držala izredna smola. Zlasti v drugem polčasu so njihovi strelji šli v vratnico ali preko gola. Pri domačinih sta bila najboljša Prosenik in Zaman.

B. DEBELJAK

Brežice B : Cerklje 34:23

Druga postava Brežice je pokazala izredno hitro in učinkovito igro ter zasluženo zmagala. Odlikovali so se vsi igralci, predvsem pa Novosele, Gorišek in Hrovat

Usnjari (Šmartno) : Sevnica B 18:16

V okviru zasavske rokometne lige so mladi Sevničani gostovali v Šmartnem in srečanje izgubili s dvema goloma razliko.

J. BLAS

Leskovec : Krško 20:13

V zanimivem srečanju so leskoveški rokometiški v petem kolu CPRL premagali Kršane z 20:13. Domači rokometiški so vodili ves čas srečanja, zaradi dobre igre v obrambi pa so stavili zasluženo zmago.

Leskovec: Plut, Hrušvar, N. Mlakar 5, Kovač 3, Znidaršič, Valselj, M. Mlakar 2, L. Sribar 2, Jane, R. Sribar 2 in Pir 2.

Krško: Kranjc, Skoberne, Turk 2, Arh 6, Tomažič 1, Jelen 3, Andrejaš, Libenšek 1, Kovačič in Jankevič.

L. SRIBAR

Cosmos : Kondezatorji (Semič) 25:22

Belokranjski derbi je razočaral. Rezultat pa je velik uspeh za Sevnice. Domačini so igrali raztrgano in vse prevedo sebično.

Kje, kdaj, kdo?

Nogometiški Bela krajine bodo igrali s Piranom. V ljubljanski konski nogometni ligi bodo naslednja srečanja: Mirna - Odred in Elan - Sava. V celjski nogometni podzvezni ligi pa bo v Brežicah srečanje Brežice - Ljubno. Rokometiški Ribnice gostujejo v Slovenj Gradcu. Brežičani pa imajo doma srečanje s Trzinom. Dekleta Brežice bodo igrala z Olimpijo. V ljubljanski konski rokometni ligi bosta srečanja Kamnik - Krmelj in Zagorje - Sevnica. Odbojkarji Novega mesta igrajo doma s mariborskim Branikom. Trebanjci pa v Trebnjem s Kamno gorico.

KOŠARKA

Pokal Novomeščanom

Pod pokroviteljstvom Franca Bege je Novo mesto na košarkarskem turnirju, na katerem so igrali še tržaški Bor, Zalec in Laško, brez posebnih težav zmagalo in osvojilo pokal pokrovitelja.

Domačini so zaigrali odlično in se Tržičani so se jim kolikor toliko upirali. Hkrati je bil to dokaz, koliko bolj kvalitetna je centralna druga slovenska liga od vzhodne. Zalec, ki je bil v vzhodni ligi tretji, so Novomeščani, ki so bili v centru četrti, premagali kar s 117:73!

Rezultati: Novo mesto - Zalec 117:73, Laško 89:36, Bor 74:68; Zalec - Bor 64:49, Laško 89:65, Laško - Bor 63:56. Zanimivo je, da so Tržičani, sicer oslabiljeni, dobro igrali le proti Novomeščanom, ostali dve tekmi pa so nepričakovano izgubili. Vrstni red: Novo mesto 6 točk, Zalec 4, Laško 2, Bor brez točke. Za Novo mesto so igrali: Pletič, Colarič 2, Lenardič 11, Šobar 18, Počrvina 23, S. Kovačević 24, Šepetave 26, Kopač 37, Spilchal 85 in Z. Kovačević 74.

J. S.

Novo mesto četrto

V drugi slovenski ligi je košarkarsko tekmovanje končano: v slovensko ligo se je uvrstilo Trnovo-Metlika, Sentvid ter brkične Zagorje in Tabor pa bodo izpadli. Novomeščani so bili letos četrti, z enakim številom točk kot tretje Prule. V jesenskem delu so izgubili eno samo tekmo. S tako igro skozi vse leto bi lahko celo zmagali!

Končna lestvica:

Trnovo	18	16	2	1446:1024	32
Zarja	18	14	4	1245:1068	28
Prule	18	12	6	1228:1079	24
Novo mesto	18	12	6	1246:1125	24
Litija	18	10	8	1364:1320	20
Moste	18	8	10	1242:1290	16
Tabor	18	6	12	1228:1355	10
Zagorje	18	5	13	917:1048	9
Sentvid	18	4	14	1243:1405	8
Metlika	18	3	15	887:1332	5

NOGOMET CELULOZAR postaja vedno bolj nevaren

Belokranjci so prinesli z vročega terena v Tolminu lepo zmago, ki jih je dvignila na tretje mesto prvenstvene lestvice. Igrajo iz kola v kolo bolje in uživajo spoštovanje nasprotnikov. Krškega Celulozarja, ki je pred letom igral zelo uspešno v drugi ligi, so že vsi pokopali. Vendar so njegovi igralci v zadnjem času, odkar imajo novo vodstvo, postali zelo nevarni in bodo, še marsikomu prekrizali račune. Brežičani so remizirali z Opekajem in so še vedno med vodilnimi. Mirna je doživela pravo katastrofo v Litiji, Novomeščani pa zasluženo poraz v Domžalah.

Tolmin : Bela krajina 1:3

Belokranjci so v nedeljo gostovali v Tolminu in nepričakovano prinesli domov obe točki. Gostje so se izkazali s pametno in taktično igro, ki jim je prinesla tudi končni uspeh. Po vodstvu domačinov v peti minuti so Belokranjci izenačili z zadetkom Nedifa. V nadaljevanju pa sta premoč kronala še T. Weiss in Petrovič. Bela krajina se je s to zmago povzpela na odlično tretje mesto.

P. KOČEVAR

2:0, v nadaljevanju pa so močno popustili. Sirela zadetkov sta bila Maršič in Stefanovič.

V. PODGORSEK

Litija : Mirna 6:0

Mirenčani so se Litijanom upirali samo v prvem polčasu, ki se je končal brez zadetka. V nadaljevanju pa so po poškodbi vratarja prejeli kar 6 zadetkov. Mirenčani so zapravili tudi tri stoodstotne priložnosti za dosego gola.

A. TRATAR

Vojnik : Celulozar 1:2

Celulozarjevo moštvo je tokrat zabeležilo prvo zmago v gosteh. Zadetka sta dosegla Stanojevič in Kandič. Celulozar je zmagal s 10 igralci, ker je bil Rabič II izključen.

Celulozar: Karabaš, Andrejaš, Stabič I, Rabič II, Gajšek, Vladoč, Stanojevič, Savčič, Šepetave (Urbanč), Germek in Kandič.

L. HARTMAN

Domžale : Elan 5:3

Novomeščani niso mogli v srečanju z Domžalčani doseči kaj več, saj so nastopili močno oslabiljeni. Rezultat je realen.

Sevnica : Ponikva 7:1

Sevničani so dobro prererešali mrežo nogometiškega iz Ponikve. Več kot sto gledalcev je bilo s srečanjem zadovoljno.

J. BLAS

Opekar : Brežice 2:2

Brežičani so kot gostje igrali z Opekajem 2:2. Sicer so vodili že

Gotovlje : Sevnica 2:5

ODBOJKA Novo mesto: končno prva zmaga doma

V tem tednu so novomeški odbojkarji odigrali kar dve srečanja: eno so dobili, drugo pa izgubili, čeprav bi po realni moči morali zabeležiti celo dve zmagi. Brestaniške odbojkarice so končale tekmovanje, pristale so na tretjem mestu, kar je lep uspeh. Trebanjci so v Izoli brez večjih težav porazili Tomos.

Novo mesto : Ljubljana 3:0

Novomeščani so brez večjih težav v picli uri porazili izredno slabo ekipo Ljubljane, ki je še vedno na koncu prvenstvene razpredelnice. Domačini se niso preveč trudili, saj so jih ljubljaničani s svojo monotono igro skoraj uspavali. To je prva zmaga domačinov na Loki. Upamo, da bo zdaj krenilo na bolje.

14). V prvem in zadnjem nizu so bili domačini enakovredni nasprotnik, vendar je treba dodati, da Trebanjci niso nastopili v najmočnejši postavi. Za Kemoopremo so takrat igrali: Pavlin, Masnik, Mišmaš, Strajnar, Slak, Smuc in Legan.

M. L.

Novo mesto : Sava 1:3

Odloženo odbojkarstvo srečanje med Novomeščani in Savo iz Črnuče se je končalo z zasluženo zmago gostov. Gostje so brez večjih težav povedli z 2:0, nato so se domačini zbrali in pokazali lepo igro. V četrtem, odločilnem nizu so se spet ponavljale stare napake in Sava je brez večjih težav srečanje dobila. V vrstah Novomeščanov je bil najuspešnejši Marjan Breščak, vendar v ostalih so igralci ni imeli dovolj podpore.

ŠAH

Praznik — mojstrski kandidat

Prejšnji teden se je končal v Domžalah Hering-Zupančičev spominski šahovski turnir, na katerem sta igrala tudi predstavnika Dolenjske: mojstrski kandidat Igor Penko in prvokategorik Tone Praznik iz Kočevja. Tone Praznik, ki je prišel na turnir v zadnjem trenutku, je brez posebnih priprav prijetno presenetil, saj je dosegel šest točk in s tem tudi normo za mojstrskega kandidata. Praznik je bil na tem turnirju peti, Penko pa je delil tretje in četrto mesto. Ker je bil turnir kvaliteten, je visoka uvrstitev dolenjskih predstavnikov lep uspeh.

Končni vrstni red: 1. Ivačič 8,5, 3. do 4. Penko in Vavpetič 7, 5. do 7. Praznik, Loriger in Karnar 6 točk itd.

I. P.

Tomos : KEMOOPREMA 0:3

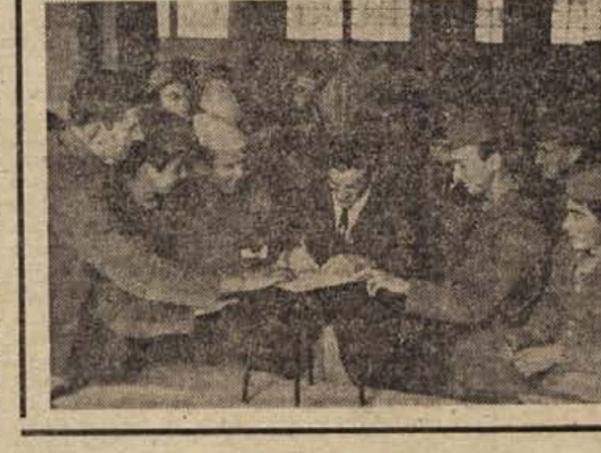
V dokaj slabi in nezanimivi tekmi je odbojkarica ekipa Kemooprema iz Trebnjega v nedeljo v Izoli premagala moštvo Tomosa iz Kopa z rezultatom 3:0 (15, 2,

Miro Cerar med vojaki

Te dni je vojake in starešine v garniziji Ribnica obiskal naš zlati olimpijec in svetovni prvak Miroslav Cerar. V dvorani vojaškega kluba vojašnice »Miroko Bračiča« je imel prijeten razgovor z vojaki in oficirji. Pripovedoval je o svojem življenju in naporih, ki jih je vložil, da se je povzpeli v svetovni vrh. Predavanje je Miro popostril z diapozitivi s tekmovanja v Mehiki.

Prisotni, ki so z velikim zanimanjem poslušali našega največjega športnika, so mu zastavili več vprašanj. Zlasti jih je zanimalo, kako se bo Jugoslavija uveljavila na bližnjem svetovnem prvenstvu v gimnastiki, ki bo v Ljubljani, in kakšna bo njegova uvrstitev. Odgovoril je: »Naša vrsta bo verjetno šesta, o sebi ne morem reči nič! Na sliki: Cerar podeljuje avtograme.«

Z. KULASEVIČ

Portret tega tedna

Jakopec - „penzionist“

Pravzaprav se sploh ne spominjamo, da bi bil Miloš Jakopec kdaj tako resen, kot je bil pretekli teden, kjer so mu družbeno-politične organizacije pripravile slovesnost ob invalidski upokojitvi. Nič več ne bosta simbola Dolenjskega lista pipa ali skodelica ekspres kave. Za smeh je pravzaprav poskrbel Franci Beg, ki je mlademu upokojencu zaželel, naj bo še naprej aktiven upokojenec.

No, vsi, ki Miloša poznajo, vedo, da doslej njegovo življenje in delo nista bila upokojena. Delal je ves, kot je bilo potrebno delati, še posebej njemu, ki je bil pravi koncu vojne, ko se je v stoji X. SNOUB boril na potokajih, ranjen. Veliko poučnih let

je zapisal časnikarstvu. Mnogi si bodo sicer oddahnil, češ da ne bo več sukral ostrega peresa, a številni bralci bodo hvaležni, če bo še pisal. Z domačo in preprosto besedo je znal poiskati vez med listom in njegovimi bralci: to pa je tisto, kar dela novinarja uspešnega. Družbeno-politične organizacije so mu poklonile simbolično sliko v priznanje za njegovo poslanstvo — Kobetovo pokrajino s Krko, ob kateri je živel, in z milino, v katerega je nosil in ki je milil njega in čas, v katerem je živel. Kolektiv Dolenjskega lista je s prav tako simboličnim darilom — pisalnim strojem zaželel, da se ne bi še umaknil, da bi se pisal. Ždaj, ko bo rešen mnogoterih obveznosti v uredništvu, bo lahko upokojenec posestnil še več časa samega pisanju. Ko se tako kolektiv uradno postarja od Miloša, pošlje upokojenca, mu voščilo veliko sreče, hkrati pa želi, da bi bil v uredništvu še naprej poposreden gost. Mislimo, da si tudi bralci nasega časnika žele njegovih komentarjev, ki so bili do sedaj vedno pomežani z delom in življenjem naših krajev, naše Dolenjske.

Joe Brooks, avtor članka o ribolovu v Ameriki

KAJ SO PRED 70 LETI PISALE

Dolenjske novice.

Težave zaradi kokoši

■ (SALAMONSKA RAZSODBA) — Neka v obče jako spoštovana gospa v Novem mestu imela je kokoši. Ta uhajala je na vrh sosedje, kjer so imeli tudi petelina. Neoga dne prišla se je sosedica k posestnici kokoši pritožiti, da jej kokoši vrz brskavica. Veste kaj, reče jej gospa, vi dajite meni vaš vrh, jaz vam dam pa mojo kokoš, in ako boje kokoši razbrskavica, ne bodem prav nič jezna na njo. No kakor so si ošli, ostala je vsaka pri svojem.

■ (POTOPIL SE JE) — angleški parnik »Sutofke« s 900 ogrskimi konji. Ljudje so se rešili.

■ (DIJASKA KUHNJA V NOVEM MESTU) — Z novim šolskim letom je bilo v dijaško kuhinjo sprejeto 62 gimnazijev in 5 učencev ljudske šole; skupaj toraj 61 učencev, ki dobivajo hrano polodne v dveh oddelkih, ker jih premajhna jedilnica ne more ob enem ved sprejeti jedilnica. Zvečer jih hodi jest 51. Velika večina se podpira popolnoma brezplačno, nekateri drugi so obdržali nekaj živil. — V mestu in Kandiji bode hodil začelom vsakega meseca pri doseganjih dobrotnikov po darove pobiralec, kakor doslej. Našejanje se, da bodo vsi stari ostali zvesti, pa tudi še novi pristopili.

■ (SLOVENSKO UMETNIŠKO DRUŠTVO V LJUBLJANI) — otvorilo je 15. sept. v smiselnem domu in umetovorov razbarsova slovenskih umetnikov. Pomeni smerno biti Slovenci, da izmogo toliko, in tako izboornih umetnikov, da bi se smel vedti narod z njimi ponositi. Premajhen je naš list, da bi se v podrobno nosil in očeno razstavljenih umetovorov spuščal, toplo pa priporočamo vsakemu, kdor ima v Ljubljani opravka, naj ne zamudi si imenovano razstavo ogledati.

■ (KRAŠEN USPHEH PRAVILNEGA ZVEPLJANJA TRT.) — dokazuje ta-le situacija. Gospodična Nežka Romč pod Trško goro ima ob mostovžu hiše, trto portugalsko splejano. Rodila je ta trta v prošlih letih prav dobro, toda ob trgatvi je bilo vse grozdje od grozdne plesnobe popolnoma uničeno. To vzelo temu, da je trto še obo po dvakrat žveplala, ali ne v pravem času. Ko je ozelenjla, se pred ovsejem je namočila nitko žveplala ni, ampak še le poznejši ko je že odvečela. No letos žveplala jo je pa v prvi kolji po ozelenjenju, in glavi 200 leglih velikih popolnoma zdravih grozdov je obrodilo, med tem ko je v starih letih, če tudi je toliko obrodilo, pa skoro ene zdrave jagode ni bilo na grozdju najti.

Divji zahod v malem?

Morda je imel dogodek, ki ga v teh vrsticah opisujemo, pobudo v filmih, ki prikazujejo razburljivo gradnjo železnice na devjem zahodu. Na prvi Suvica—Breg je bil namreč v začetku oktobra progovni delavec Dobrosav Jovanović (33) med delom izenada zadet v vrat. Odpeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer so mu iz rane potegnili stvinčen nabo, podobne naboju iz zračne puške. Milica primer raziskuje. Delavec na prvi večer povedati samo to, da se je nekdo v istem trenutku v avtomobilu peljal mimo. Se mar pri nas kajboji vozijo v avtomobilih?

PUJSKI NA CUCELJ. Na kmetiji Jožeta in Anke Zorn v Bočju pri Metliki se je pred petimi tedni izleglo 8 pujskov. Mama jih ni marala, prizadevna gospodarja pa sta jih 14 dni hranila z dujo in mlekom kot dojenčke. Petkrat na dan sta jima dajala cucelj, vstajala tudi ponoči, zanj je njun trud poplačan. Vseh osem pujskov je zdravih, da je kaj. (Foto: R. Bačer)

On the Kria River, I work a huchen toward shore as August Strav moves in to give assistance.

DREAM WORLD OF TROUT

Fishing in Yugoslavia

By JOE BROOKS

We find a clear-water challenge and great rewards in a wonderland of medieval cities and strong-bodied trout, grayling, and huchen

NEVER SAW SUCH rugged mountains, said Anta Foster. "Every road is a cork-acre."

"It's mountains that make the rivers and rivers that make the fishing," I said. "It may be tough for you, but..."

Maršal Josip Broz-Tito's summer residence. We checked into one of the several modern hotels on the lakefront. "I'll go find Toni Pregelj," Werner said. "He is a professional guide I met here once before."

Naslovna stran omenjenega strokovnega sestavka v reviji Outdoor Life.

KAJ MENIJO DRUGI O NAŠEM RIBJEM BOGASTVIU

„Čudežni svet postrvi“ v očeh ameriškega novinarja J. Brooks

Nekdanji ameriški prvak v športnem ribolovu J. Brooks je napisal strokovno razpravo o ribjem bogastvu v naših najlepših rekah — Posebej smo prebrali mnenje, ki ga ima o ribah in ribolovu v naši Krki

Leta 1968 je Jugoslavijo obiskal nekdanji ameriški prvak v športnem ribolovu Joe Brooks. K nam ga je prignala želja spoznati deželo, seznaniti se z ribolovnim režimom v naših rekah ter spoznati ribje vrste. Posebej se je zanimal za plemenite ribe — lipane, postrvi in sulce. Zapiske s svoje poti po Jugoslaviji je objavil v znani ameriški reviji OUTDOOR LIFE (Življenje v naravi).

Prebrali smo vsebinsko bogat sestavek z naslovom »Čudežni svet postrvi — Ribolov v Jugoslaviji in bili navdušeni nad njegovo prepričljivo izpovedjo. Ameriški športni ribič vabi bralce, naj si vsaj enkrat v življenju ogledajo deviške lepote naših rek, ki pustijo obiskovalcem izreden vtis.

G. Brooks je lovil lipane v Savi, postrvi, lipane in sulce v Krki ter postrvi v Moravi, Drini, Sufjeski in Gacki. Razen opisa ribolova v teh naših biserih je znal v vsej svoji izpovedi na svojevrsen način naslikati del pokrajine, ki jo je obiskal. Pozabil ni niti na folklorne navade in prirodno ostalo bogastvo.

Najbolj nas je zanimal del potopisa, kjer opisuje urečanje z ribami in ribiči ob Krki. Ker sem bil tudi sam tedaj v njegovem spremstvu, me je toliko bolj zanimalo njegovo mnenje.

Gostu iz Amerike se je najbolj vtisnil v spomin lov sulca v Soteski. Pri lovu »kralja vodas« je spremljal znani ribič August Stranž iz Podturna. Poglejmo, kaj je napisal G. Brooks: »Omeniti sulca kateremu koli evropskemu ribiču pomeni podžgati ogenj v njem...«. Dalje piše: »Vrgej sem vabo kakih 16 metrov daleč. Ko sem jo hotel potegniti iz vode, sem začutil močan pretreh, ki bi mi palico skoraj iztrgal iz rok. Tam spodaj v globlji je bilo nekaj težkega, kar je vzgrizlo vabo in toliko po vodi. Krepke sunek navzdol, potem je šlo vse gladko... Najbolj sem sulca spravil med skale, pa se je vrčila predgrinja. Hotel sem vreči še enkrat, pa je Stranž odmahnil z glavo, rekoč: 'Samo en sulce!'.

Sulce zame je ni bil izgubil. Naslednje jutro sem v globoki zeleni kotanji smaragdne Krke ujel šestkilo-gramskega kralja, ki me je stal 24 dolarjev. To je bilo prvič v življenju, da sem moral plačati za ujeti ribo. Žal mi pa ni bilo, ker sem se prepričal, da jugoslovanski ribiči na ta način ščitijo svoje vode...«

■ (KRAŠEN USPHEH PRAVILNEGA ZVEPLJANJA TRT.) — dokazuje ta-le situacija. Gospodična Nežka Romč pod Trško goro ima ob mostovžu hiše, trto portugalsko splejano. Rodila je ta trta v prošlih letih prav dobro, toda ob trgatvi je bilo vse grozdje od grozdne plesnobe popolnoma uničeno. To vzelo temu, da je trto še obo po dvakrat žveplala, ali ne v pravem času. Ko je ozelenjla, se pred ovsejem je namočila nitko žveplala ni, ampak še le poznejši ko je že odvečela. No letos žveplala jo je pa v prvi kolji po ozelenjenju, in glavi 200 leglih velikih popolnoma zdravih grozdov je obrodilo, med tem ko je v starih letih, če tudi je toliko obrodilo, pa skoro ene zdrave jagode ni bilo na grozdju najti.

Izgubil prijatelja

8. oktobra se je na okrožnem sodišču v Novem mestu zagovarjal Mihael Duh, voznik osebnega avtomobila Austin, v katerem se je 1. maja letos ponoči smrtno ponesrečil Zvone Kalčić iz Brilina.

Duh je bil obtožen, da je vozil osebni avtomobil s štiriimi sopotniki vinjen po avtomobilski cesti od Novega mesta proti Zagrebu. V Kraškem gozdu je bil pri hitrosti okoli 110 km na uro tako nepazljiv, da je silovito tresčil v zadnji del madžarskega tovornjaka — vlačilca, ki se je bil zaradi okvare na motorju ustavil na skrajni desni strani ceste.

Duh je povedal, da je tovojnjak zagledal že pri oddaljenosti najmanj 100 m, vendar je zaviral šele 30 m od madžarskega vozila.

Sodišče mu je prisodilo 6 mesecev zapor. Pri tem je upoštevalo tudi dejstvo, da je Duha najbolj prizadelo izguba Kalcliča, ki je bil njegov prijatelj.

60 vreč cementa ostalo na nasipu

Pavnu Radušević iz Gore pri Petrinju je vozil 8. oktobra tovornjak s 10 tonami cementa proti Sevnici. V Dolnjem Boštanjju je pripeljal naproti s tovornjakom Rudi Dermanč iz Sevnice. Ker Radušević ni imel priložnosti, bi moral z vozilom pred mostom počakati. Zavora na njegovem tovornjaku pa niso delovali, zato je vozil naprej. Pri srušanju z Dermančem je Radušević zapel na bankino, ta pa težko naloženega tovornjaka ni vzdržala in se je udrla. Tovornjak se je prevrnil po nasipu 5 metrov globoko. Med kotaljenjem je padlo z vozila 60 vreč cementa, ki se je razsulo po nasipu.

Prestreljeni čoln

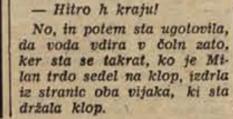
Ribiška ribiča Milan in Vinko sta ondan s čolnom lovila ščuke, ko je v bližini počila puška. Milan se je, kot trdi Vinko, ob nenadnem poku tako ustrašil, da je precej na hitro sedel na klop. Takrat pa:

— Glej ga, vrag! Nekdo je streljal na našul čoln nana je predril je ugotovil Milan. Voda je res začela iz dveh lukenj na tej in oni stranici odvirati v čoln.

— Se en tak naše, pa sva tam!

— Hitro h kraj!

No, in potem sta ugotovila, da voda vdira v čoln sivo, ker sta se takrat, ko je Milan trdo sedel na klop, sedla iz stranje ob vijaku, ki sta držala klop.

»Kuku — kdo pa sem?«

PUJSKI NA CUCELJ. Na kmetiji Jožeta in Anke Zorn v Bočju pri Metliki se je pred petimi tedni izleglo 8 pujskov. Mama jih ni marala, prizadevna gospodarja pa sta jih 14 dni hranila z dujo in mlekom kot dojenčke. Petkrat na dan sta jima dajala cucelj, vstajala tudi ponoči, zanj je njun trud poplačan. Vseh osem pujskov je zdravih, da je kaj. (Foto: R. Bačer)

Franci Kuhar je znan po tem, da si z nobeno stvarjo ne umaže rok.

Franci Kuhar je znan po tem, da si z nobeno stvarjo ne umaže rok. Crio črna seka v rokavičah!

August Avdar bo imel po zdravnikovi prepovedi, ko ne bo več pokadil po 80 cigaret na dan, dovolj čigarja za popravilo trolejskega avtomobila.

Kakor pravijo, Franci Vrančar že nekaj časa ni igral šah, ker se je vsem prvenstvom izgubil tri tekme, zdaj pa v sedmih kolih štiri!

Martin Bajuk, direktor Roga, bi se združil tudi s Pragom — da bi le naredil hudičev pošel.

Miha Hrovatič je mislil, da ima partija toliko denarja kot Dominest, ko je nadomestil sekretarja Borisa Gabriča. Posledično polne omare kipcev predsednika Tita na komitatu in SZDL.

Vlado Senčar ima spisalec svojih sovraničkov, ki naj bi ga prisilili, da se že štiri leta seli iz Novega mesta v Beograd. Pa se vrstijo na tem spisku menja hitreje kot lestvice popularnih popevkarjev...

Z naših vratov

Drži kruh — brez besed

Spominjamo se še dolge razprave o tem, ali naj bi ceno kruha dvignili ali ne. Novomeški odborniki so bili precej različenega mnenja, ko so Meti razpravljali o kruhu, in nikak pa je podražiti občanov nasprotoval, češ da bo prizadela tiste z majhnimi osebnimi dohodki. Od nove podražitve, ki jo je razglajal vsaki svet, je predsednik občinske skupščine Franci Kuhar pred zadnjo občinsko sejo kratko komentiral: »Danes podražitev ne bo nihče nasprotoval, niti sindikati ne.« Pa še res je bilo tako!

Hitre menjave niso dobre

Ko so na zadnji seji občinske skupščine Kočevje sprejeli statutarijski zakon, ki določa upravnih stajb občinske skupščine, so med drugim razpravljali tudi, če naj bo mandatna doba članov upravnega odbora dve leti ali štiri leta, ter če naj vse zamenejo vsaki dve leti. Predsednik skupščine Miro Hegler je kontno vprašal še inženirja Toneta Knavsa, naj pove svoje mnenje. Odgovor je bil približno tak:

— Če bi vse članke zamenjali vsake dve leti, po mnenju ne bi bilo dobro. Bilo bi približno tako kot s strelno orožjem. Če bi vsaki dve leti menjali strelno orožje, bi vsaki dve leti menjali tudi puško, kar naprej puško.

Nevsakdanja tekma avta in medveda

Sele po dveh kilometrih je Rauh iz Kočevja uspelo prehiteti medvedka, ki je tekel po sredini ceste s hitrostjo 45 km uro

»Stara je šla počasni, medvedek pa se je ob njej igral. V snopu žarometov sem ju lepo videl. Potem sem zatrobil, da bi se umaknila. Medvedka se je povzpela na zadnje tace, prednje pa dvignila visoko v zrak. Mali se ji je stiskal k nogam.« je začel pripovedovati Lojze Rauhs in nadaljeval:

»No, potem sta le zginila v grmovju, da sem lahko nadaljeval vožnjo. Kar nenkrat na spet zagledam malega na cesti! Po sredini ceste je tekel cik-cak pred avtom, da ga nisem in nisem mogel prehiteti. Avto sem se bal ustaviti, da ne bi od kje prišla medvedka in mi ga stolkla. Pritsnil sem malo bolj na plin, da bi medvedka le prehitel, a je spritsnil na pline tudi medvedek. Po makadamski cesti sva brzela s 45 km na uro, ker se mi je zdela za mladica veliko, precej pa je bilo zaradi slabe ceste tudi za avto. Tekma je trajala kar precej dolgo, saj sva prevozila približno dva kilometra, preden mi je uspelo medvedka prehiteti.« J. P.

KRANOV KOTIČEK

Smrti sem se otel

Anti že veste, da me je iskala smrt? Menda ne. Dobro me poslušajte! Lansko leto je bilo. Popotoval sem po Dolenjskem. Mrak je padel in noč me je dobila, ko sem jedil od Turjaka do Raščice. Menda veste, kje so tiste okljuke, kjer smo večkrat čuli za nasreče, ko so morali se mladi popotniki nehotoma pustiti zemljo in domače, čeprav so bili še željni sveta in života. Saj smrti se bovsj kake, bogat in siromak, pobožen in hudoben.

Vselej sprelete človeka brdke misli, kadar ide mimo teh okljuk, skal in prepadov, ki stoji tam v žalosten spomin mrtvim, živim pa v svarilo.

Ovinek je precej dolg in oster, zlasti po teji plati, odkoder sem prišel; kar za mano pridirja ves, ki mu pravijo avto. Bes te opali, kako hitro je vozil. Rinitil je mene in kobilico v prepad. Naglo sem zaustavil kobilico in kolikor toliko sva obstala na robu ceste. Ni treba opominjati, da mi je tabas življenje viselo na palčini in sem že prijel za kljuko na

Pa si pravim: le pojdi, Krpan, saj do Ljubljane ni tako daleč in pot za nezaj se tačas tudi ne zarzate, da se ne bi mogel vrtniti. Povsed vprašujem, čigav je voz LJ 403-47, da bi vedel, kdo me je rinitil pred sodni stol, pa mi niso vedeli povedati. Menda so pred tremi leti umičili tablice s temi številkami. Če jih živ krpan nima več, si mislim, potlej se je pa sama smrt z onega sveta pripeljala z njimi pome. Ali Krpan se ni ne da, bog ve, da ne!

MARTIN KRPAN

ZADNJA DIRKA ZA ŠPORTNE AVTOMOBILE ALI SREKA V NESRECI NA »1000 KM OSTERECH RINGA« — Samo 30 km pred ciljem je Josepu Sifferu na nedeljski dirki v Zeltegu zasleplil motor porsecha 917. Prehitela ga je de Adamich (alta — 3). Če ne bi moral 31. 21 (Elford — Altwood), 20 in 22 (Rodriguez — porseche) zaradi okvar odstopiti, bi bil bolj še ostrejši. — Na sliki desno spodaj so člani novomeške športne sekcije AMD, ki so se tokrat odpravili v Zeltevce z dvema avtomoboma GORJANCEV — zaenkrat se samo kot gledalci! (Foto: M. Moškoni)

Spoznanje

V kotlini sredi visokih hribov je ležala vasica, kjer je živel nekaj kmečkih družin. Delali so od jutra do večera, kajti zemlja je bila suha in nerodovitna in zahtevala je stalno nego. Bogastva v vasi ni bilo. Kdor je bil močnejši za delo, ta je več imel.

Sin nekega kmeta, ki je imel številno družino, se je zaljubil v revno preprosto, kmečko dekletko. »Navadno so take dobre žene, ker niso razvajene,« si je mislil. »Nič zato, če je revna! Skupaj bova že nekaj zbrala. V dvoje je bilo vseč, ker je bila lepa in dobrega srca. V to je bil prepričan. Zasnubil jo je in kmalu sta se poročila.

Prvi dnevi poroki so bili kot v sanjah. Drug drugemu sta izkazovala neizmerno ljubezen. Vendar dnevi so hitro minevali in mož je opažal, da se njegova žena čudno spreminja.

Rodil se jima je prvi otrok, kmalu drugi in na poti je bil tretji. Oče jih je lepo vzgajal, v materi pa ni nihče videl tega, kar bi moralo biti. Nikoli se ni z otroki pogovarjala kot mati, nikoli jih ni ljubkovala in toplo sprejela, kakor so prišli domov.

Nekoč so moža poklicali k vojakom. Prosil je ženo, naj mu pripravi popotnico, žena pa mu je odgovorila: »Še nikoli nisem ničesar pekla zvečer, pa tudi danes ne bom! Na kmetih pa za to čez dan sveda ni časa. Sedaj je mož končno spoznal svojo ženo. Sklenil je, da jo bo zapustil in začel živeti znova, vendar ga je zadržala misel na otroke. Če oide, bodo ob taki materi otroci ostali brez obeh.

»Zaradi otrok!« je sklenil. »Bojte je potrpeti, saj življenje je tako kratko, otroci pa bodo le imeli dom.«

STEFKA SIMIC

Neizpeta pesem mladosti

Bil je tih zimski večer. Kot jate belih ptic so padale snežinke na zemljo. Tišino nastajajoče noči je motila enakomerna pesem burje, ki je zavijala okrog hiš, se pogiravala s snežinkami in se umirila šele v temnih gozdovih. Mesto, zavito v belo snežno odejo, se je pogrzelo v zimsko noč. Vse je bilo tiho, le namenoten odmev neznančnih korakov je odmeval v noč. Njegov korak je bil počasen. Zdelo se je, da se ne zmeni za sneg in mraz, kot da je tudi sama del te neskončne zimске noči.

S premrliimi rokami je objemala otroka v svojem naročju in mu s svojim dihom grela prezeblj obrazek. Nečakoma je obstala. Na njenem obrazu, v katerega sta trpljenje in žalost vsekala prve gube, se je pojavil neznan smeh. Spomnila se je bronaste ga obraza, črnih, od potu zlepljenih las in kot morje modrih oči. V srcu se ji je pojavilo hrepenenje po nečem, česar ni mogla doseči. Nejasno je čutila, da je to hrepenenje povezano z lepimi Hinkovimi očmi. Ljubila ga je z vso močjo prve ljubezni prav tu, kjer so v sunkih burje drhtele breze. Tu sta se spoznala. Dan za dnem sta prihajala pod zlatolase breze, ki so čuvalje njun sen, njuno ljubezen. Zrla sta v zeleno-modro reko, ki je brzela mimo.

Spomnila se je tiste tihe noči, ko je z gora zavel veter in so se odprli prvi cvetovi. Sedela sta na zelenoti travi, prisuškavala sepetu vetra ter gledala zvezde, ki so utripale nad njima. Nizko so se sklanjale breze, toda nista jih videla. To noč se je spočelo bitje, sad njune ljubezni. S sedemnajstimi leti je postala mati. Ostala je sama s svojim otrokom, kajti za starše je več ni bilo. On, ki mu je počarila vso svojo ljubezen, nežnost in zaupanje, je odšel. Njen dom je postala ulica. Toda ta ji ni mogla nuditi tople sobe in hrane. Ničesar ji ni mogla dati. Zaman je iskala rešitve.

Z negotovimi koraki je krenila proti reki, ki jo je nekoč imenovala reka življenja. Reka je zamolilo bobnela. Zdelo se ji je, kot da jo vabi v svoj objem. Za trenutek je obstala. Pogledala je otroka, ki je jokal zaradi mraza in ker je bil lačen. Sedemnajstletna mati je poslednjič poljubila drobno bitje, nato pa s solzami v očeh in s trpkim spoznanjem, da nima nikogar, ki bi ji pomagal, z otrokom v naročju skočila v reko.

Prediren krik, zamolkel pljusak, nato pa je vse objela tišina. Reka je odnesla dvoje življenj.

Izza vej vitkih brez je pokušal blede mesec in nad reko razlil srebrni sij. Zdelo se je, kot da povečuje trenutek smrti. Bele breze so tiho zašumele, nato pa omelele, kot da hočejo v svojih krošnjah ohraniti mladosten sen, neizpeto pesem mladosti.

IRENA

Mati za hčer

Nekje na Bizejskem so imeli pri hiši dve mački — mater in hčer. Ker življenje niti mačkam dandanes ni lahko in se morajo težko boriti za vsakdanjo misiko, je bilo za obe pri hiši premalo grizaljev. Končno se je mlajša starejši umaknila in se utaborila na sosedovem skednju na polju.

Kmalu nato sta obe mački postali materi. Ena je imela svoje mladiče v hiši, druga pa v skednju. Mačko, ki se je preživljala na polju, je nekoga dne ustrelil sosedov sin. Žival in njeni slepi mladiči, ki jim je pretlala smrt zaradi lakote, so se vsem smilili. Bili so že povsem sestradani, ko jih je našla stara hišna mačka. Velikodušno jih je prenesla v svoje gnezdo, jih dojila skupno s svojimi mladiči in jih tako ohranila pri življenju.

Lahko bi rekli, da je ravnala po človeško. Ko bi le vsi ljudje tako ravnali!

S. A.

Pripadniki garnizije na sejmu elektronike

V soboto, 10. oktobra, je skupina vojaških starešin in civilistov, zaposlenih na letališču v Cerkljah, obiskala sejem elektronike v Ljubljani. Pripadniki garnizije so se najdlje ustavljali pred izdelki kranjske Iskre in tovarne RR iz Niša. Na razstavi so tako поблиže spoznali sodobne dosežke elektronske industrije.

Delegacija iz Brežic v Veliki Plani

Konec minulega tedna je bratska srbska občina Velika Plana slavila 25. obletnico osvoboditve. Na praznovanje so povabili tudi predstavnike Brežic. V delegaciji, ki so zastopali brežiško občino, so bili: Staniko Skalcer, predsednik občinske konference SZDL, Franc Skinder, sekretar komiteja občinske konference ZK, in Franc Germovšek.

Ponujena roka za pomoč

Globoški rudnik nima svoje komercialne službe, zato bo prevzela prodajo na domačem tržišču Jugokeramika iz Zagreba, ki je eden največjih odjemalcev gline. Podjetje je ponudilo rudniku tudi tehnično pomoč pri uresničevanju sanacijskega načrta.

6.200.000 jajc na leto

Agraria ima v Cerkljah 4 velike kokošnjake (prej hlevi za govedo), v katerih redi 25 tisoč kokoši. Na leto dajo te nad šest milijonov jajc. Po pogodbi jih oddajajo ljubljanski Emoni.

Spomenik prihodnje leto?

Zveza združenj borcev NOV za brežiško občino ima že dolgo v načrtu postavitev spomenika padlim borcem in drugim žrtvam zadnje vojne. Računajo, da bodo Brežice dobile spomenik prihodnje leto, za 30. obletnico vstaje in preseljevanja ljudi iz teh krajev.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekle štirinajst dni so se ponesrežili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici:

Franc Zorenč, otrok iz Trebče, je padel z drevesa in si poškodoval levo nogo; Josip Postružnik, otrok iz Radakovca, je padel pod voz in si poškodoval levo nogo; Duhavka Kramarja, učenca iz Laduča, je nekdo povozil z avtom in mu prizadel poškodbo po glavi; Stanko Rebersak, delavec iz Čurnovca, si je pri prometni nesreči zlomil levo nogo; Franc Gašparin, elektrovarilec iz Gaberja, je padel s lestve in si poškodoval levo ramo in desno nogo; Jože Zavišek, delavec iz Dramelj, si je pri prometni nesreči poškodoval levo nogo; Vladko Gračner, dijak iz Sremiča, je padel z motorjem in si poškodoval glavo, desno roko in levo nogo; Fanika Udovič, delavka iz Gazič, je padla s kolesom in si poškodovala glavo; Martin Drenek, kmet iz Stare vasi, je padel pod voz in si poškodoval levo nogo; Franja Jaklenca, delavka iz Molvice, je nekdo povozil z avtom in mu prizadel poškodbo po desni nogi.

NOVO V BREŽICAH

MOSKI PEVSKI ZBOR DRUŠTVA BRATOV MILAVČEV je minulo soboto nastopil v brežiški bolnišnici. Koncert je namenil bolnišničarjem in bolniškemu osebju. Pevci so pripravili pacientom prijetno presenečenje.

DIJAKI NA POUČNEM IZLETU. Dva četrta razreda gimnazije v Brežicah sta pred nedavnim obiskala Ptuj, Ptujsko goru, Mursko Soboto in Veliko Polano, rojstni kraj Miška Kranjca. V Ptujskem gradu so si dijaki ogledali dragoceno muzejsko zbirko.

TRBOVELJSKI MILICNIKI V BREŽICAH. Skupina milicnikov in uslužbenec postaje milice v Trbovljah je pred dnevi obiskala poklone tovariše v Brežicah. Ogledali so si Posavski muzej in zdravilišče Čateške Toplice. Zatem so se odpeljali še na letališče cerkljanske garnizije. Tam so imeli priložnost za ogled letal, pa tudi za pogovore s piloti in tehničnim osebjem. Ta obisk je bil kori-

Učenci 8. razreda osnovne šole na Veliki Dolini v prostem času večkrat poprimejo za krampe in lopate. Urejajo si igrišče, ki ga jim bodo do praznika brežiške občine — 28. oktobra asfaltirali in tako izpolnili lansko obljubo.

(Foto: Jožica Teppey)

Z ZADNJE SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE V BREŽICAH

Dovolj za danes, premalo za jutri

Izkoristiti obdobje velikega povpraševanja po izdelkih predvsem za nakup novih strojev, manj za pretirano poviševanje osebnih dohodkov

Te dni so brežiški gospodarstveniki skupaj z odborniki občinske skupščine ocenjevali gospodarjenje v prvem polletju. Z obžalovanjem so ugotovili, da matična podjetja iz drugih občin še vedno ne pošiljajo podatkov za svoje obrate.

Skupni dohodek gospodarstva se je povečal za 5 odstotkov. Za sklade so odštele delovne organizacije 16 odstotkov dohodka, za osebne prejemke pa so porabile 84 odst. To razmerje se brez upoštevanja tovarne pohištva in rudnika Globoko povečuje v korist skladov na 70:30. Omenjeni delovni organizaciji sta imeli v prvi polovici leta izgubo. Osebnih dohodki so se povečali v tem obdobju za 22 do 25 odst.

Večina podjetij je pospešeno začela odpisovati zastarele stroje, kar je skupščina ugodno ocenila. Nad podražitvijo in pomanjkanjem materiala se pritožujejo v lesni industriji in kovinarski obrti. Podjetja so razen tega v zadregi za obrtni kapital in so bila prisiljena najemati tudi neugodne kredite, kar zadeva odplačilo. Zaposlenost se je v tem obdobju povečala in pričakovati je, da se bodo v kratkem odprle še nove možnosti.

Vredno je omeniti Gozdno gospodarstvo, ki je svoj dohodek desetkratno povečalo. Na to niso vplivale le višje cene lesa, ampak tudi izboljšana organizacija dela in boljše opremljenost s stroji. Visoko rentabilnost so dosegle tudi delovne organizacije, ki izdelujejo gradbeni material. Prej ali slej bodo morali

podjetja računati na ustalitev tržnih razmer. To bo marsikatero delovno organizacijo spravilo ob nadpovprečni dobiček. Skupščina jim je priporočila, naj izkoristijo konjunktorno obdobje za izboljšanje opreme in delovnega postopka. Če bodo taki kolektivni gledali le na izboljšanje življenjske ravni zaposlenih, bo imelo to lahko slabe posledice. Gre za to, da se utrdijo temelji za jutrišnji obdobje.

Glede na trenutno težke pogoje gospodarjenja so polletni uspeh odborniki dobro ocenili, če upoštevamo prihodnost, pa položaj ni tako obetaven. Podjetja bodo morala okrepiti gospodarjenje s svojim denarjem in se manj oslanjati na tuja sredstva, ki jih premočno obremenjujejo.

Razprava o srednjeročnem načrtu Spodnjega Posavja je morala z dnevnega reda po bližnjici. Odborniki so se zadovoljili z obširno obrazložitvijo podpredsednika Ivana Ziviča in povedano sprejeli brez pripomb. Z začetno potjo soglašajo, kaj več pa bodo rekli, ko bodo zvedeli, kaj so strokovnjaki predvideli v svojih načrtih. Javno so zahtevali od republiških organov, naj ti omogočijo izdelavo na-

potkov za pristop k srednjeročnim programom.

S. KUNEJ

PRI MARTINU HEIMBRINGU NA PONIKVAH OBIRAJO SADJE KUPCI

Pomoč šolarjev mi je dobrodošla

Dolinci imamo zelo zdravo sadje, prav nič nam ga ni treba škropiti

Okoliš Velike Doline je znan po dobrem sadnem pridelku. Toda pri marsikateri hiši ni dovolj delovnih rok, da bi dozorelo sadje pravočasno pospravilo. Ljudje si pomagajo tako, da spustijo v sadovnjake kupce in jim prepuščajo obiranje.

Martin Heimbring s Ponikvah ima letos pet ton jabolk. Kdor pride, si jih lahko nabere po dinar kilogram. Z ženo nista več kos delu na posestvu. Pomaga jim druga družina za polovičen pridelek.

»Bogata sadna letina mi prinaša veselje in skrbi obnem, saj pet ton sadja ni mogoče obrati kar mimogrede.« meni Martin Heimbring, sadjar z dušo in telesom.

TRGOVSKO PODJETJE

»LJUDSKA POTROŠNJA« BREŽICE

o b v e š č a potrošnike, da je odprlo v Brežicah v stavbi poleg Turist hotela nov

SALON POHIŠTVA

Na 1000 m² razstavnega in prodajnega prostora si lahko ogledate vso obširnost zaloga pohištva in opreme, ki bo zadovoljila vsako željo in vsak okus.

Za ogled in nakup se priporoča trgovsko podjetje »LJUDSKA POTROŠNJA« BREŽICE.

»Ali upate, da bodo letošnja jabolka šla v denar?« me je zanimalo.

»Upam že, upam, kako pa se nam bo posrečilo prodati pridelek, ne vem. Če je jabolk preveč, ni dobro, če jih je premalo, pa tudi ne. Za stiskanje dajem sadje po 20 par. Rad bi, da mi bi pri obiranju tudi letos pomagali šolarji. Za plačilo jim bom dal jabolka za šolsko kuhinjo. Nekaj pa bom dodal še v denarju.«

»So vam otroci potemtakem že pomagali?«

»Da, lani in predlanskim. Tudi letos se bom obrnil na ravnateljstvo dolinske šole za pomoč. Prepričan sem, da mi je ne bo odrekel. Saj ne bi prošil za šolarje, če bi bilo kaj mladih ljudi za delo. Vsak, kdor kolikor toliko dobro napravi šolo, odide v dolino za lažjim kruhom, zato mladih delavcev tod okoli ni.«

»Imate v vašem sadovnjaku dobre sorte jabolk?«

»Imam, stare in nove: zlato parmeno, Baumanovo reneto, pogačarico, krivopecelj, mešanke, londonski peping, boskopski kosmač in še vrsto drugih znanih sort. Ceravno sem prekoračil že 74. leto, še vedno sadim mlado drevje. Letos sem posadil 25 orehovitih dreves in več vrst jabolk. Sliv imam enajst sort, in tako druga za drugo

rodijo. 25 jablan sem precepil in tiste so ene najbolj rodnih.«

»Odkod prihajajo kupci?«
»Največ iz Zagreba in Samobora. Dve toni jabolk letos lahko oberejo s tal, brez lestve. Ob sobotah in nedeljah je v sadovnjaku najbolj živo. Vesel sem, če je živčav, saj to pomeni, da bom nekaj prodal in zaslužil.«

J. Teppey

Mleko se še najbolj izplača

Anton Znidaršič iz Ormoča pri Brežicah je eden tistih kmetov, ki je prodal krave za traktor. Pomagal si je brez kredita. Sicer pa ima v hlevu še vedno šest mlekarič. Meni, da se to dandanes še najbolj obnese. Krompirja ne bo več na veliko prideloval. Preslabo ceno ima, od 55 do 60 par. Odvečen pridelek bo letos prodal v Brežicah.

Anton Znidaršič pelje z njive krompir. Traktor mu veliko zaleže. (Foto: J. Teppey)

— Namervate povečati število krav v hlevu?

— Rad bi, toda ne morem si privoščiti pašno-košnega sistema. Posestvo imam preveč razdrobljeno.

— Kaj pa zamenjava, ne pride v poštev?

— Seveda pride, toda morali bi biti vsi za to. Upam, da bomo sčasoma zamenjavo lahko izpeljali, trenutno pa še ni izvedljiva. Ko nas bo več enako mislilo, bo lažje.

BREŽIŠKE VESTI

UMRLI SO

Pretekle štirinajst dni so v brežiški bolnišnici umrli: Fanika Turovec, upokojenka iz Samobora, stara 82 let; Jože Horvat, voj. invalid iz Kremena, star 74 let; Andrija Ferenčak, kmet iz Luke, star 78 let; Robert Kralj, upokojenec iz Tranja, star 65 let, in Matija Nečemer, kmet iz Grčeče vasi, star 93 let.

Hočemo le to, kar drugi že imajo

Bosta tovarni Lisca in Labod pripravljene prodajati svoje izdelke tudi v krških obratih? Sindikat se priporoča za to v imenu članstva

9. oktobra je občinski sindikalni svet naslovil na občinsko skupščino v Krškem pismo, v katerem se priporoča za posredovanje pri dveh konfekcijskih tovarnah: pri novomeškem Labodu in pri sevniški Lisca.

Obe tovarni imata po en obrat v krški občini, Lisca na Senovem, Labod v Krškem. Doma, na sedežih matičnih delovnih organizacij, imata vsaka svojo prodajalno. V teh trgovinah dobijo domači delavci in drugi kupci izdelke podjetja ceneje kot drugod. Ceneje zato, ker gre to mimo trgovske mreže in v blago ni vračunana trgovska marža. Ta znaša osem do deset odstotkov. Izdelki do napaka pa so tudi do 30 odstotkov cenejši.

Sindikat se torej zavzema za to, da bi bili teh ugodnosti deležni tudi Krčani. V priporočilu skupščini izraža sindikalni svet prepričanje, da želja ni prezahtevna in da bi obe podjetji lahko ustregli. Pot do njiju bi morala poljski skupščina. Njeno posredovanje prav gotovo ne bo naletelo na gluha ušesa.

Prodaja, kakršno zahteva sindikat, ni nekaj novega, saj jo poznajo tudi drugod. Ni treba iti daleč, dovolj je stopiti do Volne v Laškem, do Beti v Metliki, do Polzele v Celju, do Novoteksa v Novem mestu in še kam.

Sindikat pričakuje v prvi vrsti razumevanje od skup-

ščine, nato pa seveda od obeh podjetij, ki zaposlujeta v obratih na Senovem in v Krškem občane s krškega območja. Svojo zahtevo opira sindikat na ugotovitve pri obravnavanju polletnih gospodarskih uspehov v septembru. Tedaj je namreč tekla beseda o razvitosti in založenosti tr-

govine. Odborniki so se pridružili priporočilu ObSS, da bi morala trgovina poskrbeti za večjo izbiro zlasti pri tekstilnem blagu in pohištvo. Priporočilo vsebuje zahtevo po večjih zalogah, po boljši kakovosti blaga in ugodnih cenah za nakup.

Tokrat gre za ukrep, ki bo zadovoljil kupce z izdelki dveh konfekcijskih tovarn. Gre za ugodnosti, ki jih trgovina na more nuditi, podjetje pa jim lahko ustreže.

J. TEPEPEY

Bodo odgovornost za zvišane cene spet naprtili samo proizvajalcem?

Tudi letos težave pri obiranju sadja - V hladilnici preveč ročnega dela - Uvoznik strojev nima posluha za kmetijske potrebe

Krško v začetku oktobra... Sadovnjaki Agrokombinata v Leskovcu in Stari vasi so končno obrabni. Letošnji pridelek ne bo rekorden, vendar še vedno zadovoljiv.

Odgovori na vprašanja, ki smo jih zastavili direktorju Agrokombinata tovarišu Nunciču, nam pojasnjujejo vzroke za njihove težave. S svoje neposlovnostjo jih marsikaj povzročajo tisti, ki bi morali v prvi vrsti skrbeti za razvoj kmetijstva.

Pomanjkanje sezonskih delavcev je v kmetijstvu zelo občutno. Kako ste si pomagali pri vas?

— Za obiranje sadja smo razen redno zaposlenih računali še na 80 do 90 sezoncev. Na delavce iz Bosne se nismo mogli zanašati, zato smo jih tokrat iskali v domači občini. Z oglasi v časopisu in po radiju smo jih dobili okoli 60. Zadnje dni so pomagali dijaki tehniške srednje šole in vojniki iz Cerkelj.

— Težave s sezoni bodo najbrž iz leta v leto večje. Ali iščete že kako drugo rešitev?

38 značkarjev

V letošnjem letu so se podmladkarji Planinskega društva Bohor v Senovem vključili v tekmovalstvo za znak »Pionirja planinca«. 37 pionirjev je izpolnilo pogoje za bronasti znak, en planinec pa je dobil srebrno priznanje. Po številu osvojenih znakov so senovski podmladkarji neuradni slovenski rekorderji.

— Ugotovili smo, da nastaja v delovnem procesu od obiranja do uskladičenja sadja ozko grlo v naši hladilnici. Zato bomo drugo leto uredili pokrite prostore za sortiranje sadja. Po grobem odbiranju v sadovnjaku bomo v sortirnici izločili industrijsko sadje. V hladilni komore bo tako prišlo le prvovrstno sadje.

— Pri delu v hladilnici opazimo veliko ročnega opravila. Ali ne izgubite prav zaradi tega veliko delovnega časa?

— Res je. Viličar, ki ga že imamo, dviguje gajbice s sadjem le do treh metrov višine. Naprej jih dvigujemo ročno. Drugi viličar smo naročili že

V vlogi gostitelja

Delavska univerza v Brežicah vabja v svoje šolske klopi prodajalce, sprevednike, gostinske delavce, uslužbence Petrola, lastnike tujskih sob, miličnike in vse tiste občane, ki prihajajo v stik s turisti. V tečajih jih bodo predavatelji seznanjali s kulturnimi znamenitostmi Posavja, z družbeno ureditvijo pri nas, z ureditvijo turističnih sob in domov s pomenom ovetja za prikupnejši videz hiše in s pravnim odnosom do gostov.

Premerimo, do kod smo prišli

Občinska konferenca Zveze komunistov v Krškem si je izbrala mesec oktober za obravnavanje gospodarskega razvoja domače občine. Težje šče razprav bo osredotočeno na pripravo srednjeročnega in dolgoročnega načrta.

Eno naslednjih sej bo konferenca posvetila graditvi organizacij Zveze komunistov in strokovni zasedbi v gospodarstvu in drugih dejavnostih. V zvezi s tem bo na dnevnem redu stipendijska politika, sodelovanje s študenti in njihovi stiki z delovnimi organizacijami.

Posebej se bodo komunisti zavzeli za utrjevanje mladinske organizacije. Prevetrili bodo sklepe, ki so jih o tem sprejemali na raznih po-

svetih že pred meseci. Čas je namreč že, da bi zaživele specializirane mladinske organizacije, predvsem taborniška, ljudska tehnika, planiška in še mnoge druge, ki so za mlade ljudi zlasti privlačne.

Komisija raziskuje

Na željo odbornikov in občinskega sindikalnega sveta so v Krškem imenovali komisijo za pregled poslovanja v Zavodu za komunalno dejavnost. Njena naloga je, da ugotovi, kakšna je njegova družbena vloga in kako jo opravlja. O izsledkih bo komisija poročala na eni prihodnjih občinskih sej.

Prenovitev vodovoda na Raki

Ker je raški vodovod, ki so ga baje leta 1908 dobili iz Gradca, popolnoma dotrajan, namerava tamkajšnja krajevna skupnost v sodelovanju z občani z Rake položiti v zemljo nove cevi in napeljati vodo v hiše. Stari hidranti so skoraj popolnoma neuporabni in stare vodovodne cevi na več mestih puščajo vodo v zemljo.

Invalidske delavnice delajo za tujino

Podjetje IDB iz Brestanice je letos razširilo prodajo svojih izdelkov po vsej državi. S tem si je uvrstilo finančni položaj. Podjetje si je uspešno utrla pot v tujino. Ze nekaj časa izpolnjuje naročila za zahodnonemško tvrdko Metallwerk iz Büblingena. Zanj izdeluje aluminijaste odličke iz materiala, ki mu ga tuje podjetje samo dobavlja.

„Dolenj'ca“ ima vsak sedmi

Vloga tiska in obveščanja v občini Krško

Zadnja seja izvršnega odbora občinske konference SZDL je ugotovila, da je splošno obveščanje občanov krške občine zadovoljivo. Dolenjski list, kjer ima krška občina svojo stalno stran, ima naročen vsak sedmi občan. Dnevnik »Delo« prebirajo največ v večjih naseljih. Vsaka družina ima svoj radijski sprejemnik, po en televizor pa pride na 9 občanov. V vseh naštetih virih splošnega obveščanja je v zadnjem času vse več vesti iz krške občine, saj je dopisovanje bolje urejeno.

Slabše pa je obveščanje v delovnih organizacijah. Posledica takega stanja so pogosti nesporazumi, ki škodijo delovni organizaciji in širši skupnosti. Le v tovarni celuloze in papirja »Djuro Salaja«, senovski Lisca in obratu Gozdnega gospodarstva je obveščanje zaposlenih urejeno. Ostala podjetja obveščajo svoje zaposlene z obveščanjem sešnih zapisnikov na oglasne deske.

Skupaj z občinsko skupščino in občinskim sindikalnim svetom bo zato SZDL še naprej podpirala Dolenjski list in ga širila predvsem v podjetjih, razen tega pa bo skušala urediti pravočasno in temeljno obve-

ščanje v delovnih organizacijah.

Z. S.

vsak četrtek

KRŠKE NOVICE

■ 170 ZASEBNIH HIS — Gradnja zasebnih stanovanjskih hiš je v krški občini vsako leto bolj živahna. V lanskem letu je občinska gradbena inšpekcija izdala 132 gradbenih dovoljenj. Do konca letošnjega leta je dobilo dovoljenje za gradnjo že 170 občanov.

■ NOV VODOVOD — Vas Gora pri Krškem je pred 10 dnevi dobila vodovod. Gradnjo je denarno podprla občinska skupščina, večino sredstev in dela pa so prispevali vaščani sami. Vodovod, ki je dolg več kakor 2 kilometra, je svečano, izročil namenu predsednik občinske skupščine Joško Radej.

■ IZOBRAZEVANJE STARŠEV — V jesensko-zimski sezoni bo občinska zveza prijateljev mladine začela s predavanji za starše, ki imajo otroke v predšolskih zavodih in prvih dveh razredih osemletke. Vsebinsko predavanj bosta skupaj pripravila Delavska univerza in pedagoški aktiv.

■ DISKO KLUB — Krška mladina že nekaj let pogreša pro-

IMPERIAL proizvajava več

Od aprila letos posluje tovarna čokolade Imperial pod okriljem živilskega kombinata Zito iz Ljubljane. V prvem polletju je obrat povečal proizvodnjo za 14 odst., celotni dohodek pa za 13,9 odst. Število zaposlenih so povečali od 83 na 90. V prvem polletju so izvozili za 308 tisočakov žvečilnega gumija. Kupujejo ga za sedaj samo še na Madžarskem, poskušali pa ga bodo prodati tudi v druge evropske dežele.

Denar za stanovanja borcev

V krški občini so borci deležni učinkovite pomoči pri gradnji oziroma popravilu stanovanj. Lani so jim dali 584.348 dinarjev posojila, vsega denarja pa je bilo na voljo nekaj nad milijon dinarjev. Neizkoriščen del so razdelili prosilec letos. Član ZB NOV so dobili odobrenih 612 tisoč din za gradnjo novih hiš, 328 tisoč din za preureditev, 107 tisoč din za nakup stanovanj in 20 tisoč din v obliki premostitvenih posojil.

Za četrtno večji dobiček

Na Senovem zmanjšujejo količine izkopenega premoga. Del rudarjev ne dela več v jami, ampak se pripravljajo na delo v obratu gradbenih žerjavov, ki ga bo zgradila Metalna iz Maribora. Od prvega maja letos imajo tudi rudarji skrajšan delovni tednik, ki traja zdaj 45 ur. Čeravno je bila polletna količina premoga za 3.750 ton manjša od lanske, je podjetje ustvarilo za 10. odst. večji dohodek in za četrtno presegleo planirani dobiček za to obdobje.

Dobro leto za krško PAPIRKONFEKCIJO

Nakup novih strojev se je v krški Papirkonfekciji hitro obrestoval. Letos so že v prvih šestih mesecih povečali proizvodnjo za skoraj pet odstotkov, dobiček je bil v tem času precej večji kot lani. Nekoliko so k temu pripomogle tudi višje cene, vendar to ne zmanjšuje zaslug kolektiva, ki se trudi, da bi z boljšo opremljenostjo dosegel tudi dobro izkoriščenost strojev.

Klemenčič navdušil

Olja Doreta Klemenčiča, razstavljena v krški galeriji, so deležna velike pozornosti občinstva. Slikar je bil v petek, 9. oktobra, navzoč pri otvoritvi razstave. Krčani so ga v svojem umetniškem hramu toplo sprejeli, prav tako kot njegova dela, ki so po svojem izrazu in vsebini blizu človeku.

Napredni kmet Ivan Abram z Dobrave (tretji z leve) z otroki. V hlevu ima 15 dobrih molznic in tri telice. Pri molži pomagajo vsi otroci. Ko bo šel drugo leto najstarejši sin in bodoči gospodar k vojakom (zadnji na desni), bodo pri Abramovih kupili molzni stroj. Število krav molznic nameravajo pomnožiti na 18. (Foto: J. Teppey)

Zasedanje zbora delovnih skupnosti

V petek se je v Sevnici sestel na posebni seji zbor delovnih skupnosti. Na dnevnem redu je imel poročilo o gospodarjenju podjetij v prvem polletju ter razpis nadomestnih volitev. Več bomo o zasedanju še poročali.

Jožica Jankovič

Ob zvokih godbe na pihalu je velika množica ljudi pospremila na zadnji poti Jožico Jankovič, delavko obrata Lisce iz Krmelja. Pokojna Jožica se je namreč smrtno ponesrečila na cesti Krmelj-Sentjanž, ko je v petek, 2. oktobra, odhajala z dela. Bila je dobra delavka, družabna žena, nadse pa je ljubila slovensko pesem. Presunljivo je bilo slovo, nobeno oko ni ostalo suho. Zapustila je dva nepreskrbljena otroka.

B. D.

V Sevnici nadomestne volitve

V nedeljo, 18. oktobra, bodo v volilni enoti, ki zajema nekdanje ulice Cesto na Dobravo, Poljsko pot, Savsko cesto, Trg svobode in Nasejle heroja Maroka nadomestne volitve. Za odbornika občinske skupščine kandidira Valentin Hribar, upokojenec iz Sevnice. Dva dni poprej so na prvem kandidacijskem zboru izbrali dva kandidata: Rudija Cimperška in Naceta Strmoleta. Ker je slednji med tem časom prekinil delovno razmerje, so v torek še enkrat sklicali zbor.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 18. OKTOBRA: 10.30 — Reklame in oglasi — Zgodilo se je v preteklosti — Elektrotehna vam predstavlja — Kmetijski nasveti — Nekaj o bontonu — Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — Zdravstveni napotki — Civilna zaščita — Zabavna glasba z uganko — Zaključek oddaje.
SREDA, 21. OKTOBRA: 16.00 — Reklame in oglasi — Zgodilo se je v preteklosti — Radi ste jih poslušali — Pogovor s sevnickimi ribiči — Sportne novice — Pogovor z načelnikom oddelka za gospodarstvo — Segli smo na knjižno polico — Glasba za mlade — Oddaja za najmlajše — Zaključek oddaje.

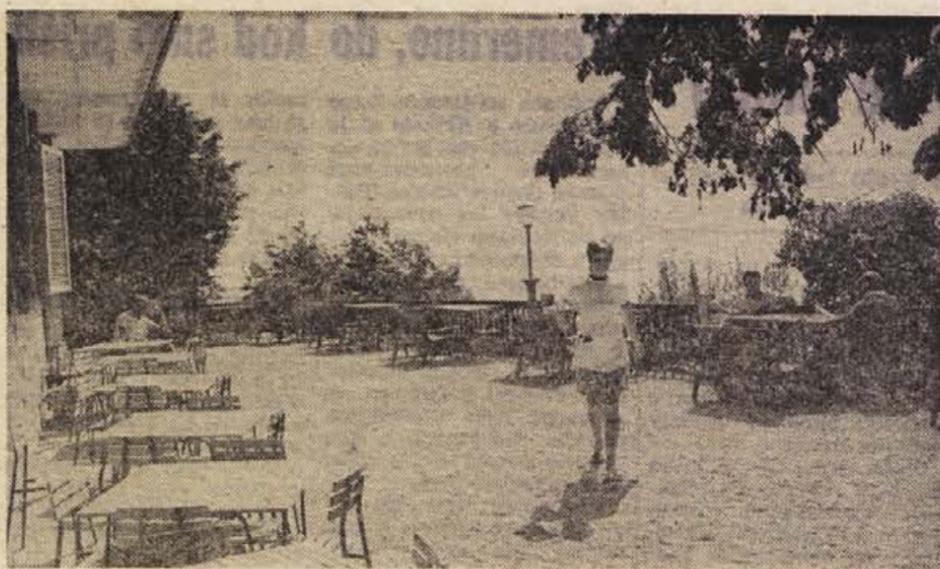
SEVNIŠKI PABERKI

POL ZAVRNJENIH. Nič manj kot 149 prošelj za odpis dolga je doslej že dobil svet za gospodarstvo in finance. Za odpise prosijo največ kmetje, ki težko plačujejo prispevke. Ugodeno je bilo 100 prošelj, ker je bilo ugotovljeno, da je pri nekaterih prostih ogroženo življenje, 49 pa so prošnje zavrnili. Nekateri ljudje pač vedno poskušajo, čeprav lahko vnaprej vedo, da jim ne bo ustreženo. Vsaka prošnja gre čez več filtrov, pomembno vlogo imajo tudi krajevne organizacije, ki razmere prosilcev najbolj poznajo.

PRILožNOST ZA SOLO. Sevnicka delavska univerza vabi k vpisu v večerno osnovno šolo, ki bo v Boštanju, brž ko bo dovolj prijavljenov. Univerza je pripravljena organizirati tudi šolo za pridobitev gostinske kvalifikacije. Tudi v tem primeru je še premalo prijav, čaravno je v občini razen družbenega gostinstva tudi 27 gostišč, od katerih se le malo katero lahko pohvali s kakovostnimi gostinskimi storitvami.

SPRTI S PRAVOM? Sevnicko Komunalno stanovanjsko podjetje je samovoljno prekinilo nekatere najemne pogodbe o oddajanju prostora na pokopališču ter začelo obračunavati po višjih cenah, ki ji je sicer dovolila občinska skupščina. Prizadeti ljudje se zdaj pritožujejo; po vsej verjetnosti se bo našel kdo, ki bo poskusil tudi na sodišču.

GASILSKI IZLET. Zgodaj spomladi je bil v Sevnici tečaj za gasilske podčastnike. Ze takrat so udeležencem objubil izlet, vendar so objubo uresničili šele jeseni. 10. oktobra je občinska gasilska zveza vabila gasilce na izlet v Ljubljano, Jesenice, Bled, Vrbo in Begunje, kjer je bil pred-

KOSTANJEV PIKNIK NA LISCI. Prenovljeni Tončkov dom obiskuje vse več izletnikov. Da bi še popestrili njih bivanje, bodo v soboto popoldne, 24. oktobra, in v nedeljo za tem priredili kostanjev piknik, na katerega vabijo kar največ obiskovalcev. Na sliki: pred domom, od koder je prelep razgled po dolini.

(Foto: M. Vesel)

KAJ BO S POBUDO, JE ODVISNO OD OBRNIKOV SAMIH

Da ne bo obrtništvo večno šepalo

Tudi Sevnico je pritegnil zgled obrtne nabavno-prodajne zadruga iz Jesenic, ki močno spodbuja proizvodno obrt — Ne bi kazalo posnemati?

Ze vrsto let veljajo enake pripombe: terciarne dejavnosti zaostajajo, obrt ne dohaja drugih gospodarskih vej. V sevnicki občini je premalo obrtnikov, premalo uslužnostnih in premalo proizvodnih. Cveti šušmarstvo, kar zdravemu razvoju obrtništva v občini prav gotovo ni v prid.

V vsej občini je zdaj 124 obrtnikov, 20 ljudi pa ima tako imenovano popoldansko obrt. To je skupno manj, kot je inspekcija odkrila šušmarjev. Ze dalj časa razmišljajo, kako bi poživili obrtništvo, kar bi bilo občinskemu gospodarstvu v veliko korist.

Kako organizirati proizvodno obrt, je zgleden primer obrtne nabavno-prodajne zadruga »Metal« Jesenice pri Brežicah, ki združuje 80 obrtnikov in ima 26 milijonov novih dinarjev celotnega dohodka na leto. Prav ta zadruga je veliko pripomogla, da se je močno razširilo obrtništvo v brežiški občini.

Osnovno načelo zadruga je, naj vsak obrtnik še nadalje ostane povsem samostojen, prispeva le ustanovni

delež. Zadruga v njegovem imenu išče zanj tržišče, prodaja izdelke ter opravlja še nekatere druge usluge. Obrtniku se potem ni treba spoznati na vse, ni mu treba biti proizvajalec, prodajalec, administrator hkrati. Posveča se lahko samo svojemu osnovnemu delu in je pri njem zato bolj uspešen.

Omenjena zadruga v Jesenicah tako dobro deluje, da ji delo celo ostaja in ga ponuja še drugim. V Sevnici je to spodbudilo predstavnike občinske skupščine, da so začeli razmišljati, kako bi tudi

v sevnicki občini ustanovili tako zadrugo, ki bi lahko veliko pripomogla k razvoju proizvodne obrti.

Prve ugotovitve so pokazale, da bi zadrugo lahko ustanovili. Občina je celo pripravljena prispevati svoj delež za obratna sredstva, predvidene pa so tudi olajšave v dajatvah. Po naših predpisih zadostuje za začetek 10 obrtnikov, da se združijo v zadrugo. Med njimi mora seveda vladati zaupanje, notranji odnosi pa morajo biti urejeni s posebnim pravilnikom.

Vse to je zaenkrat šele predlog. Zamisel je vredna, da bi jo uresničili. Če bi zadruga že kmalu v začetku pokazala svoje prednosti, bi se ji pridružili tudi drugi obrtniki.

M. L.

MODERNIZACIJA ŠOLSKIH STAVB

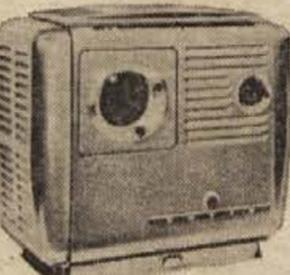
Najprej najbolj nujno

V prvem petletnem obdobju: Zabukovje, Boštanj, Blanca in Tržišče, v naslednjem pa vse druge

V prihodnjih petih letih bodo najprej na vrsti šole v Zabukovju, Boštanju, na

ALI ŽE IMATE PEČ?

V prodajalnah ELEKTROTEHNA v Sevnici in Krškem imajo veliko izbiro raznovrstnih peči.

Posebno priporočajo uvožene in domače trajno žareče peči, peči na olje, peči EMO in Gorenje ter druge.

(PO-E)

Loštrk o osnutku zakona

Milan Loštrk, zvezni poslanec in direktor Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje v Celju, je 9. oktobra govoril političnemu aktivu sevnicke občine o osnutku zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetov. Med ljudmi je slišati veliko vprašanj, kako bo v prihodnje urejeno zdravstveno varstvo kmečkega prebivalstva.

Blanci in v Tržišču. V tem času jih bodo popravili in usposobili za sodobnejši pouk, za gradnjo novih šol v Krmelju in Sevnici pa bodo pripravili načrte. Tak je sklep posebne podkomisije, ki v okviru srednjeročnega programa načrtuje potrebe šolstva.

Kot je znano, je občinska skupščina Sevnica sprejela desetletni načrt gradenj in popravil šolskih stavb, kar bi po takratnih cenah veljalo 20 milijonov novih dinarjev, po novih pa najmanj eno tretjino več. To obdobje je razdeljeno v čas do 1976, takrat bodo popravili zgornjo naštetih stavbe, ter v obdobje od 1976. do 1980. leta, ko bodo prišle na vrsto vse druge šole, ki so še navedene v programu.

In kako bo z denarjem? Podkomisija je imenovala poseben tehnično-finančni odbor, ki bo preučil možnosti. Predvideno je, da bodo načrte plačali z denarjem temeljne izobraževalne skupnosti, delno pa iz amortizacije šolskih stavb. Za posojilo bodo zaprosili republiško izobraževalno skupnost, poskusili pa bodo tudi pri bankah. Sevnicka občina se zavzema za nadaljni obstoj medobčinskega sklada za investicije v šolstvo, ki ima sedež v Novem mestu. Od njega pričakuje namreč dodatno pomoč.

NA TEMO: KMEČKI DAVKI

Resnica o dajatvah

Podatki davčne uprave v Sevnici: skupno plačajo več, poprečna kmetija pa precej manj

Vedno je težko dajati, posebno še, če imaš malo ali če sploh nimaš. Tak je primer z mnogimi kmeti tudi v sevnicki občini, kjer je med ljudmi slišati pripombe o velikih dajatvah.

Na davčni upravi v Sevnici so postregli s naslednjimi podatki, ki kažejo, kako je z letošnjim obremenjevanjem kmetijskega prebivalstva.

Ker se je letos znižala meja katarskega dohodka, do katerega so lastniki zemljišč oproščeni prispevka od 2.000 na 1.000 dinarjev, se je število ljudi, ki morajo plačati prispevek, povečalo za 40,4 odstotka. Osnova za očiščeno se je povečala za 17,7 odstotka, to pomeni, da se je prispevek za zvezo in republiko povečal za prav takšen odstotek, z občinskim prispevkom pa je bilo drugače. Vrsta zemljišč je bila namreč uvrščena v slabšo skupino, zato je bila odmera občinskega pripevka za 9,8 manjša.

Kaj pa kupna obremenitev? Letos se je povečala za 8,8 odst. povprečna obremenitev na eno kmečko gospodarstvo

pa se je zmanjšala od 1.053 dinarjev na 815 dinarjev, kar je 23 odstotkov manj kot lani. Seveda je treba posebej povedati, da tu ni všteto zdravstveno zavarovanje, ki se je letos spet podražilo.

M. L.

Na poti so pisemca ...

Sevnickim šušmarjem se te dni ne obeta ravno pretirano prijetna pošta. Inspekcija jim bo poslala odločbe, odkrila je namreč kakih 150 primerov kršitev, kar je za občino izredno veliko. Šušmarji bodo morali plačati davščine, razen tega pa jim bodo dali dve možnosti: če bodo vsaj odslej naprej prijavili popoldansko obrt, jim ne bo treba pred sodnika za prekrške, če pa bodo šušmarstvo nadaljevali, jih bodo preganjali zaradi prekrškov.

Silva Fric med rožami

(Foto: M. Legan)

ZA LEPOŠO, PRIJAZNEJŠO SEVNICO

Cvetje je dar narave

V Sevnici pripravljajo ustanovitev hortikulturnega društva — Govori pobudnica Silva Fric

Da je vrt s svojim zelenjem in cvetjem, da so rože na oknih nenadomestljiv sestavni del človeškega okolja, na tem spoznanju gradi tudi Silva Fric, pobudnica hortikulturnega društva v Sevnici. Ustanovili naj bi ga v novembru ali najkasneje v decembru.

Ni še dolgo tega, odkar je kot mlada absolventka višje agronomske šole prevzela vrtinarjo, last kmetijskega kombinata v Sevnici, in že je dosegla uspeh, tako da je s svojim delom zadovoljna.

»Ko se zbremo vrtinarji, slišim očitke, zakaj v Sevnici ne ustanovimo društva. Vzgoja lahko naredi največ. Tudi k meni prihajajo kupci in sprašujejo za nasvete. Takole pripominjajo: Vse več nas je ljubiteljev — zakaj kdo ne poskrbi za predavanja, za tekmovanja in morda

celo za razstavo?» pripoveduje Silva.

Zaradi vsega tega je sklenila dati pobudo. Novi del Sevnice se beli od lepih stanovanjskih hiš, stari del mesta bi bilo mogoče narediti bolj privlačen. Ko bi se ljudje začeli bolj zanimati za cvetje, tudi smeti ne bi več metali v bližnji potok.

»Ni denar najvažnejši, važnejše je zbrati prave ljubitelje. Če bo društvo imelo take ljudi, bo dobro delalo. Predlagali so, naj bi bilo v okviru turističnega društva, vendar sem trdno prepričana, da bo bolje delalo samostojno. Gre predvsem za ljubitelje, ki jih privlačijo enajdi ljudi, ki jih privlačijo družki motivi. V turističnem društvu obravnavajo pač tudi druge zadeve, ki za člana hortikulturnega društva ne bi bile toliko zanimive,« je prepričana Silva Fric. M. L.

Kakšna občinska priznanja?

Izvršni odbor SZDL predlaga samo moralna priznanja, ki naj nosijo ime po 4. septembru

Statut občine Trebnje v svojem osmem členu določa, da se »za delo ali za dejanja, ki zaslužijo priznanje in odliko, podeljujejo občanom, delovnim in drugim organizacijam ter društvom posebna priznanja«. Izročali naj bi jih ob občinskih praznikih.

Toda kakšno naj bi bilo priznanje in po kakšnih merilih naj bi ga podeljevali, sprašujejo teze za sestavo odloka, ki jih je dala v javno razpravo občinska skupščina.

V četrtek, 8. oktobra, je o njih razpravljala izvršni odbor občinske konference SZDL. Predlagal je, da bi uvedli samo moralna priznanja, kot so plakete, pozlačene in lepo izdelane. Odbor je predlagal, da bi se imenovala po dnevu ustanovitve Gubčeve brigade, 4. septembru, ko trebanjska občina slavi občinski praznik. Imenovala naj bi se »plaketa (priznanje) 4. septembra«.

Z drugimi predlogi v tezah se je izvršni odbor strinjal, menil pa je, naj bi ta občinska priznanja podeljevala posebna komisija, in ne komisija za odlikovanja pri občinski skupščini. Sprejel je tudi predlog, da bi podeljevali do 5 priznanj na leto, v izjemnih primerih pa naj bi jih občinski odlok dovoljeval tudi več.

M. L.

Vrbovec: nakazana pot do zemlje

9. oktobra so bili na obisku v Trebnjem člani komisije za prošnje in pritožbe pri republiški skupščini. Skupaj s predstavnikoma kmetov iz Vrbovca, ki se pritožujejo, da so proti svoji volji darovali gozdove ob podružabljanju zemljišč, ter s predstavnikoma občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij so preučili nastali položaj. V razgovoru je bila nakazana pravna pot, ki naj bi jo ubrali kmetje. Kmetje namreč zahtevajo zemljo nazaj in trdijo, da so bili skorajda prisiljeni podpisati pogodbo o darovanju.

NEVIHTA NA TREBELJANSKEM. V noči od 2. na 3. oktober se je nad Trebelnim in sosednjimi vasi razbesnela huda nevihta. Strela je udarjala kot za stavo, med drugim je zažgala tudi skedenj, last Ane Zagar z Drečjega vrha. Sin Lado, ki je spal na senu, je hitro planil v hlev, odvezal živino in jo rešil. Prihiteji so tudi gasilci s Trebelnega. Posrečilo se jim je omejiti ogenj, sicer bi zgorela še hiša. Zagarjeva družina ima veliko škode, saj je bilo poslopje le malo zavarovano. (Foto: Leopold Pavlin)

V PRETRESU JE URBANISTIČNA DOKUMENTACIJA

Načrti so sicer drugi, toda nujni

Da bi lahko plačali nekatera nujna dela, naj bi občinska skupščina najela pri Dolenjski banki in hranilnici 150.000 novih dinarjev posojila

Urbanistična dokumentacija je podlaga za vsakršno načrtovanje. Trebanjska občina je doslej porabila 19 različnih načrtov, ki pa zaradi spreminjajoče se zakonodaje niso vsi najbolj uporabljivi. Trenutno je tako, da z razmerami ni mogoče biti zadovoljen, saj manjka vrsta načrtov, brez katerih si ni mogoče misliti razvoja posameznih območij.

V občinskem proračunu je letos predvideno v ta namen 70.000 din, kar je vsekakor premalo. Občinski skupščini je strokovna služba zato predlagala, naj pri Dolenjski banki in hranilnici najame posojilo 150.000 din, ki bi ga porabili za plačilo posameznih načrtov.

Občina nujno potrebuje urbanistični program za celotno območje, ki bo v skladu z določili zakona o urbanističnem planiranju. Vseboval naj bi predvsem nekatere novejša podatke, ki bodo služili za nadaljnje odločitve v urbanističnem načrtovanju. Nujno je potreben tudi urbanistični načrt za celotno urbanistično območje Trebnjega. Ker že primanjkuje prostora za gradnjo, je treba izdelati zazidalni načrt za Stari trg (nasproti obrata Modnih oblačil), zazidalni načrt za Pavlinov hrib v Trebnjem, zazidalni načrt za bloke in garaže na Mirni in v Mokronogu ter načrte za kanalizacijo v Mokronogu, Trebnjem in na Mirni.

Pri novomeškem podjetju Dominvest so nekateri izmed teh projektov že naročeni. Ker izdelovanje urbanistične dokumentacije veliko stane, je umestno, da občina najame posojilo, posebno še, ker gre za ugodno priložnost. Izdelovanje urbanistične dokumentacije pa je šele ena izmed težav pri urejanju naselij. Na vseh krajih namreč primanjkuje denarja za komunalno urejanje naselij. Čas od nakupa zemlje pa do plačila komunalnega prispevka se vleče tudi po več let,

tako da zlepa ni zbran denar, ki ga takšno urejanje nujno zahteva. Po približnih izračunih je treba za ureditev 1 ha gradbenega zemljišča tudi do 400.000 din. Komunalni sklad si sicer pomaga s kratkoročnimi posojili, vendar taka posojila niso ugodna in ne predstavljajo trajnejše rešitve.

Kje so cestarji?

Pritožbe nad vzdrževanjem cest se spet kar vrstijo. Pritožujejo se Dobrnčani, ki imajo še kar lepo cesto, kaj se ne bi še ljudje, ki vozijo po cestah proti Veliki Loki in Sentlovcu, proti Selu pri Mirni ali proti Mokronogu. Vrsta cestišč nujno potrebuje popravilo. Ponekod se vidi že spodnje kamenje, položeno kot tlak.

Je postaja upravičena do plačila?

Odbornik Jože Perko je na zadnji seji občinske skupščine zastavil odborniško vprašanje, če je Veterinarska postaja Trebnje upravičena za računavati 5 dinarjev za veterinarski pregled krave. Vprašanje so posredovali skladu za osemenje in veterinarski postaji. Postaja je sporočila, da je sprejela tak sklep, vendar o tem ni obvestila upravnega odbora sklada. Oddelek za gospodarstvo in finance bo predlagal, naj se odpravi sklep veterinarske postaje, češ da mora biti pregled o brestosti in plodnosti motnjah plačan iz pavšalne skočnine.

Lovci ne poznajo odloka

Mnogi lovci ne poznajo veljavnega občinskega odloka o varstvu proste divjadi, ki dela na poljih škodo. Tako se je pokazalo na primeru z območja lovske družine Veliki Gaber, ko družina ni hotela dati kmetu brezplačno zaščitnih sredstev. Kmet polja ni zavaroval, in ko je divjad naredila škodo, je zahteval povračilo. Oddelek za gospodarstvo bo zato še posebej opozoril lovske družine, naj spoštujejo določila odloka, katerega namen je zaščititi kmeta in njegov pridelek.

Danes zasedanje skupščine

Danes se bosta v Trebnjem sestala zbora občinske skupščine. Na dnevnem redu je poročilo o plačevanju prispevkov in davkov, odlok o sprejetju zazidalnega načrta industrijskega rezervata tovarne »Dane«, poročilo o izdelovanju urbanistične dokumentacije, prenos kanalizacijskih naprav na Komunalno obrtno podjetje Trebnje, odlok o pokopališkem redu in še nekatera druga vprašanja.

Nič pripomb k načrtu

Konec septembra je potekel rok za pripombe k zazidalnemu načrtu industrijskega rezervata mirenske tovarne rastlinskih specialitet in destilacije Dana. Čeprav je bil načrt mesec dni javno razgrnjen, nanj ni bilo nikakršnih pripomb. Načrt, ki predvideva gradnjo novih tovarniških objektov, je obravnaval tudi delavski svet podjetja in ga sprejel.

Besnel je škrt . . .

Dobesedno besnel je tiskarski škrt prejšnji teden na tej strani. V sestavku »Vzajemnost pred veliko preizkušnjo«, je smisel besed kar po vrsti postavljaj na glavo. »Pospeševalno delo« je prekrstil v »Posploševalno delo«, »preslabotno organiziranost rejceva« v »spreglabotno originalnost rejceva«, besedo »predstavnik« v »predsednik«, število 9.000 glav živine v 900 glav. Preostane nam gamo, da se bralcem vedno znova opravičujemo za napake, ki jih zagreši tiskarna »Delo«. Še posebej se opravičujemo kolektivu KZ Trebnje, ki mu je škrt naredil krivico 24. septembra s tem, da je besedici »neaktivniha« odvzel prvi dve črki in s tem bistveno spremenil zapisano misel.

ALI SI USPOSOBLJEN DA NUDIŠ PRVO POMOČ?

OB OBLETNICI KONGRESA PFZZ SLOVENIJE Pred praznikom v Dobrnju

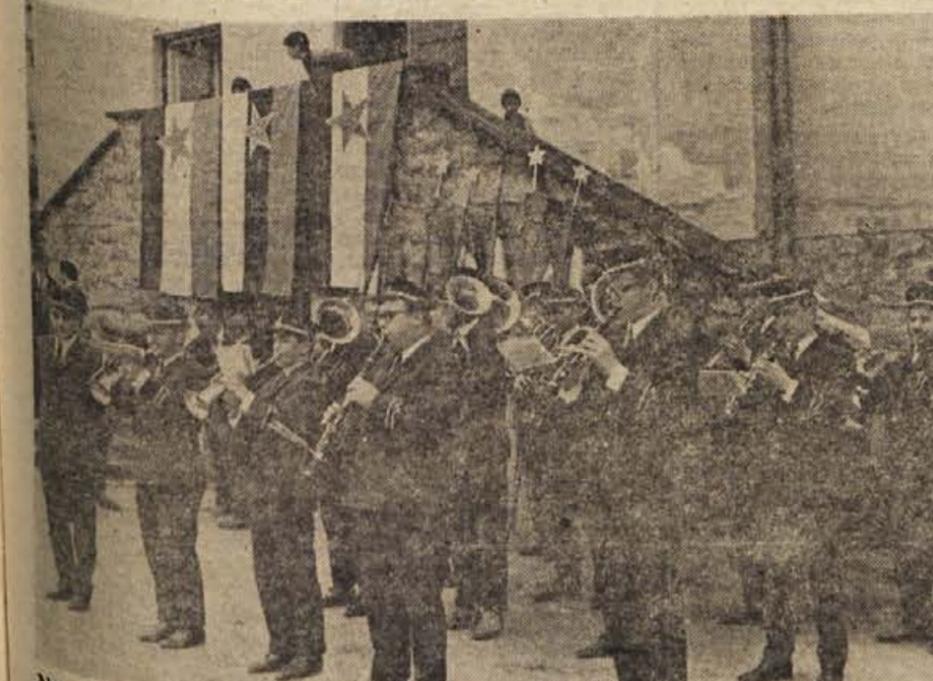
V nedeljo bodo pri Železnem odkrili spominsko obeležje v spomin na padle aktiviste OF

Dobrnjč, Knežja vas, Svetinje in druge vasi Dobrniške doline bodo v nedeljo slavile: minilo bo natanko 27 let, odkar so se v dvorani zadružnega doma v Dobrnju zbrale slovenske žene na prvem kongresu Protifasistične ženske zveze Slovenije in odločno obsodile sovražnike naše dežele.

Letošnje praznovanje, ki so ga pripravile krajevne organizacije v Dobrnju, obsega naslednji spored: ob 9. uri bo v Dobrnju slavnostno zborovanje, na katerem bo govorila ena izmed udeleženk kongresa. Sodelovala bo godba na pihala iz Trebnjega ter mirenska pevski zbor, s recitacijami pa se bodo predstavili učenci dobrniške šole.

Ob 10. uri bo spored iz Dobrnja proti vasi Železno, kjer bodo odkrili spominsko obeležje aktivistom Osvobodilne fronte, ki so padli na Liscu. Ob odkrivanju bo govor in krajsi kulturni spored.

Popoldne bo v dobrniškem združenem domu zabava, na katero organizatorji vabijo ljudi tudi iz drugih krajev.

Na nedeljskem praznovanju v Dobrnju bo nastopila tudi trebanjska godba na pihala, ena redkih kulturnih skupin, ki deluje že vsa povojna leta. (Foto: M. L.)

TREBANJSKE IVERI

ZE PREMALO PROSTORA. Zazidalno zemljišče nad osnovno šolo in bloki je že posejano s gradnjami. Investicijska mralica je zajela tudi Trebnje. Ker prostora za gradnjo stanovanjskih hiš v Trebnjem že primanjkuje, je občina naročila zazidalni načrt za Pavlinov hrib, zemljišče med Starim trgom in Trebnjem. Tam bodo gradili bloke in enodružinske hiše.

OTVORITEV KEGLJIŠČA. V nedeljo, 18. oktobra, bo v Trebnjem odprto dvostezno avtomatsko kegljišče pri gostilni Opera. To bo drugo avtomatsko kegljišče na Dolenjskem. Pričakujemo, da bo v Trebnjem sčasoma ustanovljen tudi kegljaški klub, tako da se bo tudi Trebnje pomerjalo v tem, vse bolj popularnem sportu.

NI POSEBNEGA ODZIVA. Kmetijska zadruga je začela odkupovati krompir. Ker je sorazmerno poceni — igor po 51 par kilogram — in ker je te dni veliko dela ob spravilu pridelkov, je odziv sorazmerno slab. Kmetje pričakujejo, da bo cena kaj večja, nekateri bodo zaradi tega počakali tudi dije, kot bi sicer, 51 par je malo, če upoštevamo, kako je s stroški. Cena škropiv, na primer, so se od leta 1965 več kot podvojile, cena krompirja pa se je zmanjšala.

NUJNA OBNOVA DOMA. Trebanjski prosvetni dom je nujno potreben obnove. Prekriti je treba streho, obnoviti fasado, popraviti napušč, delno zamenjati okna, kar bo vse skupaj veljalo najmanj 60.000 dinarjev. Upravni odbor TVD Partizan je na zadnji seji sklenil, da se z obnovo ne sme več odlašati. Za pomoč bo zaprosil občinsko skupščino, saj vsega denarja ne more dati kina sekaja, ki dosega iz leta v leto sorazmerno manjši dohodek. Odbor je menil, naj bi občina skušala dobiti denar iz republiškega sklada za pospeševanje kulturnih dejavnosti.

VEČERNE KMETIJSKE SOLE. Prejšnji teden so se sestali predavatelji, ki bodo vodili večerne kmetijske šole. Predvideno je, da se bodo začele že sredi novembra, kar je mnogo prej kot lansko leto. Vse nadobnosti bodo objavili, ko bo natančneje določeno, v katerih krajih bodo večerne šole in kako bo s poukom.

ZA DAN MRTVIH. Poseben sestanek so predstavnik družbeno-političnih organizacij v petek namenili pripravam na letošnji dan mrtvih. V vseh večjih krajih bodo žalne slovesnosti pri spominskih obeležjih NOB, s cvetjem pa bodo okrasili vse partizanske grobove.

ZUNAJ NE. V trebanjskem motelu kot da bi se branil gostov. Ko so v zadnjem lepem nedeljskem popoldnevu gostje posedali za mizami na terasi in prosili za postrežbo, so dobili odgovor, da na terasi ne strežejo več. Nekateri bolj vztrajni so na prigovarjanje le dobili želeno, drugo pa so vstali in šli — drugam. Čudno, zakaj so pri motelu sploh imeli zunaj mize in stole.

ZA PADLE IZJEMA. Občinski odbor ZB Trebnje je poslal občinski skupščini pismo v katerem predlaga, da bi bili svojci padlih v NOB in artev fašističnega terorja oproščeni plačevanja pristojbin za grobišča, ki so bile določene s posebnim občinskim odlokom. Občinska skupščina bo danes obravnavala ta predlog.

TREBANJSKE NOVICE

Uspešna obrambna vzgoja

Usklajevalni odbor za vprašanje narodne obrambe in vzgoje prebivalstva pri občinski konferenci SZDL Kočevje je med oceno dosedanjega dela ugotovil, da je bilo prvo obdobje priprav na splošni ljudski odpor na območju te občine uspešno. Povsod so bili organizirani ustrezni odbori, rešeno je vprašanje finansiranja, občinska skupščina je sprejela ustrezne predpise o terorističnih enotah, opravljeno pa je bilo še drugo potrebno delo. Po mnenju odbora je potrebno v prihodnjem obdobju vložiti še več naporov za obrambno vzgojo prebivalstva, zlasti mladine, ki naj bo nosilec vseh priprav za morebitni splošni ljudski odpor.

Dva stebra pri spomeniku v Strugah in dva stebra šolske ograje je že lani poleti podrl kombi podjetja ELEKTRO. Do danes ni podrtega še nihče popravil. Blizu se dan mrtvih, ko je vsako leto pri spomeniku slovesnost v počastitev padlih borcev, zato je skrajni čas, da bi se vsaj organizacija ZB zavzela, da bo škoda do takrat popravljena (Foto: Jože Prime)

Stara cerkev: za prometno varnost

Svet krajevne skupnosti Stara Cerkev pri Kočevju je ugotovil, da nobeno avtobusno podjetje na tem območju ni urejeno v skladu s tehničnimi predpisi. Pri gradnji cest bi morali prostore avtobusnih postajališč ločiti od ceste — vozlišča in jih vidno označiti. Pri postajališčih bi bilo priporočljivo postaviti prometne znake, ki bi omejevali hitrost. Taki ukrepi bi pripomogli k varnejšemu prometu. Pri reševanju teh vprašanj pa so težave zaradi denarja. Vendar bi v proračunih občinskih skupščin, prometnih delovnih organizacij in cestnih skladih le morali zagotoviti del denarja za te zadeve.

Športni objekti propadajo

Poškodovana tribuna in slačilnica — Stadion naj dobi ograjo, objekte pa je treba popraviti

Posebna komisija predstavnikov krajevne skupnosti Kočevje, športnih organizacij in občinske skupščine je pred kratkim pregledala športne objekte na stadionu v Gaju.

Komisija je ugotovila, da sta precej poškodovani lesena tribuna na nogometnem igrišču in zidana slačilnica. Nezmani storilci so odnesli s tribune precej desk in podpornih stebrov, poškodovana je streha, strohnela pa je tudi večina podpornih stebrov.

Iz slačilnice sta zmanjkala števca elektrike, poškodovana je električna napeljava, uničena so vrata in razbite šipe.

Po mnenju komisije je vsa škoda nastala zato, ker stadion ni ograjen. Tako lahko pride nanj vsakdo in ob vsakem času ter povzroča škodo. Komisija je predlagala, naj bi stadion ograjili z visoko žično ograjo. Vendar ograja ne bi smela zapirati sprehalne poti, ki vodi tod mimo. Seveda je menila tudi, da je treba vse poškodovane športne objekte popraviti.

Krajevna skupnost je predlagala še, naj bi vsa dela financirali s prispevkom od športnih stav, s prispevki gospodarskih organizacij in s pomočjo članov športnih organizacij. Komisija pa je predlagala, naj bi predračun stroškov obnove izdelala posebna strokovna komisija; občinska zveza za telesno kulturo pa naj imenuje poseben upravni organ, ki bo odgovoren za vse športne objekte in bo kasneje skrbel tudi za njihovo redno vzdrževanje.

J. P.

Garancija za ELMO

Ko so odborniki občinske skupščine Kočevje na zadnji seji razpravljali o izpolnjevanju obrata ELME iz Črnuč v nančnih načrtov TIS in občinskih skladov, so med drugim izglasovali tudi garancijo za najetje posojila za gradnjo brata ELME iz Črnuč v Kočevju.

Posojilo v znesku 600.000 din bo dano iz občinskega sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij. Seveda bo to le delni prispevek za usposobitev tega obrata, saj bo celotna investicija veljala okoli 60 milijonov din. Posojilo bo dano v letih 1971 in 1972.

Obrat ELME bo zgrajen v Kočevju zaradi preusmeritve RUDNIKA. V novem obratu bodo izdelovali manjše gospodinjske aparate.

TEKMOVANJE GASILSKIH DRUŠTEV

Najboljši gasilci iz Stare cerkve

Lep uspeh so dosegli tudi pionirji-gasilci iz Šalke vasi

4. oktobra je bilo v Kočevju tekmovanje gasilskih društev kočevske občine. Organizirala ga je občinska gasilska zveza. Udeležilo se ga je 11 desetih osmih gasilskih društev. Prvo mesto so si priborili gasilci iz Stare cerkve.

Z dvema desetinama so nastopila gasilska društva Rudnik, Kočevje in Šalka vas. Za Šalko vas je nastopila razen desetine starejših gasilcev tudi desetina pionirjev.

Vrstni red: 1. Stara cerkev, 2. Kočevje (žrebna številka 3), 3. Rudnik (žrebna številka 2), 4. Industrijsko gasilsko društvo LJK 5. do 6. Rudnik (žrebna številka 1)

Družbeni dogovor še ni sprejet

Gospodarstvo bi hitreje napredovalo, ko ne bi manjkalo reprodukcijskega materiala, strokovnjakov in ko se ne bi nelikvidnost zaostovala — Preveč besed in premalo dejanj za zagotovitev strokovnjakov

Občinska skupščina Kočevje je na zadnji seji 28. septembra razpravljala med drugim o poslovanju gospodarskih organizacij v prvi polovici letošnjega leta. Gospodarstvo je v tem obdobju lepo napredovalo — o tem smo že poročali — saj je doseglo ugodnejše uspehe, kot je za to obdobje povprečje v republikah ali vsej državi.

»Vendar pa bi bili uspehi lahko še boljši, ko ne bi primanjkovalo reprodukcijskega materiala, ko se ne bi nelikvidnost kljub ukrepom zveze stopnjevala in ko ne bi primanjkovalo strokovnjakov.« je v razpravi ugotovil predsednik zbora delovnih skupnosti in sveta za gospodarstvo Stane Očepek. Nadalje je opozoril, da bi znotraj občine lahko uspešneje reševali težave, ki nastajajo zaradi pomanjkanja strokovnjakov. Razprav o sprejemu družbenega dogovora o izobraževanju in štipendiranju je bilo še veliko, imenovan je bil usklajevalni odbor za štipendiranje, žal pa dalj od besed ni prišlo.

Inž. Miha Briški je med drugim poudaril, da ni nobe analize, koliko in kakšnih strokovnjakov v občini manjka. Opozoril je tudi, da v zadnjem obdobju gradijo v občini predvsem zasebna stanovanja, premalo pa družbenih. Prav zato v občini ni mogoče dobiti niti strokovnjakov od drugod, saj zamje ni stanovanj.

Prof. Saša Bižal je ugotovil, da je kočevska občina skupaj z večino dolenskih in prekmurskih občin med zadnjimi v republiki glede na število štipendistov in na višino štipendij. Absolventi kočevske gimnazije iščejo štipendije drugod.

Inž. Dušan Oražem je pohvalil dobro sestavljen poročilo, hkrati pa predlagal, naj bi po možnosti v njem zajeli še nekatere manjše delovne organizacije, delovne organizacije, ki imajo sedež podjetja izven občine — sem sodijo predvsem trgovine — in bančništvo.

Miro Hegler, predsednik občinske skupščine, je po-

Krvodajalci presenetili

Tudi letos so krvodajalci kočevske občine prijetno presenetili. Kri je oddal skupno 901 krvodajalec, to pa je 106 krvodajalcev več, kot je predvideval plan za letoš, ki ga je izdelal republiški odbor RK. Prvič so letos oddali kočevski krvodajalci kri maja, nazadnje pa 30. septembra. Občinski odbor RK se zahvaljuje vsem krvodajalcem, aktivistom RK, ki so prispevali, da je akcija uspešna, in delovnim organizacijam, ki so krvodajalcem omogočile, da so lahko oddali kri.

udaril, da bodo gospodarski uspehi v drugem polletju še ugodnejši, saj bo do konca leta dokončana vrsta investicij, ki bodo vplivale na večjo proizvodnjo. V zvezi s štipendiranjem in pomanjkanjem strokovnjakov pa je

menil, da je potrebno tesnejše sodelovanje med delovnimi organizacijami in domačo gimnazijo.

V razpravi sta sodelovala še Nace Karničnik, ki je opozoril na predvideni spremembi zakona o delitvi dohodka delovnih organizacij in zakona o obdavčitvi dohodka, ter Tone Serčer, ki je razpravljal o nesorazmerju med vlaganji v materialne dobrine in kadre ter med rastjo narodnega dohodka in potrošnje. J. P.

Spet kritika zaradi cest

Ceste bolje vzdrževati — Cestni inšpektor naj sodeluje z republiškim skladom za ceste

Ko so na nedavni zadnji redni seji občinske skupščine Kočevje pod točko »vprašanja odbornikov« začeli kar trije odborniki razpravljati o slabosti vzdrževanih cestah III. reda, se je predsednik občinske skupščine prijel za glavo in zatarnal: »Jož, spet te ceste.«

Izjema je že, če mine seja občinske skupščine, da na njej kdo ne bi pokritiziral slabih cest, uspeha pa kljub temu ni pravega.

Odbornik iz Podpreske je opozoril, da kanali ob cestah po vaseh na tem koncu naše občine niso očiščeni, cestarje pa razporeja cestno podjetje na delo v druge kraje. Tudi zidana ograja pri šolskem vrtu ni podrta, čeprav ograja varnost prometa. Zaradi teh pomanjkljivosti se je zgo-

dilo v Podpreski že več nesreč. Zaradi ene izmed njih je neki otrok postal invalid.

Odborniki so opozorili še, da je ponekod precej kamena pod cesto, na cesti bolj malo, ker ni cestarja, da bi ga zmetal nazaj. Nekateri so spet zahtevali, da je treba za vzdrževanje ceste porabiti toliko, kot posamezni cesti pripada.

Inšpektor za ceste je poročal, da je izdal vrsto odločb o odstranitvi posameznih pomanjkljivosti. Žal pa ni bilo narejeno skoraj nič. Delo cestnega inšpektorja je težko oziroma skoraj nemogoče, ker ne ve, koliko denarja pripada posamezni cesti in koliko ga je cestno podjetje porabilo. Tako inšpektor sploh ne more ukrepati.

Odborniki so končno sklenili, naj vprašanje v zvezi z vzdrževanjem cest in odstranjevanjem raznih pomanjkljivosti rešuje cestni inšpektor v sodelovanju z republiškim cestnim skladom. J. P.

Zbor v Dragi

V nedeljo, 11. oktobra, je bil zbor občanov krajevne skupnosti Draga. Udeležili so se ga predstavniki občinske skupščine Kočevje, občinske konference SZDL, direktor Zdrženega KGP, direktor LJK, direktor gozdarskega podjetja in poslanec Drago Benčina. Razpravljali so o gospodarjenju z gozdovi, odkupu mleka, osemenjevalni službi, urejanju cest in potov, šolstvu, zaposlovanju in drugem. Zbor občanov je bil sklican na pobudo krajevne organizacije SZDL.

Dražja svinina

Z 10. oktobrom so v Kočevju začele veljati višje cene za svinjsko meso. Nova povprečna cena svinine je 16,40 dinarjev za 1 kg, medtem ko je bila dosedanja 15,10 din. Nove cene za posamezne kakovostne razrede svinine so naslednje: stegno 22,50 din kilogram, pleče 19 din, bočnik 14 din, flam 9,40 din, za-rebrnica 21 din, vrat 12,50 dinarjev, rebra 9 din in kosti 2 din kilogram.

Volitve in imenovanja

Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje so bili izvoljeni oziroma imenovani:

■ za sodnika občinskega sodišča Kočevje Andrej Horvat iz Ljubljane;

■ v upravni odbor komunalnega sklada občine: Rudi Zračnik (predsednik), inž. Oto Devjak (namestnik predsednika), Egidij Sinkovec, Pavle Vesel, Ivan Lavrič, Jože Smolej, Jože Kastelic, Anton Pugelj, Franc Volf, Stojan Členček in Franc Krajc;

■ v komisijo za popis prebivalcev in stanovanj: Miro Hegler (predsednik), inž. Francka Zavo-lrošek, Drago Aupič, Peter Šubic, Bojan Štokar, Janez Uhan in Zinka Zemljak;

■ v odbor za pomoč odpuščenim obsojencem: Minka Rozman in Peter Šubic (v tem odboru sta bila razrešena Janez Žužek in Anton Hočvar);

■ v upravni odbor Delavske univerze: Mirko Kambič, prof. Herman Kotar, Anton Mubič, Lado Planinc in Božo Resinovič;

■ za predsednika komisija za požarnost ocenjevanje pedagoške storilnosti v Osnovni šoli Kočevje, Peter Šubic;

■ za direktorja Vodne skupnosti Kočevje-Ribnica pa Anton Antoljšek iz Ribnice.

Osilnica: gasilstvo oživlja

Pred kratkim je bil sestanek predstavnikov občinske skupščine Kočevje, občinske gasilske zveze, krajevne skupnosti Osilnica in še nekaterih, na katerem so se pogovorili o ponovni ustanovitvi gasilskega društva v Osilnici. Gasilci v Osilnici so pred leti namreč popolnoma prenehali delati in bili zato tudi izbrisani iz registra gasilskih društev. Še letos bo spet sklican ustanovni občni zbor, na katerem bodo ponovno ustanovili gasilsko društvo. J. P.

DROBNE IZ KOČEVJA

■ ■ ■ BLOK ZA BORCE — Te dni bodo zaključili stavbni prostor v Kolodvorski ulici v Kočevju, na katerem bo prišel ZIDAR Kočevje graditi 20 stanovanjskih stojišč. Denar za to gradnjo sta zagotovila sklad za reševanje stanovanjskih zadev udeležencev NOV pri občinski skupščini in občinsko Društvo upokojevcov Kočevje. Pričakujejo, da bodo dela zaključili do konca prihodnjega leta. V stanovanju se bodo vse bile družine in svoji udeležencev NOV in upokojevc.

■ ■ ■ MALO VEDO O PRAVICAH — Vodstva sindikalnih združenj kočevske občine v razpravah o zdravstvenem zavarovanju in obveznih oblikah zdravstvenega zavarovanja ugotavljajo, da so zavarovalci odločno premalo seznanjeni s zakonskimi določili, ki onemogočajo komunalnim skupnostim precej samostojno odločanje o pravih zavarovalcih. Nujno potrebno bo seznaniti dimve zavarovalcev s pravicami, ki jih bodo imeli, ko bo sprejet sedanji osnutek statuta skupnosti zdravstvenega zavarovanja.

■ ■ ■ NAGRADA ZVESTI SODELAVKI — Za 10-letno vestno delo pri občinski organizaciji SZDL je pretekli teden dobila uro tajnica pisarne SZDL Boža Jakšič. Darilo ji je priznal izvršni odbor občinske konference SZDL na zadnji seji.

■ ■ ■ ZAPORNICE PRENOVLJEVNE — 7. oktobra je bil teh-

nični prevzem prenovljenih zapornice na Rini. Občani so zadovoljni, ker je zdaj prehod preko jezua širši. Pretokus je pokazal, da nprave zapornice dobro delajo.

■ ■ ■ OTROSKO IGRISČE — je začela urejati pri novih blokih v Podgorški ulici krajevna skupnost. Urejen je že peskovnik, poti in plezalna lestev ter postavljeni betonski stebra za klopi. Krajevna skupnost je težko zbrala denar, da jo to uredila, zdaj pa pričakuje, da bodo za nadaljnje urejanje igrišča prispevali denar še hišni svet; občani pa naj varujejo igrišče, da ne bo prekmalu uničeno.

■ ■ ■ BARVNE POSNETKE — za novi projekt Kočevske pripravljajo Fotoklub Kočevje. Delo mu je zaupalo Turistično društvo, ki namerava prihodnje leto za 500-letnico mesta izdati nov barvni prospekt.

■ ■ ■ NOČITVE V HOTELU — V hotelu PUGLED so septembra lani zabeležili 1109 nočitev, od tega 880 domačih; septembra letos pa 1135, od tega 941 domačih. Skupno so v devetih mesecih letos zabeležili 7.560 nočitev, od tega 5.902 domači; v istem obdobju lani pa 7.104, od tega 5.596 domačih.

■ ■ ■ GIBANJE PREBIVALSTVA — Septembra letos se je na območju matičnega urada Kočevje rodil en deček, poročilo pa se je pet parov. Umrla sta: Marija Oslak, gospodinja iz Kočevja, Podgorška 11, stara 71 let, in Matevž Krše, preučitelj iz Mozlja 3, star 89 let.

Svečanost topničarjev

Nagrade in pohvale za vojake in oficirje

Topniška enota v Ribnici je 6. oktobra svečano proslavila praznik topničarjev 7. oktober. Na svečanosti je govoril komandant enote polkovnik Stanko Ružič, vojakom in starešinam pa so ob tej priložnosti podelili več priznanj in nagrad.

Za izredne uspehe je dobilo denarne nagrade 14 oficirjev in vojaških uslužben-

Križišče bo urejeno

Neurejeno križišče glavne ceste in ceste proti Lipovcu v Dolenji vasi, kjer se je zaradi nepreglednega ovinka zgodilo že precej nesreč, bodo končno uredili. Nedavno so bila opravljena potrebna merjenja, mogoče kmalu — če bo dovolj denarja — pa bodo primerno dvignili dostop na glavno cesto z obeh strani. Seveda bo to le zasilna rešitev; nujno bi bilo še odstraniti tri kozolce in nekaj drevja, ki ovirajo preglednost križišča in ovinka. Dvignjeni dostopi na cesto bodo omogočili predvsem lažji in hitrejši prehod vprezne živine preko ceste.

Pokopali smo Edija Kržana

V nedeljo, 11. oktobra, so ob veliki udeležbi pokopali na pokopališču v Hrovači Edija Kržana iz Ribnice.

Pokojnik se je rodil 1915. leta v Ljubljani. Že od petega leta naprej je bil član »Sokolov«. Bil je napreden mladinec, zato so ga Italijani 1942. aretirali in internirali. Takoj po kapitulaciji Italije se je pridružil borcem NOV in opravljal odgovorne funkcije v borbenih enotah NOV. Leta 1945 je bil sprejet v Komunistično partijo.

Po osvoboditvi je vse do 1950. opravljal odgovorne službe v vojnem okrožju v Mariboru in Ljubljani. Po demobilizaciji je opravljal odgovorne službe. Bil je upravnik krajevnih podjetij v Ribnici, knjigovodja v tkalnici žičnih pletenin v Ribnici, zatem pa je prevzel odgovorno mesto v ribniški kmetijski zadrugi, kjer je ostal do upokojitve. Zelo velike zasluge je imel za razvoj društva Partizan Ribnica, za kar je vložil veliko truda in prostega časa. Pri ljudeh je bil zelo priljubljen. Zupustil je ženo in dvoje otrok. Vsem, ki so ga poznali, bo ostal v lepem spomnu.

Skupnost naj pomaga manj razvitim

Omogoča naj jim posojila za hitrejši gospodarski razvoj — Brez pomoči skupnosti ne bo mogoče uresničiti načrtov, ki naj bi pomagali ribniški občini, da bi hitreje gospodarsko napredovala

Poročali smo že, da je bilo v Ribnici posvetovanje o manj razvitih območjih v Sloveniji, kamor je uvrščena tudi ribniška občina. Po vrstnem redu je na 47. mestu med občinami v Sloveniji. Narodni dohodek na prebivalca se je povzpela na 3000 din, dohodek pa se je v primerjavi z istim obdobjem lani povečal za 60 odstotkov.

Sestav prebivalstva se naglo spreminja. Danes je v ribniški občini le še 32 odstotkov kmetov. Razslojevanje kmečkoga prebivalstva se še nadaljuje.

Pri nadaljnjem razvoju gospodarstva se v ribniški občini naslanjajo predvsem na lastne sile. Toda kljub vsem prizadevanjem bodo te sile prešibke, da bi bilo lahko razvoj industrije hitrejši. Na posvetu je bila izražena zahteva, naj bi širša skupnost omogočila ribniškim delovnim organizacijam najetje posojil za uresničitev njihovih načrtov. Ta ugodnost naj bi veljala tudi za tista podjetja, ki so pripravljena odpreti

cev, 17 vojakov je dobilo nagradne dopuste, pohvaljenih je bilo 24 oficirjev in vojakov, več vojakov pa je napredovalo v čin razvodnika.

Nadalje je bil podeljen pokal vojaški ekipi »Čelik«, ki je bila najboljša v kombiniranem tekmovanju ekip (kviz tekmovanje, urejanje stenskega časopisa in petje koračnic). Drugo mesto je zasedla ekipa »Proleter«, tretje pa »Drvar«.

Na slovesnost so povabili tudi nekatere oficirje, ki so odšli na nove službene dolžnosti, in jih ob tej priložnosti skromno obdarili. Zvečer je bilo v domu »Partizana« tovariško srečanje topničarjev in gostov.

Za praznik topničarjev so ribniški vojaški enoti ustno in pisмено čestitali mnogi njihovi predstojniki, sosednje vojaške enote in seveda predstavnik občine Ribnica in ribniških delovnih organizacij. J. P.

Nad sto učencev

Tudi letos je bilo za vpis v glasbeno šolo v Ribnici veliko zanimanje. Vpisani so bili 101 učenec ali dva manj kot lani. Približno četrtina jih je v oddelku v Sodražici. Ribniška glasbena šola opravlja hvalevredno poslanstvo. Njeno sodelovanje na raznih proslavah in prireditvah je postalo že skoraj nenadomestljivo.

Brez vode za kmetije ni napredka

Na Gori so za posodobitve ceste preko Vagovke in ne preko Boncarja — Hočejo nazaj gozdove bivše vaške skupnosti — Počasni odgovori občinske skupščine — Preseliti avtobusno postajališče na Gori

V ribniški občini so v teh dneh zbori volilcev. Danes poročamo o zboru na Gori, kasneje pa bomo še o nekaterih drugih.

Najprej so volilci predlagali, naj bi avtobus SAP v bodoče pobiral šolarje in druge potnike na primernejšem mestu v vasi Petrinjci. Zahtevali so tudi, naj se uredi pro-

čelje osnovne šole in prodajalne v Petrinjcih.

Temu območju je potreben tudi vodovod. Nekatera gospodarstva sicer imajo hidrofore, katerih zmogljivost pa

je premajhna, da bi kmetje lahko pitali več telet ali redili več živine. Pomanjkanje vode torej zavira razvoj večjih kmetij. Občani so predlagali, naj jim občinska skupščina pomaga dobiti strokovnjaka, ki bo ugotovil, kateri studenci so primerni za napajanje njihovega bodočega vodovoda.

Tudi na tem zboru so predlagali, naj občinska skupščina dodeli njihovi krajevni skupnosti v upravljanje gozdove bivše vaške skupnosti. Tako bi imela krajevna skupnost zanesljivejši vir dohodkov za financiranje nekaterih krajevnih potreb.

Vsem odgovornim v občini so priporočili, naj se zavzamejo za posodobitve ceste Nova vas—Ravne—Vagovka—Sodražica. Njihove kraje bi ta cesta povezala z Notranjsko in Sodražico ter hkrati Notranjem in Primorcem približala Travno goro. Menili so tudi, da bi bilo posodobitve te ceste cenejše kot one preko boncarskega klanca.

Med razpravo o predlogu statuta občine so bili zadovoljni, da bodo v bodoče lahko tudi krajevne skupnosti razpisovale referendume za svoje območje. Tako bodo lahko pravičneje uredili financiranje skupnih krajevnih potreb. Zdaj se nekateri občani javnih del ne udeležujejo. Opozorili so tudi, da jim občinska skupščina ne odgovarja na prošnje in pripombe njihove krajevne skupnosti, zato so bili zadovoljni z določilom, ki pravi, da je občinska skupščina dolžna poslati odgovor najkasneje v 60 dneh. J. P.

Tudi na tem zboru so predlagali, naj občinska skupščina dodeli njihovi krajevni skupnosti v upravljanje gozdove bivše vaške skupnosti. Tako bi imela krajevna skupnost zanesljivejši vir dohodkov za financiranje nekaterih krajevnih potreb.

Vsem odgovornim v občini so priporočili, naj se zavzamejo za posodobitve ceste Nova vas—Ravne—Vagovka—Sodražica. Njihove kraje bi ta cesta povezala z Notranjsko in Sodražico ter hkrati Notranjem in Primorcem približala Travno goro. Menili so tudi, da bi bilo posodobitve te ceste cenejše kot one preko boncarskega klanca.

Med razpravo o predlogu statuta občine so bili zadovoljni, da bodo v bodoče lahko tudi krajevne skupnosti razpisovale referendume za svoje območje. Tako bodo lahko pravičneje uredili financiranje skupnih krajevnih potreb. Zdaj se nekateri občani javnih del ne udeležujejo. Opozorili so tudi, da jim občinska skupščina ne odgovarja na prošnje in pripombe njihove krajevne skupnosti, zato so bili zadovoljni z določilom, ki pravi, da je občinska skupščina dolžna poslati odgovor najkasneje v 60 dneh. J. P.

Komandant ribniške vojaške enote Stanko Ružič izročja nagrade in priznanja eni izmed skupin nagrajenih vojakov, oficirjev in vojaških uslužbencev (Foto: Jože Primc)

Odborniki odgovorni zboru volilcev

V ribniški občini večina odbornikov občinskega zbora samostojno vodi zbor volilcev in poroča o izpolnjevanju sklepov

V občini Ribnica so doslej zbere volilcev sklicevali pozimi. V enoletnem razdobju se je v takih razmerah nabralo veliko nerešenih vprašanj, zato na zboru ni bilo mogoče spregovoriti o vseh.

Na dnevnem redu letošnjih zborov volilcev, ki so sklicani v teh dneh, so tri pomembna vprašanja: poročilo o izvajanju sklepov zborov volilcev in svetov krajevnih skupnosti, razprava o predlogu za spremembo statuta občine in predlog srednjeročnega plana razvoja krajevnih skupnosti. Tokrat se

ustavimo pri poročilih o izvajanju sklepov.

Volilce je na zboru treba obvestiti, kako njihove sklepe izvajajo sveti krajevnih skupnosti, občinska skupščina in njeni organi ter še kdo. Odbornik dobiva poročila o izvajanju sklepov občinske skupščine. Kako izvajajo sklepe in priporočila

zborov volilcev komunalne delovne organizacije, pa bi moral odbornik ali predsednik krajevne skupnosti ugotoviti v posamezni komunalni delovni organizaciji. Podobno bi morali storiti tudi, če je za izvršitev določenega sklepa ali priporočila odgovorna skupščina ali njen organ.

O tem, kdo je za kaj odgovoren zboru volilcev, je še vedno precej nejasnosti. Ta ugotovitve potrjuje, da je odgovornim premalo poznan statut občine, ki ureja ta vprašanja.

Medtem ko se večina odbornikov občinskega zbora temeljito pripravlja na zbor volilcev, pa nekateri zahtevajo od članov političnega aktiva, ki sodelujejo na zboru, naj poročajo o izvajanju sklepov njihovega zbora volilcev. Namen je jasen: prenesti odgovornost za neizvršene sklepe zbora volilcev na družbeno-politične dejavnike izven krajevne skupnosti.

Verjetno bo treba za prihodnje zbere volilcev temeljitejše pripraviti odbornike in jih usmeriti na ta vprašanja. Vedno bolj se kaže potreba, da bi v občini Ribnica končno le ustanovili klub odbornikov, v katerem bi odborniki izmenjevali mnenja o posameznih zadevah, na katere naložijo pri opravljanju svojih nalog.

Medtem ko se večina odbornikov občinskega zbora temeljito pripravlja na zbor volilcev, pa nekateri zahtevajo od članov političnega aktiva, ki sodelujejo na zboru, naj poročajo o izvajanju sklepov njihovega zbora volilcev. Namen je jasen: prenesti odgovornost za neizvršene sklepe zbora volilcev na družbeno-politične dejavnike izven krajevne skupnosti.

Verjetno bo treba za prihodnje zbere volilcev temeljitejše pripraviti odbornike in jih usmeriti na ta vprašanja. Vedno bolj se kaže potreba, da bi v občini Ribnica končno le ustanovili klub odbornikov, v katerem bi odborniki izmenjevali mnenja o posameznih zadevah, na katere naložijo pri opravljanju svojih nalog.

Medtem ko se večina odbornikov občinskega zbora temeljito pripravlja na zbor volilcev, pa nekateri zahtevajo od članov političnega aktiva, ki sodelujejo na zboru, naj poročajo o izvajanju sklepov njihovega zbora volilcev. Namen je jasen: prenesti odgovornost za neizvršene sklepe zbora volilcev na družbeno-politične dejavnike izven krajevne skupnosti.

Verjetno bo treba za prihodnje zbere volilcev temeljitejše pripraviti odbornike in jih usmeriti na ta vprašanja. Vedno bolj se kaže potreba, da bi v občini Ribnica končno le ustanovili klub odbornikov, v katerem bi odborniki izmenjevali mnenja o posameznih zadevah, na katere naložijo pri opravljanju svojih nalog.

ORTNEŠKI POROČEVALEC

■ ■ ■ KOVACA NI VEČ — V Ortneku ni več kovača, in s tem niso zadovoljni ne Poljanci ne Gregorci. Kovač je tu še vedno potreben, celo še bolj kot prej, ko je bilo kovačev vsenokoli dovolj. Sedaj so dobri kovači redkost. Ta stoletna obrt je pri nas kar čez noč prenehala. Pričakujemo, da bodo ljudje o tem razpravljali na prvem zboru volilcev.

■ ■ ■ CEMENTARNA STOJI — Skladovnice izgotovljenih cementnih blokov samejajo ob ortneškem sklednju, vsi stroji pa počivajo. Kar nekaj manjka ob drevoredu, ko ni ne ropotanja ne vozničev, ki so včasih kar sproti odvažali vse izdelke. Najbrž je temu krivo pomanjkanje cementa.

■ ■ ■ DOM MLADINE POPRAVLJAJO — Odmev komisjskega oglada doma je, da bo začela uprava resneje urejati dom, in to v vseh ozirom, posebno se v sanjarnih. Do spomladi bo dom spet pripravljen za sprejem mladine. Upamo, da bo rešeno tudi vpra-

Novi direktor

Za direktorja novoustanovljene stanovanjske enote pri podjetju STANGRAD Ribnica, je bil s 1. oktobrom izvoljen Dušan Oven. Po reorganizaciji bivšega Stanovanjskega podjetja Ribnica je zdaj stanovanjska enota samostojna, saj ima svoj delavski svet, ločeno vodi sredstva stanarin itd. Skupne z novim podjetjem STANGRAD ima le nekatere upravne službe.

Slemena: rešitev turizem

Prebivalstvo Slemena počasi, vendar vztrajno nazaduje. Ker ni pogojev za razvoj industrije, si bodo morali ljudje tudi v bodoče iskati kruh v sosednjih krajih, predvsem v Sodražici in Ribnici. Na Slemenih pa so možnosti za razvoj turizma. Toda te možnosti so bile doslej malo izkoriščene. Zato bo treba skozi kraje urediti cesto. Potreben je tudi gostinski lokal, kjer bo izletnik ali turist potreben in kjer bo lahko prespal. Le turizem lahko zavrne izseljevanje prebivalcev tega območja.

Klopi pod milim nebom

Letošnje festivalske prireditve v letnem gledališču v Ribnici so že minile (pravzaprav se niti začele niso!) in človek bi sodil, da v gradu kakšnih večjih prireditev ne bo več. Vseeno pa še lep čas — vse leto — stojijo klopi v avditoriju neizkoriščene. Jesen je že tu, bliža se deželno vreme in klopi bi kazalo umakniti, uskladiščiti kakor vsako leto. Težke denarje je bilo treba odšteti zanje in škoda je, da fi sedaj nekoristno razpadale, kakor je, žal, za letos propadel festival.

Boljše prometne zveze

Z uvedbo šolskih avtobusov za oddaljene kraje je omogočeno potovanje v večja središča ribniške občine tudi odraslim. Na progi Sv. Gregor—Sodražica vozi avtobus zjutraj ob 7. uri, iz Sodražice pa se vrača proti Sv. Gregorju ob 13.45. Iz vasi Kot odpelje v Ribnico ob 7.35, vrača pa se ob 13.10. Dobre avtobusne zveze so tudi na progi Dolenja vas—Grčarice, kjer so kar dvojne. Ni pa še uspelo organizirati prevoza na progi Ribnica—Zadolje, ker ne morejo dobiti manjšega vozila. Ko bodo tako vozilo dobili, bo prevoz otrok in odraslih zagotovljen tudi na tem območju.

Za nekaj hiš veliko breme

Krajevna skupnost v Butoraju nima velikega zaledja, je pa precej delavna. Začela je popravljati 5 km dolgo pot, ki je bila že težko prevozna. Občani vzdržujejo to pot s prostovoljnimi delom, ker pa delovne sile na kmetijah vedno bolj primanjkuje, zmorejo obvezo vsako leto teže. Že več let Butorajci izražajo željo, da bi to pot prevzela občina.

Prvič na Bledu

Krajevna organizacija ZZB v Adlešičih je za svoje člane organizirala nadvse prijeten izlet, ki ga zlepa ne bodo pozabili. Z dvema avtobusoma se je 71 ljudi odpeljalo preko Ljubljane v Begunje, na Ljubelj in na Bled. Večina udeležencev izleta se ni videla teh gorenjskih krajev. Organizacija je za izlet prispevala 1.000 din, 30 din pa je moral dodati vsak sam.

Razmišljajo o kombiju

Sola na Vinici bi potrebovala kombi za prevoz otrok, ki se vozijo v šolo. Največ težav imajo s sinjevrškimi otroki. Ti so za marsikaj prikrajšani. Ne morejo jim nuditi stalne dodatne pomoči, ki je po zakonu obvezna. Otroci iz teh krajev so pomoči najbolj potrebni, vendar so vezani na redni avtobus, zato so vsa prizadevanja zaman. Pozimi, ko avtobus na Sinji vrh sploh ne vozi, ostajajo šolarji na Vinici pri drugih ljudeh. Na šoli se zavedajo, da bi bila potrebna vsaj dva varstvena oddelka za oddaljene otroke. Letos nameravajo zanje organizirati kosilo in dodatni pouk takoj po šoli, vendar bivanje otrok na Vinici traja le nekaj časa. Na šoli menijo, da bi bilo najbolje kupiti kombi, otroke pa redno prevažati domov. Seveda, če bi bile tudi pozimi ceste pluzene.

V zaslužku prednjači trgovina

Popredni osebni dohodki zaposlenih so se v črnomaljski občini letos popravili za okoli 13 odstotkov, še vedno pa črnomaljski zaslužek 1.025 din močno zaostaja za republikanskim povprečjem 1.201 din. V prvi polovici letošnjega leta so zaposleni v industriji zaslužili 1.150 din na mesec, v kmetijah 990 din, v gozdarstvu 1.075 din, v gradbeništvu 856 din, v prometu 1.013 din, v trgovini 1.260 din in v obrti 1.100 din.

ČRNOMALJSKI DROBIR

■ VSAK DAN 188 VOZACEV — Na osnovi šoli v Črnornomlju imajo zaradi pomanjkanja prostora velike težave z organizacijo varstva za vozače. Vsa dan imajo 188 vozačev v 6 varstvenih oddelkih, kar pomeni za učitelje 68 dodatnih ur na teden. Učitelji se z učenci vred selijo iz razreda v razred, da bi dobili prostor za dodatni pouk, ki je po zakonu obvezen.

■ PARKIRIŠČA OZNACENA — Z nosom proti pločniku ne sme več parkirati noben avtomobil pred banko in sodiščem. Odkar so parkirnišča označena, bodo zahtevali red. Sprva bodo voznike avtomobilov le opozarjali, kmalu pa bodo doževali tudi kazni.

■ KDOR JE ČAKAL, ZADOVOLJEN — Vinogradniki, katerim se ni mudilo takoj po 1. oktobru potrgati grozdje, z zadovoljstvom ugotavljajo, kako prav je bilo, da so čakali. Zadnja nedelja je napravila trgadom obilo veselja. Dan je bil tako vroč kot poletje.

■ 41 DOSLEJ PRIJAVLJENIH — V tečaj prve pomoči za voznike kandidata je že prijavljenih veliko število občanov. Tečaj se bo začel

Poleg znanja še ljubezen

Marija Ivanušič in Vida Šutej začnjata pionirsko delo v črnomaljski posebni šoli — Otrokom bosta nadomeščali tudi mater in dom

Težka naloga čaka mladi dekleti, absolventki pedagoške akademije. Učili bosta 20 duševno manj razvitih otrok v posebni šoli, k njima pa se bodo malčki zatekali tudi po pomoč, ker ne bo v bližini mame.

— Kako sta zašli v tako

težak in zahteven poklic? ● Marija Ivanušič: — Doma sem iz Gorenjcev pri Adlešičih. Z občinsko štipendijo sem končala učiteljsko v Novem mestu. Bivanje v šmihelskem internatu je bilo zame usodno. Vsak dan sem videvala otroke iz tamkajšnje po-

Marija Ivanušič in Vida Šutej, obe Belokranjci

sebne šole. Za takrat sem sklenila pomagati jim. Tako me je pot privedla med specialne pedagogice za duševno prizadete.

● Vida Šutej: — Jaz sem iz starotrskega konca. Dolenja Podgora je moj rojstni kraj. Gimnazijo v Črnornomlju sem obiskovala na stroške staršev, akademijo pa s štipendijo temeljne izobraževalne skupnosti.

— Vaju ni strah zahtevnega dela? Se zavedata, da bosta morali otrokom nuditi še kaj več kot zgolj strokovno pomoč?

— Začetek bo težak in bojiva se ga. Nimava niti mentorja z daljšo prakso. Z ljubeznijo do otrok bova to pomanjkljivost nadomestili.

— Mladi sta. Ne bosta pogrešali zabave, saj vama ne bo ostajalo dosti prostega časa?

Obe sta izjavili, da bosta proste sote in nedelje izkoristili za študij, kajti diplomu bi radi opravili čimprej. Sicer pa Marija rada pleše in veže, kar je tradicija na adlešičkem koncu, Vida pa se zateka k pesninarstvu. Tudi sama je že pesnikovala, vendar ne za javnost, temveč v svojo zabavo.

Zmeraj manj osebne presoje

Prošnje za nove priznavalnine se kopičijo, pri tem pa postajajo merila vedno ostrejša

Črnomaljski odborniki so na zadnjem zasedanju razpravljali o priznavalninah, kar je bilo povod za razgovor z Jankom Štrukljem, referentom za borčevske zadeve pri občinski skupščini Črnornomelj.

— Koliko denarja je za reševanje borčevskih zadev letos na razpolago in koliko članov ZZB dobiva priznavalnino?

— V letu 1970 imamo 4.700 dinarjev, kar je 60.000 din več, kot smo imeli v te namene lani. Iz prejšnjih let je odobrenih 196 stalnih priznavalnin, na zadnji občinski seji pa je bilo potrjenih še 56 novih. Medtem ko smo prošnje reševali, se je nabralo že 48 novih vlog. Največji napredek letošnjega leta je v tem, da so najnižje priznavalnine povečane na 100 din mesečno.

— Pomoč za šolanje otrok borcev je uradno ukinjena, vendar te probleme rešujete z začasnimi priznavalninami in enkratnimi podporami. Po kakšnih merilih se odločate za tako družbeno po-

moč in zakaj jo sploh dajete?

— Začasne priznavalnine dobijo borci, ki imajo otroke v šolah in drugje in jih ne morejo sami vzdrževati. Do njih so upravičeni tudi člani borčevske organizacije, pri katerih je nujna družbena pomoč bodisi zaradi bolezni ali elementarnih nesreč. V letošnjem letu smo obravnavali 74 prošenj, od teh je bilo 38 odobrenih kot pomoč za šolanje ter 13 priznavalnin zaradi družinskih potreb. Doslej ni bilo natančno določenih meril za tovrstne priznavalnine, po novem pa je možne vse manj osebne presoje. Merila so precej

Janko Štukelj nima hvalnega dela. Stranke se pri njem vrstijo iz dneva v dan. Pomagati ne more, če prosilec nima dokumentacije, marsikdaj pa ima pred seboj tudi hudo jeznega človeka.

ostra in natančna. Prosilec se mora izkazati s potrditvijo o premoženjskem stanju, o nezmoglosti za delo itd., razen tega mora po novih določilih dijak predlagati potrdila o učnem uspehu. Doslej nihče ni vprašal, kako kdo v šoli napreduje. Pomoč pri šolanju bo ukinjena tudi študentom, ki se bodo prepisovali na druge fakultete, ter tistim, ki prejema že štipendijo.

S tako obliko družbene pomoči borcem hočemo doseči, da bi njihovim otrokom omogočili izobrazbo, saj je znano, da je na srednjih, višjih in visokih šolah v Ljubljani najmanj belokranjskih otrok. Zahtevali pa bomo resno delo. Ostrejša merila zagotavljajo tudi to, da noben prosilec s kolikor toliko dohodki ne bo mogel v spisek.

— Na terenu je vedno slišati precej pripomb. V čem se razhajajo pogledi krajevnih organizacij in komisij?

— Krajevne organizacije ZZB, včasih tudi odborniki, težko doumejo merila, določena z občinskim odlokom, ki jih komisija mora upoštevati pri dodelitvi priznavalnin. Oni še zmeraj gledajo predvsem na zasluge posameznika v času NOB in ne toliko na socialni položaj prosilca, ki pa je prav tako odločilen. Na vasi, kjer so vsi reveži, se je težko odločiti, kdo je bolj potreben, zato več razpravljajo o zaslugah.

R. B.

S prstom kažejo na druge - kaj pa ti?

Na občinski konferenci ZK v Črnornomlju zaostri vprašanje osebne odgovornosti — Dva delegata izvoljena za zvezno konferenco

V sredo, 7. oktobra popoldne, je bila v Črnornomlju občinska konferenca Zveze komunistov, na kateri so razpravljali o nalogah v jesensko-zimskem obdobju. Navzoča sta bila tudi Ludvik Golob, sekretar medobčinskega sveta ZK, in Roman Ogrin, član CK ZKS.

V uvodnem referatu je Jože Vajs, sekretar komiteja, najprej razložil teze Edvarda Kardelja o aktualnih problemih našega političnega sistema, nato pa omenil še vrsto neresenih zadev v domači občini, s katerimi se srečujejo komunisti v vsakdanjem življenju.

Medtem ko gospodarska slika iz prve polovice leta lepo kaže, pa na drugi strani nastaja kopicca resnih težav zaradi prepočasne napredka infrastrukture. V občini je vsega 40 odstotkov prebivalcev oskrbovanih s pitno vodo, komaj 14 odst. cest je moderniziranih, šolam manjka prostor, posebno v Črnornomlju. Borci niso zadovoljni z majhnimi priznavalninami,

socialni problemi se kopičijo zaradi ostarelih ljudi na kmetijah.

V zaostanku so tudi razvojni programi, ker niti za te

stvari ni denarja. Sekretar Jože Vajs je nato predlagal, naj bi se komunisti črnomaljske občine preko zime ukvarjali z naslednjimi večjimi nalogami: z oceno gospodarstva, s srednjeročnimi programi razvoja, socialnim razlikovanjem, kadrovskimi procesi, problematiko zunanjih obratov in ideološkim izobraževanjem članstva.

Adlešiška ročna dela gredo celo v Avstrijo

Čez zimo bodo ženske lahko dobro zaslužile

Medtem ko še pred nekaj leti adlešiške ženske niso imele kam prodajati svojih ročnih del, se je prodaja letos odprla. Imajo več dela in naročil, kot znorejo narediti. Okoli 30 kmečkih gospodinj se ukvarja z vezenjem vse leto, še enkrat toliko pa jih dela čez zimo. Zaslužek je bil že lani kar dober, čeprav je zamudno in zahtevno delo še vedno slabo plačano.

Izpod rok adlešiških žena gredo vezeni prtji, bluže in obleke po vsej domovini, zadnje čase že tudi v Avstrijo. Prodajo so ženske organizirale same. Najbolj okretna med njimi, Marija Cvitkovič, sprejema naročila in se pogaja s strankami. Za več hotelov so že izvezle zavese in prte, naročila za take izdelke dobivajo tudi za zasebne vikende.

Z veje je padel

V četrtek, 8. oktobra, je Janez Hudelja s Hrasta pri Vinici tako nesrečno padel z oreha, da je bil na mestu mrtev. Močakar je bil že prileten in mu je na veji spodrsnilo. O nesreči se je kmalu razvedelo po vsem viniškem koncu.

F. P.

Delavske športne igre

V počastitev občinskega praznika so se že začele športne prireditve v okviru delavskih športnih iger. Za otvoritev je 4. oktobra nastopilo v malem nogometu 5 ekip. Od tega sta bili dve iz delovnih organizacij in 3 mladinske. Zvrstile se bodo še tekme v rokometu, odbojki, namiznem tenisu, šahu, kegljanju in streljanju. Letos je presenetil dober odziv. V vseh disciplinah bo nastopilo 44 ekip. Vzporedno z delavskimi športnimi igrami, kjer tekmujejo za prehodni poital občinske skupščine, imajo tudi šolarji več športnih srečanj v malem nogometu, rokometu, šahu, streljanju, namiznem tenisu in krosu.

F. P.

Pridite k razpravi!

Občinska konferenca SZDL v Črnornomlju vabi občane na javne razprave o zdravstvenemu zavarovanju kmetov. Razprava bo o osnutku statuta skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov (objavljen v prejšnji številki Dol. lista) ter o davčni politiki v občini.

Razprave bodo v nedeljo, 18. oktobra, ob 9. uri: v zadrudnem domu Adlešiči, v osnovni šoli Vinica, v zadrudnem domu Dragatuš, v prosvetnem domu Semič, v sejni sobi občinske skupščine Črnornomelj; ob 11. uri dopoldne bo sestanek v osnovni šoli Stari trg in ob 14. uri v gasilskem domu Griblje. Na sestankih bodo udeleženci dobili še informacijo o spremembah v našem političnem sistemu. Vabljeni!

Črnomaljski poročevalec

V tem tednu velika izbira ženskih plaščev ter dielov za moške in ženske obleke po izredno znižanih cenah. Prodaja tudi na 5-mesečno obročno odplačilo

„Delektstil“ ČRNOMELJ

Metličanov ne zanima kdo, temveč koliko

Na razširjeni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL in občinskega komiteja deset pripomb na republiško gradivo o nerazvitih

Seja se je svečano začela v prisotnosti poslancev Franca Vrvišarja in Jožeta Suhadolnika. Najprej je predsednik občinske konference SZDL inž. Janez Gačnik izročil občinsko priznanje Osvobodilne fronte Ivanu Urhu iz Metlike, ki je bil meseca maja ob podelitvi priznanj v Kanadi.

Zelo zanimivi so bili podatki podpredsednika občine inž. Ivana Kostelca, s katerimi je za uvod dokazal, zakaj je Metlika med nerazvitimi in kakšne so razlike.

V metliški občini pride 1 televizijski sprejemnik na 24 občanov, v novomeški občini na 15 ljudi, v občini Ljubljana-Siška pa ima vsak šest prebivalec svoj sprejemnik. Narodni dohodek je bil leta 1968 v Metliki 5.900 din, v Novem mestu 8.250 din, v Šiški 14.000 din. Medtem ko ima metliška občina nad 47 odst. kmečkega prebivalstva, je na novomeškem območju

samo 37 odst. kmetov, v Šiški jih je komaj 2,5 odstotka. Proračunski dohodek na enega prebivalca občine je leta 1968 znašal v Metliki 380 din, v Novem mestu 830, v Šiški 500 din.

Zaostajanje v infrastrukturi je še bolj očitno, saj ima na območju metliške občine le 37 odstotkov prebivalstva pitno vodo, povsod drugje uživajo nezdravo kapnico. Razen glavne magistrale čez Gorjance ni niti ene asfaltirane ceste. Kmečka posestva so razparcelirana, na njih živi več pretežno ljudi, nad 55 let stari, obdelujejo zemljo

večinoma po starem. V vsej občini ni niti enega kombajna, 26 pa je traktorjev.

Metliška občina ima velike načrte in možnosti tako za nadaljnji razvoj industrije kot turizma, toda potrebni bi bili krediti. Kot so ugotovili v razpravi, je tovarna BETI nosilec celotnega razvoja občine, lepe možnosti za rast pa imajo tudi druga podjetja.

Na seji so sprejeli 10 sklepov, ki jih bodo kot pripom-

Partizanski turizem

V nedeljo je 80 upokojenec iz Ljubljane obiskalo Metliko. Potem, ko so si ogledali muzej, metliške zanimivosti s spomenikom, so imeli na Vinomeru prijetno srečanje s pravo belokranjsko trgovko. Podobnih obiskov se jeseni obeta še več. Vedno več je skupin, ki žele obiskati znane partizanske kraje.

Že drugi tečaj dela

Udeleženci prvega tečaja iz prve pomoči so že delali izpite. Od 17 šoferskih kandidatov so iz prve pomoči padli samo 3. Zanimanje je še veliko. Drugi tečaj je že začel delati, za tretjega pa se zbirajo prijave na občinskem odboru RK v Metliki.

Komunalci so jih slišali

Razgovor med predstavniki podjetja in občinske skupščine naj bi privedel do jasne slike, zakaj komunala ne more opraviti naročenih del

Kot plaz se je na zadnji občinski seji v Metliki usula kritika na komunalno podjetje. Ni bilo pritožb zoper slabo opravljena dela, pač pa zato, ker podpisane naročilnice za razna dela ležijo več mesecev, včasih tudi let, v predalih, medtem ko stranke čakajo.

Navedli so le nekaj primerov dolgega čakanja: stopnice pri šoli, prenovitev šole v Draščičih, postavitve čakalnice za potnike avtobusov, mladinski klub.

Direktor podjetja se je branil očitkov, češ da je komunala brez mehanizacije, da dajejo prednost delom, ki so bolj plačana, zaradi slabega finančnega stanja in da kolektiv živi iz dneva v dan z lastnimi sredstvi ob tem, ko so v deset letih poslovanja dobili od družbe lani prvih 550.000 din posojila.

Res je, da imajo komunalci na svojem terenu monopol, saj so stranke navezane samo na storitve tega podjetja, ki je bilo pred leti ustanovljeno prav zaradi potrebe po manjših gradnjah, popravilih in drugih uslugah. Čedalje manj pa se današnja komunala bavi z uslugami in vse več z večjimi gradbenimi deli. Na predlog odbornikov se bo zadeva v kratkem zbi-

strila, ko se bodo predstavniki kolektiva sešli na občini ter v pogovoru z občinskimi funkcionarji ugotovili, če je kritika upravičena ali ne.

KAM GRE SAMOPRISPEVEK?

Čisti računi - dobri prijatelji

Vrednost letos začelih komunalnih del v metliški občini znaša nad 2 milijona din - Občani bodo toliko zbrali s samopriskom v 5 letih

Uresničevanje programa javnih del in negospodarskih investicij so obravnavali metliški odborniki na zadnji seji. Dobili so podatke o vseh večjih in manjših gradnjah, da bodo vedeli o tem poročati volilcem na terenu.

Kakor je poročal načelnik za gospodarstvo Niko Zupančič, so med večjimi občinskimi deli naslednja:

VODOVODI: Gradnja gradnega vodovoda bo letos končana. Do mosta v Gradcu bo pritekla pitna voda. Računajo, da bo otvoritev za občinski praznik. V Metliki so v gradnji vodovodne in čistilne naprave, kar zahteva 600.000 din, dela pa bodo v kratkem končana. Za Rosal-

nice, Čurle in Dole ter Ravnice so načrti za vodovodno napeljava v delu. Če bo primerna udeležba vaščanov, bi gradnja lahko začeli že v letu 1971.

CESTE: Cesta Gradac-Semič bo čez mesec dni odprta. Od Podzemlja do kopalnice bo cesta v dolžini 1,5 kilometra še drugo leto modernizirana. Za modernizacijo drugih cest, predvidenih v občinskem programu javnih del, še ni denarja. Če bi del občinskih cest lahko prekatégorizirali med republiške ceste, bi bil načrt lažje izvedljiv. Za te stvari si na občini veliko prizadevajo.

ELEKTRIFIKACIJA: Komaj 40 odstotkov vasi ima

industrijski tok, zato je v načrtu napeljava trofaznega toka po ostalih krajih. Elektrifikacija bo izvedena postopoma. Akcije navadno začne občani sami s 30-odstotno udeležbo z delom, prav toliko prispeva občina, ostalo pa podjetje Elektro. Letos bo industrijski tok dobil krasinski predel.

GASILSKI DOMOVI: Na Lokvici, v Grabovcu in Primoskju so se začele priprave za gradnjo. Občina je za začetna dela prispevala po 2.500 din.

KANALIZACIJA IN CISTILNE NAPRAVE: V Metliki so potrebe velike, ni pa denarja, da bi takoj začeli graditi. Načrti bodo gotovi letos, prihodnje leto pa se bo začela gradnja kanalizacije s šistilnimi napravami. Celotna investicija zahteva milijon dinarjev.

SOLSTVO IN OTROŠKO VARSTVO: Osnovna šola pripravila investicijski program za gradnjo telovadnice ter športnega igrišča. Gradnja je v načrtu po letu 1972, ker bo stala 3 do 4 milijone din. Za nadaljevanje gradnje otroškega vrta so letos zaprosena posojila pri republiški skupnosti otroškega varstva. Računajo, da bo do gradnje

Sklad daje posojila

Upravni odbor občinskega sklada za pospeševanje kmetijstva je potrdil pravilnik za dodeljevanje posojil zasebnim kmetovalcem. Sklad bo kreditiral zasebnike za obnovo vinarov, sadovnjakov, lesnik in hmelja, za nabavo kmetijske mehanizacije in plemenske živine, za popravilo ali gradnjo gospodarskih poslopij in za urejanje vzorčnih kmetij. O pogojih za pridobitev posojila bomo obširneje še poročali.

BETI zahteva pojasnilo

Samoupravni organi tovarne BETI so v ponedeljek s dopisom zahtevali popravek članka z naslovom »Nekateri krediti so zanka za vrata«, objavljenega v 41. št. Dolenjskega lista. Prizadeti so z odstavkom, v katerem je rečeno, da so na skupščini omenili slabo sodelovanje vodilnih iz metliških podjetij in da si ne bi smeli metati polen pod noge ter drug drugemu napovedovati pogin. To so bile namreč besede predsednika občinske skupščine Ivana Zeleta, ki na seji ni nikogar omenjal z imenom. Zato tudi mi nismo mogli navesti, koga kritika zadeva. Tovariš predsednik nam je v ponedeljek po telefonu zagotovil, da se bodo o tem pomenili še posebej na skupnem posvetu vseh vo-

Jule Malešič

Z veliko udeležbo na pogrebu so Metličani pokazali, kako radi so imeli komaj 47-letnega upokojenega občinskega uslužbenca Juleta Malešiča, ki ga je iz njihove srede iztrgala dolga bolezen. Z leta 1941 je sodeloval z osvobodilnim gibanjem, 1942 pa je šel v partizane. Opravil je različna dolžnosti, med drugim je bil tudi osebni spremljevalec pokojnega Borisa Kidriča. Po vojni je bil v Titovi gardi, nato pa po demobilizaciji v rodni Belt krajini eden izmed delavnih v vseh organizacijah. Vse do zavrata bolezn, ki ga je odtrgala od družbeno-političnega dela, je bil zlasti prizadeven pri Socialistični zvezi in Zvezi borcev. Tovariš Jule je bil petkrat odlikovan. Z lepo žalno slovesnostjo so Metličani poslednjič izkazali hvaležnost pokojnemu Juletu, ki je zapustil ženo in dva nepreskrbljena otroka.

Rdečemu križu profesionalca?

Na zadnji seji koordinacijskega odbora v Metliki so bili mnenja, da Rdeči križ zaradi vse bolj zahtevnih nalog ne bo zmogel uspešno delovati brez plačanega funkcionarja. Priporočili so, naj v novem proračunskem letu zagotovijo sredstva v ta namen. Razpravljali so še o financiranju Dolenjskega lista, o razvoju turizma in študentski politiki. Ugotavljajo, da imajo občinske komisije premalo vpliva na odločevanje republiških stipendij. SZDL bo sklicala posvet s predstavniki organizacij, občine in podjetij ter s študenti in srednješolci. Tu bodo podrobno obravnavali študentske, sklenili pa bodo tudi družbeni dogovor o višini stipendije.

Zanimivo predavanje

V nedeljo, 4. oktobra dopoldne, je v osnovni šoli v Metliki in nato še na Suhorju predaval staršem in vzgojiteljem profesor pedagoške akademije v Ljubljani dr. Leon Zlebnik. Govoril je o spolni vzgoji. Zanimivo predavanje je v Metliki poslušalo blizu 200 ljudi, na Suhorju pa 80.

Golota ni več zanimiva

Medtem ko so tudi v Metliki pred meseci takoj razprodala vse revije s seks fotografijami, zadnje čase za goloto zanimanje upada. V trafikli prodajo na teden po 100 izvodov revije Antena in Arena, drugi zabavni tisk pa nima več kot 40 bralcev.

SPREHOD PO METLIKI

VSE CESTE IN ULICE, ki se v Metliki zlivajo na Cesto bratstva in enotnosti, je komunalno podjetje opremilo s prometnimi znaki, ki opozarjajo voznike in pešce, da prihajajo na prednostno cesto. V vse večjem prometu so te opozorilne table potrebne zaradi voznikom motornih vozil.

V METLIŠKI TURISTIČNI PISARNI so letos pri zasebnikih zabeležili precej manj nočitev kot lani. Do konca septembra je v zasebnih sobah prenočilo 152 jugoslovanskih gostov in 27 inozemcev. Tujo so bili v glavnem Nemci, Avstrijci in Italijani.

V KNJIGARNI MLADINSKE KNJIGE v Metliki so pred kratkim odstranili dotrajane železne rolete in je tako trgovina dobila poneti prijetnejši videz, zlasti odkar sta izločbi razsvetljeni in gori nad vrati svetlobna reklama.

SINDIKALNA PODRUŽNICA V TOVARNI BETI je prejšnji teden za svoje člane priskrbelo dobra sortna jabolka s kmetijskega posestva v Šentjermaju. Jabolka boljše sorte (jonatan in rdeči delišes)

so bila po 1,30 din, druge vrste (zlata parmana, koka oranžna in krivopecelj) pa po 1,15 dinarjev.

CUDNA NAVADA JE V METLIKI, da pokojnega peškejo na pokopališče po najdaljši poti. Tako se je pred kratkim pogrebni spreved, čeprav je bila pokopališča hila tik pred pokopališčem, pomikal skozi vse mesto, in sicer po najprometnejši cesti. S tem je bil oviran promet in hkrati so pogrebi po nepotrebnem zapravljali čas. Zato je Društvo mojstrov, ki skrbi za pogrebe, sklenilo, da zaprosi občinsko skupščino, naj izda odlok, da se pogrebi — dokler ne bo na pokopališču sezidana mrtliška vešica — odvijajo po najkrajših in čim manj prometnih ulicah in poteh.

ZADNJIČ SMO POROČALI, da je našemu izseljencu Ivanu Judiču, ki je pred kratkim obiskal rodno Belo krajino, ameriško podjetje, pri katerem je zaposlen, ob upokojitvi plačalo potovanje okoli sveta. Zvedeli pa smo, da je bila ta novica zmotna in da je naš rojak to zanimivo potovanje sam plačal.

Knjige čakajo

Člani XV. brigade, ki se niso udeležili septembrskega srečanja v Metliki, lahko dobijo po pošti knjigo o XV. brigadi. Poleg naslova morajo poslati še točno ime kraja, kjer prebivajo in ime občine. Skoda bi bilo, če dragocenega spominskega darila ne bi dobili v roke.

Neredko na sejnih tudi Cigani kupujejo pujske. Če jih vprašate, kako jih bodo redili in če je kdo v službi, pravijo, da ne. Njiv nimajo, a pujski vseeno zrastejo, največkrat s hrano s kmečkih njiv. V metliški občini cigansko vprašanje sicer ni tako pereče kot na drugi strani Gorjanc, vendar bo treba nekaj ukreniti.

(Foto: R. Bačer)

metliški tednik

Zadovoljni s turizmom

Medtem ko v Jugoslaviji niso preveč zadovoljni z letošnjo turistično bero, so Slovenci boljše volje, saj je bilo za 6 odstotkov več nočitev tujih gostov kot lani (podatek velja do konca avgusta). To povečanje gre predvsem na račun boljše zimske sezone. Tudi v novomeški občini so s turistično žetvijo zadovoljni, saj je še ugodnejša kot slovenska. Zanimivo pa je, da so ves napredek dosegli prav v glavni sezoni, ker od zimske na Dolenjskem pravzaprav ni kaj pričakovati.

Nova samopostrežba

Včeraj so ob Zagrebški cesti odprli novomeško samopostrežno trgovino. Otvoritev nove Mercatorjeve samopostrežbe je bilo v okviru letošnjih praznovanj občinskega praznika v Novem mestu. Mimo običajne samopostrežne trgovine je v novi Mercatorjevi trgovini tudi bife s kuhinjo bifejskega tipa. Prebivalci tega dela mesta so že prvi dan pokazali veliko zanimanja za novo trgovino, ki nedvomno predstavlja lepo pridobitev za trgovino v Novem mestu.

Priznanje mentorju

Republiška konferenca ZM je podelila priznanje za dolgoletno in vsestransko mentorsko delo profesorju Marjanu Dobovišniku, ki mu ga je 6. oktobra izročil predsednik občinske konference ZM Janez Slapnik. Prof. Marjan Dobovišek je eden izmed dolgoletnih profesorjev na novomeški gimnaziji, ki ima velike zasluge tudi za izvenšolsko vzgojo mladine, zlasti tabornikov in mladih športnikov.

Bratož in Podergajs ml. zmagovalca v Velenju

V nedeljo je bilo ob Velenjskem jezeru veliko ribiški tekmovalje za prehodni šaleško-savinjski pokal. Najuspešnejši so bili ribiči iz Novega mesta, ki so zmagali v ekipnem tekmovalju, razen tega pa sta bila zmagovalca med člani Milan Bratož in Iztok Podergajs pri mladincih. Rezultati — člani: 1. Bratož (N.m.) 1.307 točk, 3. Kučinič (Crn.) 800, 5. Bračička 785, 6. Furlan 783, 7. dr. Podergajs (vsil N.m.) 746 točk. Ekipno: 1. Novo mesto II (Bračička, Bratož, Picik) 2.617, 2. Novo mesto I (Dr. Podergajs, Furlan, Suhly) 2.579, 4. Kostanjevica I. 1.862. Mladinci: 1. Podergajs (N.m.) 1.040, 3. Bečević (Kost.) 877 točk. Ekipno: 3. Kostanjevica 1.374 točk.

«Neretva» za podeželje

V okviru prireditve za občinski praznik bo začel novomeški Zavod za kulturno dejavnost 24. oktobra predvajati na podeželju Bulajčev barvni film «Bitka na Neretvi». Predstave bodo do 30. oktobra. Film bodo vrteli v šestnajstih krajih v novomeški občini, ponekod v šolah, drugod v krajevnih dvoranah. V Novem mestu bo «Bitka na Neretvi» spet na sporedu v nedeljo, 25. oktobra, ob 10. uri.

Različni upokojenci

Franc Beg, predsednik občinske konference SZDL, je v svojem pozdravnem govoru in zahvali Milošu Jakopcu ob njegovi invalidski upokojitvi med drugim ob koncu dejal: «Upamo, da boš še naprej aktiven upokojenec».

Prava sreča, je bilo vsaj malo smeha, ko se je Miloš tako resno držal! Res pa je, da Jakopčev dosežek ni kazalo, da bi bil že doslej upokojenec.

Pred kratkim so še eno stanovanje v X. bloku na Mestnih njivah preuredili v vrtec. Denar je prispevala tovarna zdravil Krka. V vrtec so sedaj lahko sprejeli novih 26 otrok v starosti od 5. do 7. leta iz naselja na Mestnih njivah in okolice (Foto: A. Vitkovič)

Bančni krediti za obrtnike?

(Nadaljevanje s 1. strani)

poljubno podaljša. Po izteku dogovorjenega varčevalnega roka lahko dvigne svoj prihranek in dobi še kredit, ki znaša od 90 do 250 odst.

V nedeljo: praznik lovcev na Plešivici

V nedeljo, 18. oktobra, bodo prizadevni suhokrajinski lovci, ki so združeni v lovski družini «Plešivica», odprli novo lovsko kočjo na Plešivici nad Dvorom. Ob tej priložnosti bodo razvili tudi družinski prapor. Po končani prireditvi, ki se bo začela ob 10. uri, se bo razvilo prijetno lovsko srečanje. V primeru slabega vremena bo proslava prihodnjo nedeljo.

Vsako leto za več milijonov škode

Ze dalj časa na Dvoru v Suhi krajini ugotavljajo, da s tako sabo električno napetostjo, ki pade tudi na 150 V, ne bodo prišli nikamor. Samo v mizarškem podjetju in ribogojnici Krka imajo na leto za več kot 40.000 dinarjev škode zaradi pregorelih elektromotorjev oziroma pokvarjene hrane v frižiderjih ribogojnice. Občani in obe podjetji sta predlagali Elektru Ljubljana - okolica, naj zgradi na Dvoru z njihovo pomočjo transformator, vendar so predlogi naleteli na gluha ušesa.

Uspešna konferenca

Mladinska organizacija na novomeški gimnaziji je imela v petek, 9. oktobra, v telovadnici gimnazije svojo redno konferenco. Razen dijakov so se je udeležili tudi profesorji in predsednik občinske konference ZM Janez Slapnik. Po poročilu dosedanjega predsednika gimnazijske mladine Dušana Dularja se je razvila burna razprava zlasti ob volitvah novega mladinskega vodstva in uredniškega odbora gimnazijskega glasila Stezice, kar je lep dokaz, kako z zanimanjem mladi sodelujejo v šolskem samoupravljanju in mladinski organizaciji. Ob koncu konference so gimnazijci izvolili novo vodstvo in sprejeli okvirni načrt dela za prihodnje obdobje.

privarčevanega zneska. Obresti od kredita so običajne, rok za vračilo pa je 3-krat daljši od varčevalne dobe.

V svetu, v katerem bi radi vse zelo hitro, je morda komu, ki bi že danes rad imel delavnico, težko čakati nanjo 3 leta, da bo zbral denar za njo. Vsekakor je lažje vpiti v svet, da družba ne pomaga in da družba noče pomagati.

To je ena plat resnice, ki obrtnike v njihovi preveliki podjetnosti najbrž res odvrta od varčevanja. Druga plat pa je v tem, da je naše gospodarstvo organizirano in da bo treba tudi od zasebnih obrti terjati večjo organiziranost v smislu njenega vključevanja v to gospodarstvo. Dašdam sistem je postal v našem gospodarstvu praksa, jok in stok pa proti njemu ne zaležeta veliko.

Prav bi torej bilo, ko bi o organiziranem varčevanju razmišljali tudi v združenju zasebnih obrtnikov. To je potrebno toliko bolj, ker občinsko priporočilo sicer ugotavlja potrebo po kreditih za zasebne obrtnike, ne nakazuje pa vira, iz katerega bi jih bilo mogoče dati. Jalovo upanje, da bodo banke, ki se dušijo od zahtev gospodarstva, radodarno ponudile

kredite zasebnim obrtnikom, je boljše že takoj v začetku opustiti.

M. JAKOPEC

Kdo drži roko na samoprispevkih?

Ali je krajevnim skupnostim kršena samoupravna pravica?

Po podatkih novomeške krajevnne skupnosti se je za grmsko in bršlinsko šolo zbralo do konca septembra 8.270.141 din. Od tega so delovne organizacije prispevale 5.435.447 din, delavci, uslužbeni, kmetje, obrtniki in upokojeni pa 2.834.674 din.

Ta podatek pa je zelo nepopolen in ne upošteva v celoti samoprispevka, ki so ga v sklad vplačali zaposleni, kmetje, obrtniki in upokojeni. Krajevna skupnost namreč že od avgusta dalje ne ve, koliko je tega samoprispevka od danes.

Tajnik sveta krajevnne skupnosti Franc Avsec je to pojasnil: «Odkar se zbira samoprispevek ljudi na posebnem zbirnem računu pri občinski skupščini, nimamo več pregleda, koliko ga je. Občinska skupščina oziroma njen pristojni oddelek očitno še ni

nastavil evidence. Tako že dva meseca nobena krajevna skupnost v občini ne ve, koliko denarja se je zbralo zanj v avgustu in septembru.» Krajevni samoprispevek, kot kaže, noče iz zbirnega računa nazaj v posamezno krajevno skupnost. Krajevnim skupnostim pa zmanjkuje denarja, ki ga za uresničevanje svojih delovnih na-

črtov in razne akcije nedvomno potrebujejo. Ali pa ni s tem, da že dva meseca niso dobile denarja iz zbirnega računa niti niso bile o tem obveščene, kršena tudi njihova samoupravna pravica? Pri tem se krajevne skupnosti sklicujejo na to, da imajo same pravico nadzirati samoprispevek, ki so ga tudi same uvedle.

Zapuščena Beceletova jama

Kako skrbimo za spomenike padlim žrtvam?

28. septembra sva se s tovarišem odpravila proti Starému gradu pri Otočcu, da bi obiskala znano Beceletovo jamo. Eden izmed delavcev, ki obnavljajo Stari grad, mi je pokazal, kje približno naj jama iščeva. Z avtomobilom sva se odpeljala po poti v smer, kjer naj bi jama bila. Upala sva, da naju bo kakšen napis ob poti opozoril, kam naj zavijeva, toda zaman. Ker ni bilo nikjer nikakršnega opozorila, sva se obrnila nazaj, se kmalu ustavila ter peš poskusila najti jama. Šla sva v breg, pa ni bilo ničesar. Spet sva se obrnila v nasprotno smer in po krajšem iskanju le našla kraj, kjer bi jama lahko bila. To sva sklepala po prepereilih zastavicah, ki so sredi kopriv in drugega zelenja, nalepljene na paličice, stale v litrskih in podobnih lončkih od marmelade. O rožah, ki so nekoč tudi bile v kozarcih, ni bilo več sledu.

Ko sva se ozirala za jama, sva za koprivami in razraščeno divjo vrtnico ugledala uklesano ploščo, vendar je zaradi plevela na njej nisva mogla prebrati.

■ NOVO MESTO — Mladinci Novega mesta in Žužemberka so v medsebojnem košarkarskem srečanju odločili medobčinskega prvaka. Čudno je, da v Novo mesto niso prišle ekipe iz Metlike, Crnomla, Trebnjega in od drugod. Novomeščani, za katere so igrali tudi nekateri igralci prvega dela in so zmagali s 123:43. Novo mesto: Piletič 13, Šepetave 30, Z. Kovačević 31, S. Kovačević 26, Čarlar 10, Stangelj 9, Hočvar 9, Žužemberk: Podboj 15, Plut 20, Lavrič, Brezovar, Pucelj, 6.

Ko sva s paličami plevel odrgnila, sva prebrala, da so žrtve ustrelili v jami 24. 9. 1942. Odprtino v jama po sva našla šele potem, ko sva z nje odrgnila koprive.

Nikjer ni bilo sledu, da je pred kratkim kdo kaj storil v počastitev obletnice krvavega dogodka, ki je bila štiri dni predtem.

Ob zanemarjenosti tega zgodovinskega spomenika sem se začudil in se spraševal, kaj dela pristojna organizacija ZB in drugi, ki imajo nalogo čuvati spomenike. Saj za primerno oznako dohoda k jami in skromno ureditev najbližje okolice ne bi bili potrebni veliki denarni izdatki ne delo.

JOZE LUZAR
Nad mlinj 43
Novo mesto

Tradicionalno s Tržačani

V okviru praznovanj ob letošnjem občinskem prazniku je bil v soboto in nedeljo košarkarski turnir na Lokih, ki so se ga udeležili tudi košarkarji zamajskih Slovencev — športnega združenja BOR iz Trsta. Novomeščani in Tržačani so se zmenili za tesnejše sodelovanje tudi v bodoče. Tako je BOR že povabil Novomeščane na tradicionalni košarkarski »Turnir prijateljev«, ki ga vsako leto prireja z mednarodno udeležbo prav slovensko športno združenje.

Raje pri mehu kot na polju

Kadar mešan potrebuje kovača tako, da bi zanj dal svoje kraljestvo, takrat Sele opazi, kako stare obrti izumirajo. V mestu je sicer vse več obrtnikov, ki jih strokovnjaki radi stlačijo v isto vrečo, na katero napišejo »istorična dejavnost« ali pa »popravila gospodinjstkih apa-

novem asfaltu v Meniško vas. Lojze Senica, kovač, je ravno drva napravljaj ampak je bil kar koj pripravljen razpihati ogenj v kovačiji.

»Imam tako razmetano, da bi hudič iz kovačije ušel,« nas je opozoril, preden smo stopili v kovačijo, v kateri je še dišalo po tlečem pepelu. Hitro je razpihal ogenj, porinil jekljeno palico v rumeno žarečo žerjavico in vmes pripovedoval:

»Raje imam kovačijo kot kmetijo. Povem vam, da sem kar bolan, kadar moram na kmetijo. Delo v kovačnici mi bolj diši, čeprav ni toliko opravkov, kot jih je bilo za kovače na kmetih nekoč. Ampak tudi kmetovanje ne gre v klasje. Sele zadnje čase se je obrnilo malo na bolje. Predtem so morali kmetje tod okoli še moko kupovati.«

— Za cesto in asfalt ste se močno zavzemali?

»Kaj se ne bi, to je napredek! Sam sem hodil od hiše do hiše in prosil za prispevke. Tudi s polj bo poslej lažje prodati v mesto. Sicer pa sem s splošnim napredkom tudi sam napredoval: kupil sem še stružnico. Kmetoval ne bom!«

Lojze Senica, ki se je pri Markoviču učil za kovača, je uvidel, da kovaštvo le še ne bo izumrlo, počkica se je oprijel in ga ne kani pustiti. J. SPLIČHAL

ratove, kovačev, lončarjev, kolarjev in podobnih poklicev pa dandanašnji pravzaprav ni več.

Zatorej smo za čisto malenkostno delo, ki pa ga ni zmogel nihče razen kovača, odšli k Markoviču v Gradišče. Toda prav te dni je tudi trgateg, v kovačiji ni toliko dela in Markovič je zapri stara kmečka vrata kovačije in se odpravil v goro grozdičje brat. Odpeljali smo se še na prejš, iz Dolenjskih Toplic po

NOVO MESTO PRED 29. OKTOBROM

Občina naša praznik slavi...

Slavnostna občinska seja bo v Šmarjeti, kjer bodo odprli tudi novo šolo — Občinski praznik v znamenju novih delovnih uspehov

Spet je minilo leto dni, novomeška občina se pripravljala na praznovanje občinskega praznika. Taka svečanost je kot nalašč, da se ozremo nazaj na prehojeno pot in ugotovimo napredek, da se spoznamo z novostmi, z načrti, s snovanji in uspehi, s prizadevanji delovnih ljudi za lepši jutrišnji dan. Letošnji občinski praznik bo, kot je v novomeški občini že v navadi, minil v znamenju novih delovnih uspehov.

V nedeljo, 18. oktobra, bodo ob 13. uri odprli dom kulture v Orehoviču. To bo tretja prirediteljska letošnjega občinskega praznika. Predtem so že odprli spominsko razstavo ob 70-letnici pesnika Mirana Jarca v novomeški Studijski knjižnici, na Zagrebški cesti pa je Mercator postavil novo samopostrežno trgovino.

Danes teden, 2. oktobra, bo v Dolenjski galeriji razstava ob 25. obletnici osvoboditve Slovenije. Govorila bo o osvoboditvi, obnovi in izgradnji naše domovine. Dan pozneje bodo slavili v Novolesu 105. obletnico ustanovitve žage Soteska, 25. let pjetja in 20 let samoupravljanja. Ob tej priložnosti bodo odprli novo toplarno, prvi industrijski objekt te vrste na Dolenjskem.

V tednu, ko bodo slavili ob-

činski praznik, bodo v vseh krajih predvajali jugoslovanski film Veljka Bulajića »Bitka na Neretvi«.

26. oktobra ob 10. uri se bodo gostje ogledali modernizacijo ceste Dolenjske Toplice—Podturn—Soteska in Dolenjske Toplice—Podhosta, naslednji dan ob isti uri pa na Trški gori novo klavnico piščancev, ki jo je zgradila novomeška kmetijska zadruga »Krka«. Gradnja in montaža strojev sta se zavlekli od poljeta do praznika, kljub temu pa je jasno, da bo nova klavnica velična pridobitev za drugo. Na predvečer občinskega praznika bodo v Dolenjski galeriji podelili letošnje Trdinove nagrade — ob 17. uri, dve uri in pol zatem pa bo v Domu kulture slavnostna akademija.

Na občinski praznik bo v Šmarjeti otvoritev nove osnovne šole in odkritje spominske plošče, potem pa bo v Šmarjeti še slavnostna seja novomeške občinske skupščine. Gostje se bodo nato odpeljali v Novo mesto, kjer bo ob 12. uri otvoritev novega konfekcijskega obrata Novoteksa. Slavnosti bodo zaključene 7. novembra, ko bo No-

vo mesto dobilo mladinski klub.

Mimo tega bo v počastitev praznika še vrsta športnih in kulturnih nastopov.

J. S.

V kratkem vselitev

Dva nova bloka na Znančevih njivah, v katerih je 26 stanovanj za upokojene, sta dograjena in čakata prve stanovalce. Dela so že končana, potreben pa je še tehnični pregled stanovanj pred vselitvijo. Pri Društvu upokojencev upajo, da bo tudi to opravljeno do konca tega meseca in se bodo upokojeni, ki že težko čakajo na nova stanovanja, lahko vselili še pred zimo.

Ne more se ločiti od metle

Novomeščani in okoličani se verjetno še dobro spominjajo novomeškega cestnega pometaja Karla Vrhovnika, po domače novomeškega Korina, ki je v tem nelahkem poklicu dočkal zaslužni pokoj. Karel ne bi bil Karel, če bi se že pri teh letih ločil od metle in samokolnice. Se vedno skrbi za čistočo, vendar zdaj v povsem drugem koncu mesta.

Ce se boste slučajno napoltili v Smihel pri Novem mestu, ga boste zanesljivo sre-

čali na cesti. Skrbno kot nešteto let prej vzdržuje v tem naselju čistočo. Tamkajšnji prebivalci, ki so ga najeli, so z njegovim delom zadovoljni, zato ga tudi primerno nagradjujejo.

Ko sva se pred dnevi srečala in pogovarjala, je njegov sicer zgubani in zgarani obraz povedal vse občutek sem imel, da je spet srečen... Tako si Karel v jeseni svojega življenja krajša dolgočasne dneve obenem pa pomaga ljudem.

Vrhovnik Karel, znani novomeški pometaj, ki so ga pred leti upokojili, ne more mirovati. Še vedno ga lahko srečate z metlo v roki (Foto: S. Dokl)

„Mama bo šla delat v Nemčijo“

Ob tednu otroka: »Ali je denar močnejši od materinske ljubezni?«

Na kamnito, od dežja izprano vaško pot je stopil deček v rdečem puloverju in skrbno zlikanih hlačah. Pod pazduho je stiskal precej veliko šolsko torbo. Hitro sva ugotovila, da sva oba namenjena v šolo, in pot dalje nadaljevala skupaj.

»Kako ti je ime?«

»Lojzek sem.«

Potem sem zvedela vse, kar sem vprašala. Lojzek je star osem let. Hodi v drugi raz-

red osnovne šole, ki je na vzpetini sredi vasi v stari, že dotrajani stavbi. Ima leto dni starejšega bratca, ki hodi v tretji razred.

Deček je bil za kmečkega otroka prelepo oblečen. Vendar sem kmalu zvedela vzrok:

»Očka je v Nemčiji.«

»Pa pride velikokrat domov?«

»Pride... včasih...«

»Torej sta z bratcem pri mami?«

»Ja, ampak tudi mama bo šla v Nemčijo... delat...«

»Potem bosta šla tudi vidva z njo?«

»Ne, midva ne moreva iti. Šla bova k teti v Brežice.«

»Ali teta nima otrok?«

»Ima, dva.«

»Ali boš šel rad k teti?«

Deček skomigne z rameni:

»Bom moral, če bo šla mama v Nemčijo.«

Prišla sva do šole in Lojzek se je pomešal med svoje vrstnike. Na vrsti je bila igra z žogo. Otroci so se zapodili po trati, Lojzek je obstal pri vohodu v šolo, stiskal pod pazduho šolsko torbo s knjigami in me včasih skrivaj pogledal.

Lojzek se mi je vračal v misli še dolgo potem, ko sem že zdavnaj pustila daleč za

sabo vas ob železniški progi. Le nekaj kilometrov z vlakom, pa si v mestu, kjer so tovarne in dosti kruha za vse. Ali Lojkova mama tega ne ve? A. V.

SUHOKRAJINSKI DROBIŽ

● PRI SPOMENIKU PADLIH BORCEV, ki je postavljen na Ovičju nad Žužemberkom, je zadnje čase vse več obiskovalcev. Sem prihajajo tudi svoji padlih, šal pa mnogi od njih ne morejo najti svojčevega imena, ker so nekateri napis popolnoma zbledeli.

● TRGATEV V SUHI KRAJINI je v polnem teku, zato so ljudje v doma, pa tudi gostilne so prazne čez dan in ob večerih. Delavca skoraj ne more dobiti za občansko delo, tisti, ki so zaposleni, pa bi radi v tem času imeli dopust.

● SE ENA GOSTILNA bo v kratkem odprta na Dvoru, tako da bodo tu dve zasebni gostilni in zadružni bife. Gostilna bo odprta v nekdanji Hrovatovi gostilni, ki so jo sedaj preuredili.

● V SMIHELJU PRI ZUZEMBERKU so pričeli urejevati pokopališče. Dela bodo gotova pred dnevom mrtvih. Med drugim bodo popravili obzidje in označili vrste grobov ter odstranili kamenje in grušč, ki sedaj otežujeta izkop jam za grobove. Denar so v glavnem zbrali z grobarino in prostovoljnimi prispevki, nekaj pa jim bo pomagala tudi krajevna skupnost Žužemberk. M. S.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Dosta Bogovec iz Zanje vasi — Zorana, Milena Čopič iz Velikih Brusnic — Sama, Ana Breznik iz Starega trga — Damjana, Marja Colner iz Krškega — Marjana, Franciška Smolč iz Korita — Matijo, Marija Jarbec iz Sevnice — Vesno, Amalija Višek iz Zabrja — Melito, Marija Hraštar iz Srednjega Gričevja — Alojza, Tončka Kolbezen iz Črnomlja — Sandija, Terezija Kukemberger iz Dola — Cvetko, Jožeta Poglavec iz Dolnje Straže — Mileno, Rozalija Cerin iz Regrče vasi — Tomaz, Marija Balkovec iz Žilj — Jožeta, Marica Brajkovič iz Metlike — deklico, Albina Fimat iz Rasteza — deklico, Marija Jankovič s Senovega — dečka, Franciška Hudina s Senovega — deklico, Marija Klemenčič iz Senjerjeva — deklico, Reška Kralj iz Hruševca — deklico, Marija Hrovat iz Stranske vasi — dečka, Milena Hosta iz Sela — dečka in Marija Anžlin iz Mačkoveca — Boštjana. — Čestitamo!

NE HODI DOMOV BREZ
PAVLJAN

Novomeška kronika

■ V DELIKATESI na Glavnem trgu še nekaj časa ni pepelnikov na mizah, kar pomeni, da kajenje ni dovoljeno. Na to opozarja tudi napis, vendar nekateri obiskovalci tega še vedno ne upoštevajo. Kljub vsemu kadijo in metajo ogorke po tleh. Zaradi tega je v prostoru stalno rahlo zakajeno, kar nikakor ni primerno za živila na policah. To je posebno občutno zadnje dni, ko vreme postaja bolj hladno in v delikatesi zapirajo vhodna vrata, značilni pa vsega dima ne morejo iz zraka očistiti dovolj hitro. Še en dokaz, da je stara navada železna srajca.

■ KOSTANJ ZORI in odpada po tleh. Razen odpadlega listja je v novomeških drevoredih po tleh veliko rjavih kostanjevih sadežev, ki so v veliko veselje otrokom. V Kettejev drevored prihajajo po končanem pouku gruše otroci, ki se obmetavajo s kostanji. Pri tem pa se jim lahko zaradi nepredvidnosti pripeti nesreča. Starši in vzgojitelji naj otroke opozarjajo pred takim početjem.

■ PREUREJANJE RIBJE RESTAVRACIJE poteka sorazmerno hitro. Posebno se tega veselijo prebivalci Dilančeve ulice, ki je zaradi del zaprta za motorni promet.

■ ZARADI DELA NA STREHU kavarna na Glavnem trgu so še okrog 14 dni postavljeni opozorilni znaki pred kavarno in pred vstopom v Seidlovo ulico med kavarno in Mercatorjevo blagovnico. Znak velja predvsem za pešce, ki jih naj tudi upoštevajo, da ne bo prišlo do nesreč.

■ DROGERIJA se je tokrat odrezala z lepo uredjenimi vseni tremi izložbenimi okni. V njih ima razstavljene tudi najnovejše kozmetične preparate, ki prihajajo na tržišče. Posebno lepo urejena je izložba s svečami. Kupec se lahko odloči, kaj bo kupil še preden vstopi, kar prodajalkam zelo olajša delo.

■ ZIVILSKI TRG je zadnje čase bolj slabo založen z zelenjavo,

sadjem in drugim živečem, vedno več pa je prodajalcev suhe robe, lončenih izdelkov in druge domače obrti. V ponedeljek je bilo spet veliko različnih pip za sode, čebrov in ribezov za ribanje zelja.

■ CENE NA TRGU so bile v ponedeljek take: bruske 3—4 din, grozdje 4 din, hruške 4—5 din, jabolka 2—3 din, kostanj 3 din, limone 5,50—6 din, orehi 3,50 din, pomaranče 4,50 din, slive 3 din, banane 5—5,50 din, jajca 1 din, smetana 9 din, sirček 6 din, ovetča 5 din, čebula 3 din, česen 12 din, strožji fižol 4 din, fižol 4 din, krompir 1,50 din, koleraba 1 din, korenje 4 din, kumare 2—3 din, ohrovt 1 din, paprika 3 din, kisla repa 2 din, solata 4—5 din, zelje 1 din, kislo zelje 3 din.

■ RODILI STA: Nataša Ramšak, Nad mlini 20 — Janca in Mira Gorjanec iz Ulice Majde Silc — Borisa.

■ UMRLI SO: Marija Lokar, Brod 42 — 85 let, Janca Felko, Ljubljanska 16 — 22 let, Vinko Kršovec, Jelše 7 — 20 let, Pavle Krašovec, Jelše 7 — 19 let.

— Ena gospa je rekla, da so »JAGODE« v Dolenjskem listu ena velika svinjarija, ker nikomur ne pustijo, da bi se skrivaj za svojo funkcijo položajem ali lepim obrazom...

NOVO NOVOMEŠKO SEJMIŠČE ODPRTO — V ponedeljek, 28. septembra so uradno odprli novo novomeško sejmišče na Cikavi pri Novem mestu. Na sejmu 5. oktobra je bil promet zadovoljiv, kupci so prišli iz vse Dolenjske in iz bližnje Hrvaške, sklenjenih pa je bilo tudi precej kupčij.

KMETOVALCI, BLIŽA SE ČAS KOLIN!

avtotehna

v a m n u d i :

BOSCH
BOSCH

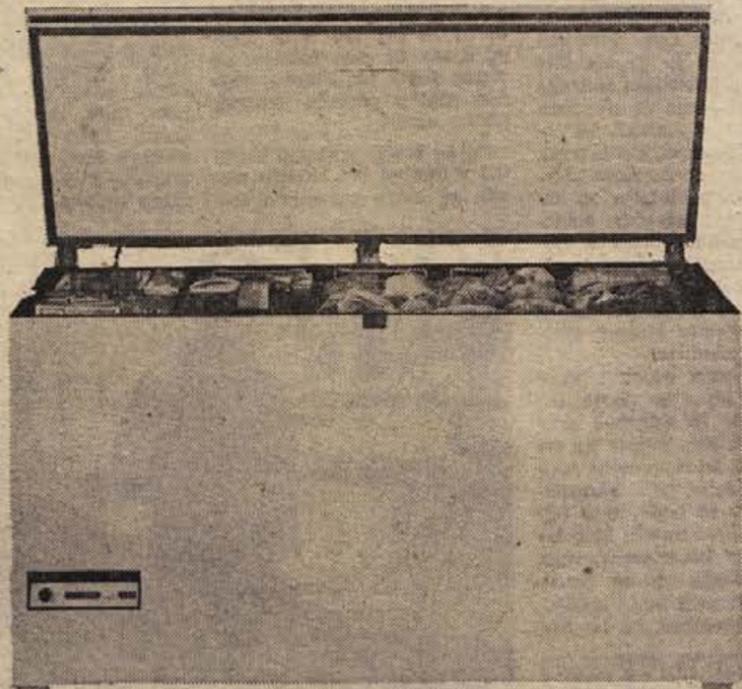
skrinje za globoko zmrzovanje, v katerih lahko hranite meso sveže 6 do 12 mesecev,

skrinje za globoko zmrzovanje ohranijo vaše poljske pridelke daljšo dobo sveže,

skrinje za globoko zmrzovanje dobite pri zastopstvu

AVTOTEHNA LJUBLJANA, Titova cesta 25, v Mariboru v prodajalni Elektromerx, Partizanska cesta 26, in v Dravskem magazinu Radlje, po sledečih cenah, fco. naše skladišče:

260 litrov — DM 535.— in Ndin 1.292,70
330 litrov — DM 635.— in Ndin 1.503,90
400 litrov — DM 750.— in Ndin 1.746,80
500 litrov — DM 895.— in Ndin 2.053,—

VELIKI AUDI 100 KOMFORTNO POSLOVNO VOZILO

sprednji pogon — majhna poraba — hitri pospeški — visoka potovalna hitrost — odlična lega na cesti

AUDI 100 AUDI 100 S AUDI 100 LS

1760 ccm 80 KM 0-100 km/h v 13,5 sek potovalna hitrost 156 km/h 8,9 l na 100 km navaden bencin serijska oprema	1760 ccm 90 KM 0-100 km/h v 12,2 sek potovalna hitrost 165 km/h 8,9 l na 100 km super bencin special oprema	1760 ccm 100 KM 0-100 km/h v 11,9 sek potovalna hitrost 170 km/h 8,9 l na 100 km super bencin luksuzna oprema
--	---	---

varna in
ekonomična vožnja

INFORMACIJE IN PREIZKUSNE VOŽNJE PRI
AUTOCOMMERCE

Generalni zastopnik za Jugoslavijo Audi, NSU
Auto Union, AG za avtomobile AUDI

LJUBLJANA, TRDINOVA 4

In pri predstavništvih Autocommerce: Beograd, Kataničeva 18 — Zagreb, Varšavska 4 — Sarajevo, Kralja Tomislava 19 — Novi Sad, Bulevar Maršala Tita 9 — Skopje, Orce Nikolov 29 — Rijeka, Račkog 28 — Split, Ulica prvoboraca 101 — Koper, Verdijeve 2

Oglašujte v Dolenjskem listu!

HOBBY GUMA

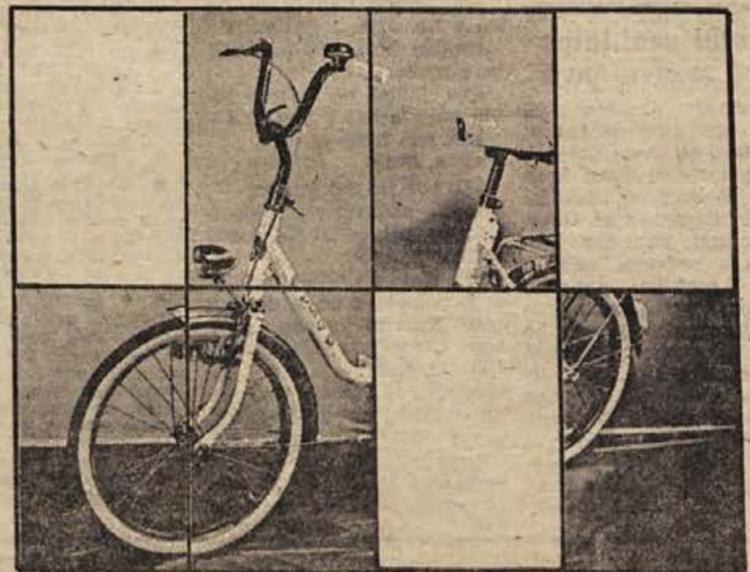
nagrajuje brez žrebanja

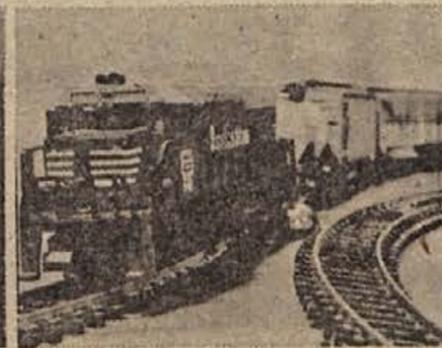
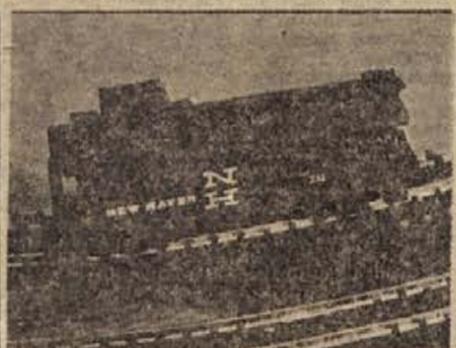
HOBBY GUMA PRESENEČA

V nagradni igri **HOBBYGUMA** si sam izbereš in izžrebaš nagrado, zato naj postane **HOBBYGUMA—TVOJA GUMA**. Sličico, ki jo najdeš v vsaki vrečki **HOBBYGUMA**, nalepi na ustrezno mesto v albumu, katerega dobiš prav tako pri trgovcu.

Ko je slika sestavljena jo pošlji na naslov, ki ga imaš v albumu in nagrada, katero si izbral, je brez žrebanja tvoja. Prepričaj se, da je **HOBBYGUMA** res **TVOJA GUMA!**

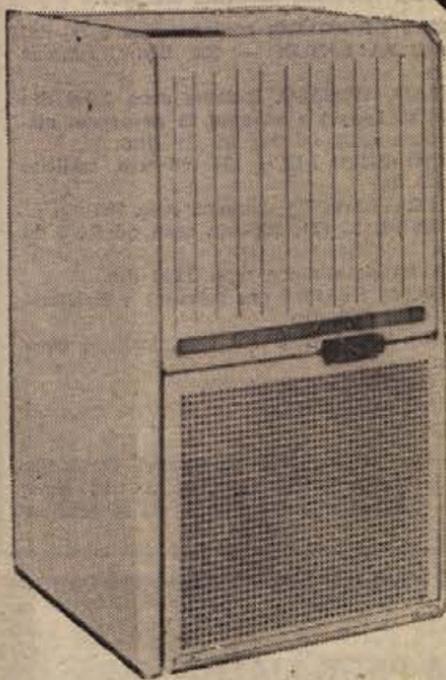
ŽE V PRODAJI

izberi si nagrado

HOBBY GUMA

1

1 Peč MINI 5000 kcal/h

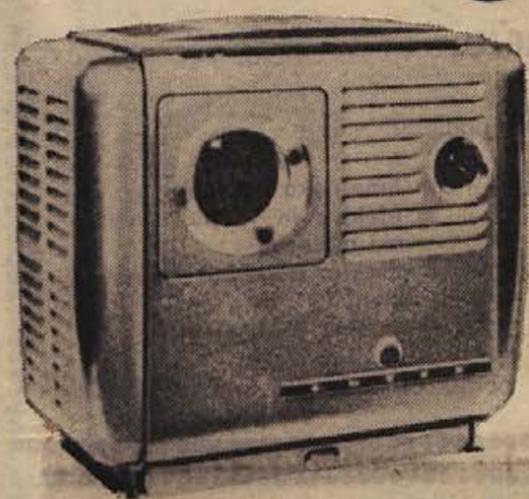
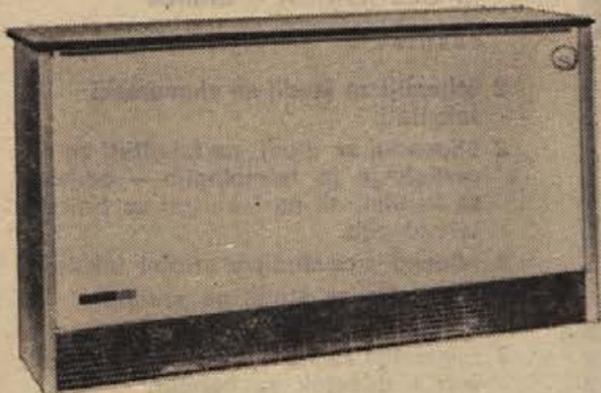
2 Peč ALFA-POTEZ 4500-9000 kcal/h

3 Peč LIRA 7500 kcal/h

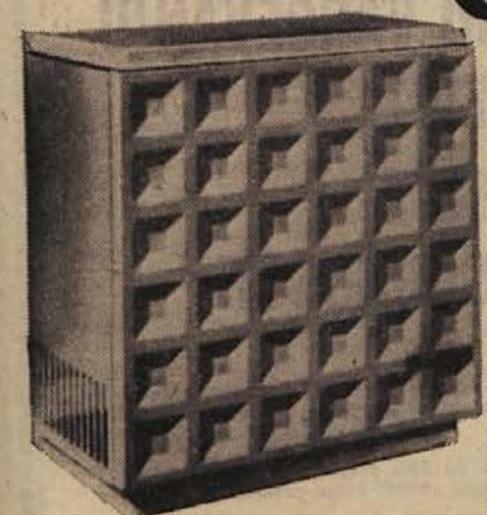
4 Peč ELEGANT 7500 kcal/h

5 Elektro-termoakumulacijska peč ACEC 2,2 kW - 8 kW 12400 kcal/h - 50500 kcal/h

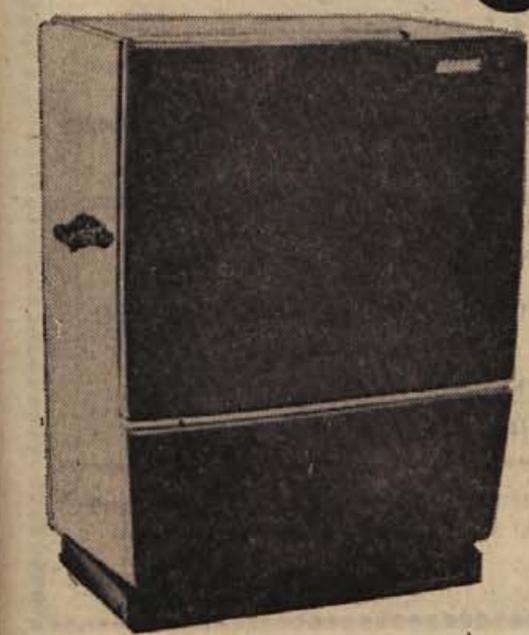
5

2

3

4

Več milijonov zadovoljnih družin s pečmi ACEC, POTEZ, FENIX, ki jih izdeluje po licenci STANDARD

NAŠE PEČI LAHKO KUPITE:

- »ELEKTROTEHNA« - Ljubljana - z vsemi svojimi prodajalnami
- »GROSIST« - Gorica - z vsemi svojimi prodajalnami
- »JEKLOTEHNA« - Maribor - z vsemi svojimi prodajalnami
- »JUGOTEHNIKA« - Ljubljana - z vsemi svojimi prodajalnami
- »KOVINOTEHNA« - Celje - z vsemi svojimi prodajalnami
- »MERCATOR« - Novo mesto - z vsemi svojimi prodajalnami
- »MERKUR« - Kranj - z vsemi svojimi prodajalnami v Sloveniji
- »NANOS« - Postojna - z vsemi svojimi prodajalnami
- »PREHRANA« - Ljubljana - Supermarket na Ajdovščini
- »SOČA« - Koper - z vsemi svojimi prodajalnami
- »TEHNO-MERCATOR« - Celje - z vsemi svojimi prodajalnami

» DANA «

TOVARNA RASTLINSKIH SPECIALITET
IN DESTILACIJA - MIRNA

razpisuje

- 2 štipendiji za študij na ekonomski fakulteti,
- 2 štipendiji za študij na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo - oddelek za kemijo, ali na fakulteti za živilsko tehnologijo,
- 1 štipendijo za študij na strojni fakulteti,
- 3 štipendije za študij na srednji ekonomski šoli,
- 3 štipendije za študij na srednji tehniški šoli - oddelek za kemijo,
- 1 štipendijo za študij na srednji aranžerski šoli,
- 1 štipendijo za študij na srednji gradbeni šoli.

Prednost imajo kandidati z boljšim učnim uspehom.

Prošnjo s prepisom začnjega šolskega spričevala je potrebno vložiti najkasneje do 23. 10. 1970.

AMD SEVNICA

razpisuje

prodajo TOVORNEGA AVTOMOBILA TAM 4.500

z generalno popraviljenim motorjem. Izklicna cena je 35.000 din. Prodaja bo v ponedeljek, 19. oktobra 1970, ob 9. uri v delavnici AMD Sevnica.

KMETIJSKO IN TRGOVSKO PODJETJE

Agraria

BREŽICE

Od 1. OKTOBRA, je v nekdanji poslovalnici »Obrtnik« v Brežicah, Cesta prvih borcev 6 (telefon: 72-289), o d p r t a

CVETLIČARNA,

ki je bogato založena:

- z rezanim cvetjem in lončnicami
  - s cvetličnimi semeni in gomolji
  - z vsemi potrebnimi sredstvi in dodatki za vzgojo in nego cvetja
  - z raznim priborom in pripomočki
- Se posebej obveščamo, da sprejemamo naročila:
- za izdelavo vencev in šopkov
  - za aranžerske usluge, dekoracijo in oskrbo poslovnih prostorov ter stanovanj
- Za obisk, naročila in nakup se priporoča kolektiv CVETLIČARNE!

Razpisna komisija

Študijske knjižnice
Mirana Jarca
v Novem mestu

razpisuje
delovno mesto

BIBLIOTEKARJA

Prosilec mora imeti filozofsko fakulteto - slavistika in vsaj deset let delovnih izkušenj.

Pismene ponudbe z dokazili naslovite na navedeno komisijo do 29. 10. 1970.

ODPRTA JE NOVA PRODAJALNA

DOLENJKA

V ŠENTJERNEJU!

V lepo urejeni prodajalni vam nudimo:

- gradbeni material
- tehnično blago
- gospodinjsko opremo
- železnino
- pohištvo
- kmetijsko orodje
- elektro in vodnoinstalacijski material
- steklo, porcelan in keramiko
- izdelke iz plastike

Prebivalci Šentjernejskega polja, obiščite novo DOLENJKO!

POSESTVO SNEŽNIK Kočevska Reka

RAZPISUJE

JAVNO LICITACIJO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev ter inventarja:

- 2 kamiona TAM 4500, letnika 1955
- 1 dostavno vozilo kombi IMV 1000
- 1 traktor Steyer
- 2 traktorja Ferguson-35
- 1 traktor Unimog
- 1 enoosna prikolica Ljutomer
- 1 prikolica Blumhard Kiper 5 ton
- 1 prikolica Blumhard Kiper 3 tone
- 1 vprežni voz, 5-tonski
- 1 silokombajn Melader
- 1 sadilnik za krompir
- 1 plug Eberhard, desni, Unimog
- 1 krožna brana Cockade
- 1 krožna brana Flores, težja
- 1 vsedelnik Smotzer
- 1 vsedelnik Vespa
- 1 trosilec hlevskega gnoja Jeubacker
- 3 kosilnice Unimog 130 cm z rezervnimi deli
- 1 vejalnik
- 1 kosilnica, bočna, FE-35
- 4 obračalniki Sonce, 4-redni
- 3 silažni kombajn Ney Holand
- 1 prebiralec za krompir
- 3 stiskalnice za seno Pik-A, nizkotlačne
- 3 travniške brane
- 1 žitna brana
- 1 črpalka za gnojnico
- 1 BCS - kosilnica
- 1 tehtnica (200 kg) brez uteži
- 8 aparatov za čiščenje živine Mielle
- 1 izruvač za krompir, Unimog
- 2 brzoparilnika, 100-200 l
- 1 usmernik za polnjenje baterij Iskra UETV - 50 V
- več elektromotorjev (1-27 KW)
- večje število rezervnih delov in priključkov za Unimog ter za druge kmetijske stroje

Licitacija bo v sredo, 21. 10. 1970, ob 9. uri na KU Štalcerji (pri hlevih) za družbeni in zasebni sektor. Interesenti morajo položiti pred licitacijo kavcijo v višini 10% od izklicne cene.

Informacije lahko dobite po telefonu št. 86-055 Kočevje.

PRI VARČEVANJU DEVIZ VEČJE UGODNOSTI!

- Vaši prihranki, devize doma niso na varnem. Na deviznem računu pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI pa se jim ne more kaj zgoditi. Se več, dobili boste obresti!
- Pred potovanjem ali pred odhodom na delo v inozemstvo ne pozabite odpreti devizni račun, na katerega boste vlagali svoje prihranke.
- Devizni račun lahko odprete tudi s pismom iz inozemstva.
- Prihranke na deviznem računu lahko namenske varčujete za novo hišo, stanovanje in drugo.
- Za denar na deviznih računih in njegovo prosto uporabo jamči država.
- Dvigi in pológi ter nakazila deviz so mogoči v vsakem času v neomejenem znesku.
- S prihranki na vašem deviznem računu lahko razpolagajo tudi vaši najozji sorodniki, če jih pooblastite.

UGODNE OBRESTI: brez odpovednega roka 5% v devizah in 1% v dinarjih; z odpovednim rokom nad 12 mesecev 7% v devizah; z odpovednim rokom nad 24 mesecev 7% v devizah in 0,5% v dinarjih.

TAJNOST DEVIZNIH RAČUNOV JE ZAJAMČENA PO ZAKONU.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

s podružnico v Krškem in ekspoziturama v Metliki in Trebnjem.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 6.00.

PETEK, 16. OKTOBRA — 8.10 Operna matineja; 9.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — Alojz Zega: Prikaz gozdnega požara pri Podgorju na Krasu; 12.40 Od vas do vas: domači melodijami; 13.30 — Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Napotki za turiste; 16.00 Vsa dan za vas; 17.10 Človek in zdravje; 18.15 Koncert slovenske solistične glasbe; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Vitale Ahačiča; 20.00 Dvajset let Slovenskega okteta; 20.30 »Top-pops 13«; 22.15 Besede in zvoki z logov domačih.

SOBOTA, 17. OKTOBRA — 8.10 Glasbena matineja; 9.35 Melodije s pop ansambli; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Milica Koman: Vpliv raznih dejavnikov na rezultate poslovanja kmetijskih

organizacij; 12.40 Slovenske popevke; 13.30 Priporočajo vam... 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Propagandni vrtljak; 17.10 Gremo v kino; 18.15 Iz jugoslovanske baletne glasbe; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Rudijsa Bardorferja; 20.00 Spoznavajmo svet in domovino; 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 18. OKTOBRA — 6.00—8.00 Dobro jutro; 8.05 Radijska igra za otroke — Marjan Marinc: Rumeni bomboni; 9.05 Koncert iz naših krajev; 10.05 Se pomnite, tovarši... Srečko Vilhar—Albert Klun: Narodnoosvobodilni boj v »Slovenskih četah«; 10.25 Pesmi borbe in dela; 10.45—13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — vmes ob 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 13.50 Z ansambli po Sloveniji; 15.05 Nedeljsko športno popoldne; 17.05 Iz opernega sveta; 17.30 Radijska igra — Jean Renoir: Orvet; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 »V nedeljo« zvečere; 22.20 — Plesna glasba.

PONEDELJEK, 19. OKT. — 8.10 Glasbena matineja; 9.20 Ciscibanov svet; 10.15 Pri vas doma; 1.00 Poročila — Turistični

napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Titan Tibor: Kooperacija v živinoreji v Prekmurju; 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov; 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; — 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Propagandni vrtljak; 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne; 18.15 »Signal«, 18.35 »Interna 469«; — 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Lojzeta Slaka; 20.00 Stereofonski operni koncert; 22.15 Za ljubitelje jazza.

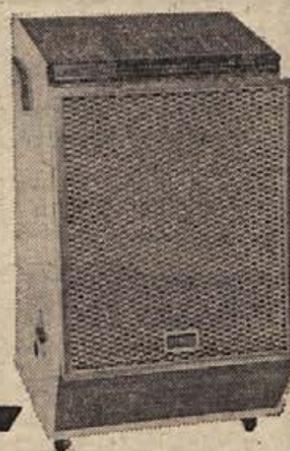
TOREK, 20. OKTOBRA — 8.10 Glasbena matineja; 9.35 — Poje moški zbor »Grafika«; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Franjo Janežič: Sovke, prehodna ali nevarna invazija; 12.40 Prijubljene tuje popevke; 13.30 Prijporočajo vam... 14.10 »Moj svet je glasba«; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Propagandni vrtljak; 17.10 Popoldanski simfonični koncert; 18.15 V tork na svidenjel 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 — Minute s triom Jožeta Burnika; 20.00 Prodajalna melodij; 21.10 — Lahka glasba slovenskih avtorjev; 22.15 Poljska glasbena avantgarda.

SREDA, 21. OKTOBRA — 8.10 Operna matineja; 9.25 — Iz glasbenih sol; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Milica Oblak: Priprave za sajenje jagod; 12.40 Lahka glasba z orkestrom Jugozahodnega nemškega radia; 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Propagandni vrtljak; 17.10 Jezikovni pogovori; 18.15 — Dva prizora z dvora iz opere — »Zaljubljen v tri oranže«; 19.00 — Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 »Glasbeni večeri RTV — Ljubljana«; 21.40 Minute z majhnimi ansambli; 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 22. OKTOBRA — 8.10 Glasbena matineja; 9.35 Revidirani popevki s slovenskimi pevc; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Janez Pogačar: Znanstvene in gospodarske osnove za selekcijo živine; 12.40 Dvajset minut z orkestrom in zborom Ray Conniff; 13.30 Priporočajo vam... 14.45 »Mehurčiči«; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Propagandni vrtljak; 17.10 Operni koncert; 18.15 Popevke za vas; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Mojmir Sepeta; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 22.15 Nočni koncert z deli iz slovenske glasbene literature.

sodobna
ekonomična
plinska
katalitična
peč

SUPER 500

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 18. oktobra

9.00 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Bgd)
9.30 POROČILA (JRT) (Lj)
9.35 PO DOMACE Z ANSAMBLIOM MIHE DOVŽANA — (Ljubljana)
10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Zgb)
10.45 MOZAIK (Ljubljana)
10.50 OTROŠKA MATINEJA: Mo Pheetersovo popotovanje — Skrivnosti morja (Ljubljana)
TV KAZIPOT REPORTAŽA PRED SVETOVNIM PRVENSTVOM V GIMNASTIKI — Ljubljana ŠPORTNO POPOLDNE
18.30 MESTECE PEYTON — serijski film (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 HUMORISTIČNA ODDAJA — (Zagreb)
21.35 GODALA V RITMU (JRT) (Ljubljana)
21.50 SPORTNI PREGLED (JRT)
22.10 TERORISTI — dokumentarni film (Beograd)
23.35 POROČILA (Ljubljana)
Drugi spored:
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

PONEDELJEK, 19. oktobra

9.35 TV V SOLI — ponovitev ob 14.45 (Zagreb)
10.30 NEMŠČINA — ponovitev ob 15.40 (Zagreb)
10.45 ANGLEŠČINA — ponovitev ob 15.55 (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
16.10 FRANCOŠČINA (do 16.40) (Beograd)
17.15 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.30) (Beograd)
18.00 ZGODBE O TUKTUJU — II (Ljubljana)
18.15 OBZORNİK (Ljubljana)
18.30 OD ZORE DO MRAKA (Lj)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Beograd)

20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)

20.35 Nicole Vidal: HISICA SANJ — francoska TV drama (Lj)
NIZOZEMSKA REPORTAŽA (Ljubljana)
NAS VSAKDAN (Ljubljana)
POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:

17.30 VEČERNI ZASLON (Sarajevo)
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
17.50 LUTKE (Skopje)
18.15 TV VRTEC (Zagreb)
18.30 ZNANOST (Beograd)
19.00 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
19.05 GLASBENA ODDAJA (Bgd)
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

TOREK, 20. oktobra

9.35 TV V SOLI — ponovitev ob 14.45 (Zagreb)
10.30 RUSČINA — ponovitev ob 15.40 (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
16.10 ANGLEŠČINA (Beograd)
17.45 MALA LUPINICA — II del pravljice (Ljubljana)
18.00 RISANKE (Ljubljana)
18.15 OBZORNİK (Ljubljana)
18.30 SREČANJE V STUDIU 14: Long John Baldry (Lj)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 O NASEM GOVORJENJU — (Ljubljana)
19.30 ZGODOVINA KOZMETIKE (Ljubljana)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 GOSPA MINIVER — angleški film (Ljubljana)
22.45 POROČILA (Ljubljana)
SREDA, 21. oktobra
9.35 TV V SOLI (Zagreb)
1.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
17.15 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Bgd)

17.50 ZAKLAD KAPITANA PARANGALA (Ljubljana)

18.30 OBZORNİK (Ljubljana)
18.35 NA SEDMI STEZI (Lj)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 NARODNA IN ZABAVNA GLASBA (Skopje)
19.20 KALEJDOSKOP (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 I. Forkar: ZLATA MLADINA — predstava MG (Lj)
22.35 MEDNARODNI JAZZ FESTIVAL V LJUBLJANI — Mladi lev (Ljubljana)
23.05 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:

17.20 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.50 VELIKI IN MAJHNI (Zgb)
18.30 TURIZEM (Zagreb)
19.05 GLASBENA ODDAJA (Skopje)
19.20 POLJUDNO ZNANSTVENI FILM (Zagreb)
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

ČETRTEK, 22. oktobra

9.35 TV V SOLI — ponovitev ob 14.45 (Zagreb)
10.30 NEMŠČINA — ponovitev ob 15.40 (Zagreb)
10.45 ANGLEŠČINA — ponovitev ob 15.55 (Zagreb)
11.00 FRANCOŠČINA (Beograd)
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (do 16.40) (Bgd)
17.15 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.30) (Beograd)
17.45 VESELI TOBOGAN: Zagorje — I. del (Ljubljana)
18.15 OBZORNİK (Ljubljana)
18.30 IZBRALI SMO V KRANJU: s festivala športnih in turističnih filmov (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 ENKRAT V TEDNU (Lj)
19.20 DOKTOR V HISI — serijska oddaja (Beograd)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 A. J. Cronin: PRIMERJ DR. FINLAYA — nadaljevanka — (Ljubljana)
21.25 KULTURNE DIAGONALE — (Ljubljana)
22.00 BEETHOVNOVA SIMFONIJA POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:

17.20 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.50 OTROŠKA ODDAJA TV LJUBLJANA (Sarajevo)
18.30 NARODNA GLASBA (Zagreb)
19.05 TEHNIČNI NASVETI (Zgb)
19.20 DOKTOR V HISI (Bgd)
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

PETEK, 23. oktobra

9.30 TV V SOLI — ponovitev ob 14.45 (Zagreb)
11.00 ANGLEŠČINA (Beograd)
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Beograd)
17.45 BRATOVŠČINA SINJEGA GALEBA — I. del (Lj)
18.15 OBZORNİK (Ljubljana)
18.30 MLADINSKI KLUB (Zagreb)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 KARAMOJA — NERAZVITI? — Oddaja Svet na zaslonu (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 ODDAJA O OZN (Lj)
21.30 POGLED NAZAJ — češki film (Ljubljana)
22.55 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:

17.20 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.50 OTROŠKI SPORED (Skopje)
18.30 MLADINSKI KLUB (Zagreb)
19.05 PANORAMA (Zagreb)
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

SOBOTA, 24. oktobra

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
11.30 ODDAJA ZA PROSVETNE DELAVCE (Beograd)
15.05 Dunaj: KONCERT OB 25-LETNICI OZN — prenos (do 15.50) (EVR)
18.30 OBZORNİK (Ljubljana)
18.25 IVANHOE — serijski film (Ljubljana)
18.50 PO DOMACE Z ANSAMBLIOM RUDIJA BARDORFERJA (Ljubljana)
19.15 MOZAIK (Ljubljana)

19.30 S KAMERO PO SVETU: Rittem Afrike (Dva tam-tama) (Ljubljana)

20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 TV MAGAZIN (Zagreb)
21.40 SKRIVNOSTI MORJA — dokumentarna serija (Lj)
22.05 NEPREMAGLJIVI — serijski film (Ljubljana)
22.55 TV KAZIPOT (Ljubljana)
23.15 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:

17.20 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.50 NARODNA GLASBA (Bgd)
18.20 DISNEYEV SVET (Bgd)
19.20 SPREHOD SKOZI ČAS — (Beograd)
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

IZBRALA JE VRATA JELOVICA

rudi vi lahko nabavite naše stavbno pohištvo v maloprodajni trgovini »Jelovica« v Škofji Loki in v poslovalnicah z gradbenim materialom »Smreke« Maribor, »Slovenijales« Ljubljana, »Lesnine« Ljubljana, »Gramex« Ljubljana, »Potrošnik« Murska Sobota, »Murka« Lesce in »Izbira« Ptuj.

Elegant

PODIJETJE ZA IZDE.AVO OBLAČIL
CELJE, Stanetova 17

ZA JESEN IN ZIMO

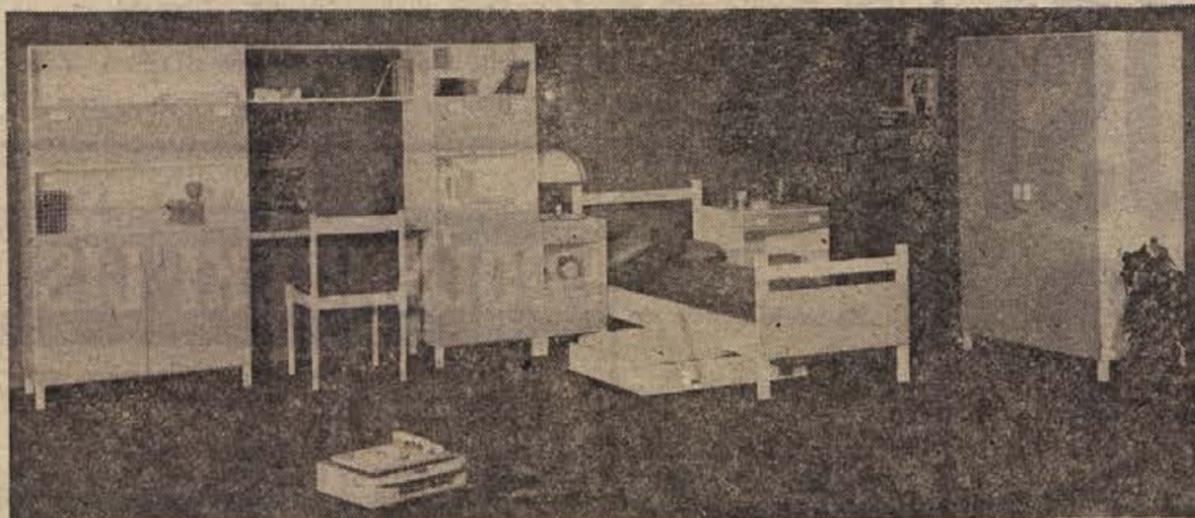
vam iz svoje kolekcije
priporočamo

**MOŠKE, DAMSKE IN OTROŠKE
KONFEKCIJSKE ARTIKLE**

po ugodnih cenah in zadnji modi

BOŠTJAN

ZA IGRO IN DELO, VESELJE IN SREČO VAŠIH NAJMLAJŠIH!

Elemente te otroške sobe, projektirane za predšolske otroke in šolarje, lahko zaradi njihove sestavljivosti poljubno kombinirate ter po potrebi dokupite.

„Savinja“

CELJE

